

สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง
ของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

วิทยานิพนธ์

ของ

บุญมา บ่อไทย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**STATE AND GUIDELINES OF ADMINISTRATION FOR
PROMOTING SELF - DISCIPLINE OF STUDENTS
IN SCHOOLS UNDER BURIRAM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1**

Boonma Bothai

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in
Educational Administration**

May 2020

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายบุญมา บ่อไทย
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

.....กรรมการ
(ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

.....กรรมการ
(ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ
(ดร.สุชาติ หอมจันทร์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ดร.พัชนี กุลยานันท์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อเรื่อง	สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1		
ผู้วิจัย	บุญมา บ่อไทย		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน จำแนกตามเพศ และขนาดของโรงเรียน และ 3) ศึกษาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 322 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน และใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วนตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.926 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ใช้วิธีการของเซฟเฟ่ ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ และขนาดของ โรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า 1) ด้านความรับผิดชอบ สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน และควรมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด 2) ด้านความมุ่งมั่น อดทน สถานศึกษา ควรมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดและควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน และ 3) ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน และควรมี การปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนขึ้นใหม่ ให้เหมาะสม

TITLE	State and Guidelines of Administration for Promoting Self – Discipline of Students in School under Buriram Primary Educational Service Area Office 1		
AUTHOR	Boonma Bothai		
THESIS ADVISORS	Dr. Sripen Poldech	Major Advisor	
	Dr. Kovit Vajarintaragoon	Co - advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2020

ABSTRACT

The purposes of this research were to : 1) study state of administration for promoting self - discipline of students, 2) compare teachers' opinion toward state of administration for promoting self - discipline of students distinguish by genders and school size ; and 3) study guidelines of administration for promoting self - discipline of students in school under Buriram Primary Educational Service Area Office 1. The study was divided into 2 phases. Phase 1 studied and compared the opinions of teacher concerning the state of administration for promoting self - discipline of students. The samples consisted of 322 teachers, selected by using the Table of Krejcie and Morgan. Proportional Stratified Random Sampling technique was also employed according to school size. The instrument used in this study was a questionnaire with reliability value of 0.926. The data were analyzed by using percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by using t-test and one-way ANOVA analysis of variance and multiple comparison test (Scheffe's Method). Phase 2 studied administration guidelines for promoting self - discipline of students. The informants were 6 experts selected by purposive sampling. The instrument was a semi-structured interview form and the data were analyzed by using content analysis.

The research results revealed that :

1. State of administration for promoting self - discipline of students under Buriram Primary Educational Service Area Office 1, according to the opinion of teachers, in overall and each aspect, was at a high level.

2. The comparison of state of administration for promoting self-discipline of students under Buriram Primary Educational Service Area Office 1, according to the opinion of teachers classified by genders, in overall and each aspect was found statistically significant differences at the .05 level, and classified by school size, in overall and each aspect was also found with statistically significant differences at the .05 level.

3. The guidelines of administration for promoting self - discipline of students under Buriram Primary Educational Service Area Office 1, according to the opinions of experts revealed that 1) In responsibility aspect, school should analyze problems and causes of promoting students' responsibility procedure and compare the results of the procedure with the set objectives, 2) In terms of determination aspect, school should compare the results of promoting determination and patience of the students with the set purposes and problems and their causes should be analyzed ; and 3) For compliance with the regulations aspect, school should analyze the problems and the causes of promoting students' compliance with school's regulation procedure. Also, the procedure should be adjusted accordingly.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย
ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และอาจารย์ ดร.สุชาติ หอมจันทร์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ด้วยความเอาใจใส่แก้ไขข้อบกพร่องด้วยดี ทำให้วิทยานิพนธ์นี้
มีความสมบูรณ์ถูกต้อง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ นายประหยัด วงศ์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนอนุบาลลำปางมาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
นางสาวมนัสปอง ศรีทอง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดร.จตุพร แปงไธสง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลให้ถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่ให้
ความร่วมมือ ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณแต่บิดา
มารดา ผู้ให้กำเนิดชีวิต บุรพจารย์ คณาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้ที่มีศีล สมาธิ ปัญญา
ตลอดทั้ง ภรรยา บุตรี ที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

บุญมา บ่อไทย

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพประกอบ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน.....	10
ความมีวินัยในตนเอง.....	19
การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
งานวิจัยในประเทศ.....	45
งานวิจัยต่างประเทศ.....	51
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	56
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	56
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	61
ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์เขต 1	64
กลุ่มเป้าหมาย	64
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1	67
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1	87
การวิเคราะห์ข้อมูล	87
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	90
ความมุ่งหมายของการวิจัย	90
สมมติฐานของการวิจัย	90
วิธีดำเนินการวิจัย	91
สรุปผลการวิจัย	92
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	115
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	128
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	158
ประวัติย่อของผู้วิจัย	163

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 การสังเคราะห์การส่งเสริมวินัยในตนเอง.....	30
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครู จำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน	57
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	68
4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	69
4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความรับผิดชอบ โดยรวม และรายข้อ.....	70
4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความมุ่งมั่น อดทน โดยรวม และรายข้อ.....	72
4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริม ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อบังคับ โดยรวมและรายข้อ.....	75
4.6 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน.....	78
4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมเป็นรายคู่.....	80
4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านความรับผิดชอบ เป็นรายคู่.....	81
4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านความมุ่งมั่น อดทน เป็นรายคู่.....	82
4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ เป็นรายคู่.....	83
4.12 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหาร การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความรับผิดชอบ	84
4.13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหาร การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความมุ่งมั่น อดทน	85
4.14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหาร การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ.....	86

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 55

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระแสโลกาภิวัตน์ และโลกเครือข่ายสังคมออนไลน์ การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี ส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของประชาชนไทย จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทยยุคใหม่ โดยเฉพาะความมีวินัยในตนเองนับว่าเป็นคุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ ที่ช่วยสร้างระเบียบแบบแผน สร้างคนให้เป็นคนดี สร้างคนให้เป็นคนเก่ง ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนในชีวิต เป็นผู้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของตนเอง สังคม และประเทศชาติ ดังนั้น วินัยจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ จำเป็นต้องสร้างวินัยตั้งแต่เด็ก ให้เห็นคุณค่าของความมีวินัยในตนเอง อันเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การมีวินัยในสังคมและประเทศชาติ เพื่อการอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยเหตุปัจจัยดังกล่าว รัฐบาลจึงมีนโยบายส่งเสริมให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สร้างค่านิยม จิตสำนึกที่ดีแก่ประชาชน เพื่อให้สังคมเกิดความมั่นคง สงบสุข ร่มเย็น ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และโมเดลประเทศไทย 4.0 (คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. 2559 : ก)

การปลูกฝังหรือพัฒนาความมีวินัยในตนเอง ควรเริ่มจากการให้การศึกษา ฝึกฝน อบรม ตั้งแต่วัยเด็กเล็ก เพราะการอบรมระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตของเด็ก โดยครอบครัว และโรงเรียนควรให้การฝึกวินัย สอนเด็กให้รู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ผู้ใหญ่ โดยเฉพาะพ่อแม่ จะต้องเป็นผู้ช่วยเด็กควบคุมพฤติกรรมของเขาและด้วยการอบรมอย่างเสมอต้นเสมอปลายตั้งแต่เล็ก เมื่อโตขึ้น เด็กจะควบคุมตนเองได้ในที่สุด (อุมาพร ตรังคสมบัติ. 2561 : 26) ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้การจัดการศึกษา รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการ และสอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) ได้กำหนดหลักการสำคัญ ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่รับผิดชอบ

ต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559 : 4)

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มให้มีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดม อโอบออารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา เป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2562ข : 1 - 2) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้การมีวินัยเป็นหนึ่งในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีวินัย เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 7) สำหรับสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวินัยในตนเอง โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาวินัยนักเรียนที่บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการพัฒนาวินัยนักเรียน โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด จัดกิจกรรมฝึกระเบียบวินัยที่ได้รับการออกแบบเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น กิจกรรมการเดินแถวมาโรงเรียน กิจกรรมการเดินแถวเข้าชั้นเรียน กิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมน้องช่วยพี่ จัดกิจกรรมฝึกภาวะผู้นำ เช่น กิจกรรมสภานักเรียน กิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน และการจัดกิจกรรมการเข้าค่ายอย่างเข้มข้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2561ข : 116)

การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องดำเนินการให้ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนา ฝึกฝน จนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง โดยเฉพาะความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่น อุดม และการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ เพราะความรับผิดชอบ เป็นสิ่งเกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับ กฎจริยธรรม และหลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีการบังคับจากผู้อื่น ทำให้ทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ความมุ่งมั่น อุดม ช่วยฝึกการควบคุมตนเองให้มีความรับผิดชอบต่อการเรียน การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเอาใจใส่ มีความอดทน อดกลั้น ยืนหยัด ไม่ท้อถอย จนสำเร็จลุล่วง บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด มีความภาคภูมิใจในผลงาน และการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ช่วยให้การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเป็นไปอย่างราบรื่น นักเรียนอยู่ร่วมกัน ในโรงเรียนอย่างสงบสุข ใช้ชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เกิดปัญหาในการอยู่ร่วมกัน เป็นคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ดังนั้นจึงเป็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะใช้กระบวนการร่วมกับครู ผู้ปกครอง ในการดำเนินการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายสูงสุดที่ตั้งไว้

จากสภาพปัญหาการไม่มีวินัยในตนเองของนักเรียน เป็นปัญหาที่ทำให้พ่อแม่รวมถึงครู ในโรงเรียนหนักใจหรือหงุดหงิดรำคาญใจ เช่น เด็กเล่นของเล่นแล้วไม่ยอมเก็บ ไม่รู้จักการรอคอย เอาแต่ใจตนเอง ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ไม่รู้ว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ มีการตัดสินใจช้า มีระดับความอดทนต่ำ และมีปัญหาทางด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2560 : 29) นอกจากนี้สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม (2559 : 11) ได้ชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อตอบสนอง ความต้องการของผู้คนอย่างรวดเร็ว ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ระบบ โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน เป็นต้น นอกจากจะเป็นโอกาสในเชิงสร้างสรรค์ แต่ในขณะเดียวกัน ก็เป็นภัยคุกคามต่อเด็กและเยาวชน จากกระแสการคลั่งไคล้และเสพติดเทคโนโลยี ก่อให้เกิดปัญหา ความย่อหย่อนทางคุณธรรม จริยธรรม ปัญหากลุ่มเด็ก และเยาวชนที่พบอยู่บ่อย ๆ ได้แก่ ปัญหาของ เหล้า บุหรี่ การหนีเรียน การติดยาเสพติด และการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การใช้ชีวิตยามว่าง ตามห้างสรรพสินค้า การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การขาดความอบอุ่นในครอบครัว การใช้โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟนในทางไม่เหมาะสม และห่างไกลการเข้าวัด

สภาพการขาดระเบียบวินัยของนักเรียนในสถานศึกษามีหลายด้าน โดยเฉพาะวินัย ในตนเองด้านความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่น อดทน และการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งครู ต่างก็มีความต้องการที่จะหาวิธีการมาปรับปรุง พัฒนา ส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร โดยปัญหาความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนที่เห็นชัดเจน คือ การขาดความรับผิดชอบ โดยนักเรียนบางส่วนไม่มาเข้าแถว หน้าเสาธง เข้าเรียนไม่ตรงเวลา เข้าเรียนช้าบ่อย ๆ มาโรงเรียนสายเป็นประจำ ไม่ช่วยเพื่อน ทำความสะอาดเวรประจำวัน ขาดความมุ่งมั่นในการทำงาน ทำงานเสร็จไม่ทันเวลา ไม่รับผิดชอบ ในการส่งงาน และการปฏิบัติตนที่ยังไม่ถูกระเบียบ การนำเสื้อออกนอกกางเกงของนักเรียนชาย การไม่สวมรองเท้านักเรียนมาโรงเรียน การใส่เครื่องประดับมาโรงเรียนเช่น ต่างหู สร้อยคอ รวมถึง ปัญหาการตอบโต้ครู การรบกวนคนอื่น ๆ การไม่ตั้งใจเรียน การกินขนมในชั้นเรียน การชอบทำลายสิ่งของ อันเป็นปัญหาด้านวินัยในชั้นเรียนที่โรงเรียนต่าง ๆ ประสบปัญหาเหล่านี้ (ไชยา ศรีสร้อย. 2556 : 63 - 72 ; Gorton. 1983 A : 326 - 327)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีบริบทของกรอบ และทิศทาง ในการพัฒนาการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีพันธกิจ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนมีคุณธรรม มีความสำนึกในความเป็นชาติไทย มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษาในการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมให้กับเยาวชน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันของการดำเนินชีวิตในอนาคต การปลูกฝัง

คุณธรรม จริยธรรม ความวินัยในตนเองให้แก่นักเรียน โดยเฉพาะนโยบายการนำลูกเสือเข้าสู่ห้องเรียน ส่งเสริมให้ทุกโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม โดยการปลูกฝังและฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะ มีวินัย ความซื่อสัตย์ และมีจิตอาสา การส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน จึงเป็นหน้าที่สำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการบริหารจัดการให้ครูดำเนินการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองควบคู่กันไปกับการสอนของครูทุกคน เพราะการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพพลเมืองของประเทศไทยในอนาคต (สากุล สิริพานิช, 2561 : 1)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา จะเห็นว่าปัญหาการไม่มีวินัยในตนเองของนักเรียนส่งผลโดยตรงต่อตัวเด็กนักเรียนเอง ผู้ปกครอง โรงเรียน และสังคม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทที่จะต้องดำเนินการบริหารจัดการให้ครูได้ใช้กระบวนการ เพื่อส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในด้าน ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่น อดทนและการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนาผู้เรียนด้านการมีวินัยในตนเองสำหรับหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามเพศ และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูชายและครูหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แตกต่างกัน
2. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. ใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
3. ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนาผู้เรียนด้านความมีวินัยในตนเองสำหรับหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามเพศและขนาดของโรงเรียน โดยอาศัยการวิจัยเชิงปริมาณและใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยมีขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

การส่งเสริมวินัยในตนเอง สังกะระห์จากแนวคิดและหลักการของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546 : 5), กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 7), บุญชม ศรีสะอาด (2555 : 5), ชมรมพุทธศาสตร์สากล (2557 : 9 - 13), สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 52 : 2560 : 2 - 3), ศูนย์คุณธรรม (2561 : 66), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561ก : 3) และ กนกรวรรณ อุปลา (2562 : 1) ใน 3 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ความรับผิดชอบ
- 1.2 ความมุ่งมั่น อดทน
- 1.3 การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,968 คน จากโรงเรียนจำนวน 201 โรงเรียน
- 2.2 กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608 - 610 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555 : 148 - 149) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 เพศ ได้แก่

- 3.1.1.1 เพศชาย
- 3.1.1.2 เพศหญิง

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน

- 3.1.2.1 ขนาดเล็ก
- 3.1.2.2 ขนาดกลาง
- 3.1.2.3 ขนาดใหญ่

- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1

ระยะที่ 2 เพื่อหาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยอาศัยการวิจัยเชิงคุณภาพและใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้กระบวนการบริหารอย่างมีคุณภาพตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ส่งเสริมให้ครูดำเนินการร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างให้นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะที่ดี ตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีวินัยในตนเอง พร้อมยอมรับปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย โดยการฝึกอย่างต่อเนื่อง เหมาะสมกับวัย ใช้กฎเกณฑ์ที่สมเหตุสมผล ถูกต้องชัดเจน ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง และอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุขใน 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลในการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การงานที่ให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย สามารถทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความเพียรพยายาม และละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลแห่งการกระทำของตนด้วยความเต็มใจทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น ทั้งพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ความมุ่งมั่น อุดหนุน หมายถึง ความตั้งใจอย่างแน่วแน่ในการกระทำของบุคคล เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในสิ่งที่มุ่งหวัง การเป็นเลิศทางการเรียน การทำงาน ด้วยความอดทน อดกลั้น ยืนหยัดไม่ท้อถอยในการกระทำในสิ่งที่ตั้งใจ

1.3 การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ หมายถึง การปฏิบัติตามแบบแผน ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน และสังคม

2. ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

3. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดของโรงเรียนตามจำนวนนักเรียนของสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการในการจัดทำรายละเอียดคำขอตั้งงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2554 ของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งขนาดของโรงเรียน เป็น 3 ขนาด ดังนี้

3.1 ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

3.2 ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน

3.3 ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 หมายถึง หน่วยงาน

ทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ กำกับดูแล ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 ใน 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอลำปลายมาศ อำเภอบ้านด่าน และอำเภอชำนิ

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า
เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐาน และแนวคิดที่จะนำไปสู่กรอบแนวคิด
การวิจัย และเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา วิเคราะห์ อภิปรายผล ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย
โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. หลักการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
  - 1.1 ความหมายของการบริหาร
  - 1.2 กระบวนการบริหารอย่างมีคุณภาพตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
  - 1.3 บทบาทของผู้บริหารและครูในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน
  - 1.4 แนวทางการบริหารการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน
2. ความมีวินัยในตนเอง
  - 2.1 ความหมายของวินัย
  - 2.2 ความสำคัญของวินัย
  - 2.3 ประเภทของวินัย
  - 2.4 ความหมายของวินัยในตนเอง
  - 2.5 ความสำคัญของวินัยในตนเอง
  - 2.6 ประเภทของวินัยในตนเอง
3. การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
  - 3.1 ด้านความรับผิดชอบ
  - 3.2 ด้านความมุ่งมั่น อดทน
  - 3.3 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการให้ครูดำเนินงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ ในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน ให้เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึง หลักการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนไว้ ดังนี้

ความหมายของการบริหาร

ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ความหมายของการบริหารไว้ ดังนี้

นงนุช วงษ์สุวรรณ (2550 : 2) ได้กล่าวว่า การบริหารจะเป็นกิจกรรมหรือวิธีการที่บุคคลหนึ่งกระทำต่อบุคคลหนึ่ง หรือหลายบุคคล เพื่อให้งานนั้นสำเร็จ

จันทราณี สงวนนาม (2551 : 14) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นเรื่องของการทำกิจกรรม โดย ผู้บริหารและสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้ ทรัพยากร และเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักการบริหารหลายคนต่างเห็นพ้องต้องกันว่า การบริหาร เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันคณะบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการทำงาน บางคนเห็นว่า การบริหารเป็นศิลปะของการเป็นผู้นำที่จะทำให้ผู้อื่นทำงานตามวัตถุประสงค์ได้ บางคนให้ความหมายว่า การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคม ซึ่งมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมา ทำกิจกรรม ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย จึงเห็นได้ว่าเรื่องการบริหารเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยาก สลับซับซ้อน เป็นเรื่องที่ต้องเกี่ยวข้องกับคนความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ทรัพยากร จุดมุ่งหมาย รวมทั้ง กระบวนการในการบริหารงาน

สุนทร โคตรบรรเทา (2552 : 3) ได้กล่าวว่า การบริหารหรือการจัดการ เป็นกระบวนการทำงานกับคน โดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร

เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanini. 1992) ได้ให้ความหมายคำว่า การบริหาร คือ กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

เฮอร์เชย์ และบลันชาร์ด (Hersey & Blanchard. 1982 : 3) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง งานที่ปฏิบัติโดยอาศัยบุคลากร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ไซมอน (Simon. 1984 : 58) ได้ให้ความหมายคำว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหารไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินการหรือการจัดการที่ เป็นกระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายสูงสุดขององค์กร

กระบวนการบริหารอย่างมีคุณภาพตามวงจรเดมมิง (PDCA)

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารอย่างมีคุณภาพตามวงจรเดมมิง (PDCA) ไว้ดังนี้

วิษณุ ทรัพย์สมบัติ (2552 : 47) ได้กล่าวว่า หลักการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีนั้น อาศัยแนวคิดการพัฒนาเชิงระบบของเดมมิง เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. P (Plan) การวางแผน สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการข้อมูลและสารสนเทศและใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน ด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ ตั้งเป้าหมาย กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน/พัฒนาและระยะเวลา การพัฒนามีการจัดหาและจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นทั้งในด้านบุคคล เครื่องมือและงบประมาณ รวมทั้งทำความเข้าใจในแนวปฏิบัติเพื่อสร้างความชัดเจนในการดำเนินงานกับบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. D (Do) การปฏิบัติ สถานศึกษามีการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ ดำเนินการตามแผนอย่างจริงจัง
3. C (Check) การตรวจสอบ สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบและประเมินผล เพื่อติดตามความก้าวหน้าและความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ
4. A (Action) การพัฒนาปรับปรุง หากผลการปฏิบัติเป็นที่น่าพอใจ ประสบความสำเร็จ สถานศึกษาก็จัดให้เป็นมาตรฐานเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปเพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นและหากผลการปฏิบัติมีข้อควรปรับปรุงสถานศึกษาก็จะมีการกำหนดวิธีการปรับปรุงต่อไป

สุธาสนี โทธิจันทร์ (2558 : 1) ได้กล่าวว่า PDCA เป็นแนวคิดหนึ่ง ที่ไม่ได้ให้ความสำคัญเพียงแต่การวางแผน แต่แนวคิดนี้เน้นให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แนวคิด PDCA ได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกโดย Walter Shewhart ซึ่งถือเป็นผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรม และต่อมาวงจร PDCA ได้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย มากขึ้น เมื่อปรมาจารย์ด้านการบริหารคุณภาพ อย่าง W.Edwards Deming ได้นำมาเผยแพร่ ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการ วงจรนี้จึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า “Deming Cycle” โดยโครงสร้างของ PDCA ประกอบด้วย

1. Plan คือ การวางแผน
2. Do คือ การปฏิบัติตามแผน
3. Check คือ การตรวจสอบ

4. Act คือ การปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม หรือ การจัดทำมาตรฐานใหม่ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการยกระดับคุณภาพ

พระมหาลอ ฐานุตโร (เงาสงค์) (2560 : 58) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษานั้นต้องประกอบด้วย การตัดสินใจ การวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติ การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยความสะดวก การจัดสรรทรัพยากร การประเมินผลงานและการปรับปรุงรวมทั้งการกระตุ้นหรือการจูงใจ และดำเนินการตามทฤษฎีของเดมมิ่ง (PDCA) เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการพัฒนาและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ตามกระบวนการบริหารการศึกษาให้เกิดผลสำเร็จได้ด้วยดี

พิมพ์กิน (2555 : 1) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารว่า PDCA คือ วงจรการบริหารงานคุณภาพ ย่อมาจาก 4 คำ ได้แก่ Plan (วางแผน) Do (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) และ Act (การดำเนินการให้เหมาะสม) ซึ่งวงจร PDCA สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุก ๆ เรื่อง นับตั้งแต่กิจกรรมส่วนตัว เช่น การปรุงอาหาร การเดินทางไปทำงานในแต่ละวัน การตั้งเป้าหมายชีวิต และการดำเนินงานในระดับบริษัท ซึ่งรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1. P = Plan (ขั้นตอนการวางแผน) ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลและกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงให้ชัดเจน ซึ่งการวางแผนจะช่วยให้กิจการสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในด้านแรงงาน วัสดุคิข ขั้วโมงการทำงาน เงิน และเวลา

2. D = Do (ขั้นตอนการปฏิบัติ) ขั้นตอนการปฏิบัติ คือ การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องมีการตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ เพื่อทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามแผนการที่ได้วางไว้

3. C = Check (ขั้นตอนการตรวจสอบ) ขั้นตอนการตรวจสอบ คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทราบว่า ในขั้นตอนการปฏิบัติงานสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ แต่สิ่งสำคัญก็คือ ต้องรู้ว่าจะตรวจสอบอะไรบ้าง และบ่อยครั้งแค่ไหน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนถัดไป

4. A = Action (ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม) ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรก ก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัติ

นั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิม หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม หรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง คือ ผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ ควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และพิจารณาว่าควรจะดำเนินการอย่างไร เช่น มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้ ให้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม ขอความช่วยเหลือจากผู้รู้ หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ เป็นต้น

สรุปได้ว่า แนวคิด PDCA ได้มีการพัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกโดย Walter Shewhart ต่อมา W. Edwards Deming ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารคุณภาพ ได้นำมาเผยแพร่ ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการ วงจรนี้จึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า “Deming Cycle” สำหรับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ผู้บริหารควรกำหนดเป็นขอบข่ายและขั้นตอนการบริหารงานโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) ได้แก่ การเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป้าหมาย จัดทำแผนตามเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ และการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินตามแผน (Do) ได้แก่ การดำเนินงานต่อเนื่องจากการวางแผน โดยมีการอบรม ประชุมชี้แจง มอบหมายผู้รับผิดชอบ และให้การสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร และดำเนินการนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม เพื่อให้งานเป็นไปตามแผนที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติตามแผน โดยจัดให้มีการประเมินผลตามแผนที่กำหนด วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องจากการเปรียบเทียบระหว่างเป้าหมายกับการดำเนินตามแผน เพื่อจะทราบว่าต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) ได้แก่ การนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงแก้ไข และหากผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายก็ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานใหม่ให้เหมาะสมในการวางแผนระยะต่อไป แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ในการวางแผนครั้งต่อไปต้องปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนา

บทบาทของผู้บริหารและครูในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน

การส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียน ผู้บริหารและครูนับว่าเป็นผู้ที่มียุทธศาสตร์สำคัญที่จะต้องดำเนินการปลูกฝัง ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง มีพัฒนาการที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข ได้รับการยอมรับจากบุคคล และสังคม ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษากล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารและครูในการส่งเสริมวินัยนักเรียน ไว้ดังนี้

1. ความหมายของบทบาท

มีนักวิชาการ และนักการศึกษาได้ให้ความหมายคำว่า บทบาท ไว้ดังนี้

พรเทวี เทียมอุทัย (2558 : 60) ได้ให้ความหมายว่า บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ อันเนื่องมาจากสถานภาพของบุคคล

โอเวน (Owens. 1970 : 54) ได้ให้ความหมายว่า บทบาท หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของบุคคลตาม ความคาดหวังของผู้อื่น ซึ่งแตกต่างกันออกไปตามความคาดหวังและความคิดที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับ การรับรู้ของบุคคลผู้แสดงพฤติกรรมนั้น

สตอกคิลล์ (Stogdill. 1991: 127 - 128) ได้ให้ความหมายว่า บทบาท หมายถึง รูปแบบของบุคคลที่จะปฏิบัติ ซึ่งมีผลมาจากที่จะปฏิบัติซึ่งมีผลมาจากการประสานความสัมพันธ์ตามแนวทางของแต่ละบุคคล แต่ละตำแหน่งจะมีแนวทางกำหนดเอาไว้

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง การกระทำ หรือการปฏิบัติของบุคคลตามอำนาจหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งการกระทำหรือการปฏิบัตินั้นจะขึ้นอยู่กับสภาพของเป็นอยู่ของบุคคลและความคาดหวังของสังคม โดยบทบาทนั้นจะมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน หากสภาพของบุคคลเปลี่ยนไป บทบาทที่มีอยู่ก็จะ เปลี่ยนแปลงไปด้วย ยิ่งบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์กับบุคคลมากขึ้นเท่าใดบทบาทจะเพิ่มขึ้นด้วย

2. บทบาทของผู้บริหารและครูในการส่งเสริมวินัยนักเรียน

การส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนนั้น ผู้บริหารและครู ถือว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญโดยตรงที่มีส่วนในการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองให้กับนักเรียน โดยมี นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารและครูในการส่งเสริมวินัยนักเรียนไว้ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 : 13 - 14) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการ โรงเรียน

1. พัฒนา นำแผนไปปฏิบัติ และประเมินระเบียบวินัยของ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งต้องสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานระดับนโยบาย ควรผ่านการหารือกับสมาชิกของโรงเรียนและกรรมการบริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

2. กำกับดูแลระเบียบ กติกา ข้อบังคับ ด้านวินัยสำหรับนักเรียน ซึ่งถูกยกวางบนพื้นฐานของความเข้าใจ ในหลักการที่จะทำให้นักเรียนได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมที่สุด

3. กำกับดูแลให้บุคลากร นักเรียน และครอบครัว ที่เข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ ในโรงเรียนให้เข้าใจถึงระเบียบวินัยของ โรงเรียน และแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในการมีบทบาทต่อการดำเนินงานตามนโยบายด้านระเบียบวินัยของ โรงเรียน

4. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลสามารถเข้าถึงข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายระเบียบ กติกา และข้อบังคับของโรงเรียน

5. ตระหนักถึงสิทธิที่สามารถมีส่วนร่วมในการสนับสนุน หรือแสดงความคิดเห็น ในเวทีที่เปิดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในเรื่องที่เกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียน

6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในระดับห้องเรียนและโรงเรียน

7. ให้โอกาสนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการพฤติกรรมของตนเอง

8. ส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและคณาจารย์ เพื่อให้การดูแล ระเบียบวินัยในนักเรียน ดำเนินไปในทางบวก

9. กำกับดูแลว่ามาตรการต่าง ๆ ของโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านเพศ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม สถานะทางครอบครัว และมาตรการนั้น ๆ จะต้องไม่จำกัด ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน

10. ขยายโอกาสของนักเรียนที่จะประสบความสำเร็จทั้งด้านวิชาการและสังคม

11. สอนและผลักดันให้มีการตัดสินใจร่วม รวมทั้งให้การสนับสนุนความคิดเห็น ของนักเรียน

12. ส่งเสริมโครงการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ กอร์ดัน (Gorton, 1983 : 71) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ประการ คือ

1. เป็นผู้จัดการในด้านจัดทำเค้าโครงการบริหาร โดยกำหนดหน้าที่ตำแหน่งงาน ต่าง ๆ มีการประสานงานทรัพยากรทั้งที่เป็นมนุษย์และมีใช้มนุษย์เข้าด้วยกัน เพื่อให้หน่วยงาน บรรลุผลเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เป็นผู้นำทางการศึกษา

3. เป็นผู้มีวินัยและรักษาวินัย

4. มีมนุษยสัมพันธ์ จะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้ 2 ประการ คือ การสร้างขวัญให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และสภาพในสถานศึกษาจะเต็มไปด้วยการอยู่ร่วมกัน อย่างยั่งยืน

5. เป็นผู้ริเริ่มให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการจัดทำแผนงานหรือกำหนดเกี่ยวกับการ ศึกษาของสถานศึกษา เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด

6. เป็นคนกลางที่กล้าเผชิญปัญหา ขจัดหรือประสานงานในเรื่องขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้บริหารจะต้องยึดมั่นในความเป็นกลาง และรักษา ความเที่ยงตรง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561ค : 14 - 15) ได้กล่าวถึงบทบาทของครู ในการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของครู

1. บริหารจัดการแผนการสอน ที่จะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อบรรลุ เป้าหมายของตนเองให้ได้ดีที่สุด
2. ตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาของนักเรียนแต่ละคน ทั้งการพัฒนา ทางอารมณ์และทักษะทางสังคม และพยายามใช้วิธีการและสื่อการสอนที่หลากหลาย
3. ให้ผลการวิเคราะห์และผลประเมินเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน แก่นักเรียนและ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลรวมทั้งพยายามพัฒนารูปแบบการสอนบนพื้นฐานของผลการเรียนของ นักเรียน
4. วางแผนและจัดตั้งยุทธศาสตร์ในการจัดการห้องเรียน ที่มีคุณลักษณะ ดังนี้
  - 4.1 เปิดโอกาสการหารือระหว่างสมาชิกในห้องเรียน
  - 4.2 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของนักเรียนทุกคน
  - 4.3 ให้เกียรติความแตกต่างของนักเรียน ทั้งด้านเพศ วัฒนธรรม และภาษา
  - 4.4 รับรู้และให้การยกย่องพฤติกรรมที่ดีและการกระทำที่เคารพระเบียบวินัย ของนักเรียน
  - 4.5 สามารถรับมือได้กับปัญหาในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการละเมิดทางเพศ การเหยียดผิวและชนชาติ และการรังแกกัน
  - 4.6 คำนึงถึงข้อจำกัดของความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ที่ได้รับ ผลกระทบจากความบ่งบอกทางกาย ทางการเรียนรู้ และ/หรือข้อจำกัดอื่น ๆ
  - 4.7 สร้างและกำกับดูแลให้บรรยากาศในชั้นเรียนปลอดภัย และมีความเอาใจใส่ ซึ้งกันและกัน

ซูติมา ศิริกุลชยานนท์ (2562 : 1) ได้กล่าวถึงส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครูใน การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองให้แก่เด็กว่า การปลูกฝังการมีวินัยในตนเองให้แก่ เด็กวัยเรียน นั้น ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ในการเสริมสร้างวินัยให้เด็กเมื่ออยู่ในชั้นเรียน พร้อมทั้งเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่เด็ก ควรร่วมมือกันและประสานแนวคิดระหว่างบ้านและ โรงเรียน เวลา และวิธีการทางบวก เพื่อสร้างวินัย

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารและครูในการส่งเสริมวินัยนักเรียน คือ พฤติกรรม การปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเสริมสร้างให้นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติที่ดี ตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีวินัยในตนเอง พร้อมยอมรับ

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย เป็นผู้มีวินัยในตนเอง และอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข

แนวทางการบริหารการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน

ความมีวินัยในตนเอง เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน โดยมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมวินัย ดังนี้

กองวิจัยทางการศึกษา (2542 : 157 ; อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2561 : 33 - 34) นำเสนอรูปแบบการพัฒนาศักยภาพด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนไว้ 7 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องกำหนดให้การพัฒนาศักยภาพด้านวินัยเป็นนโยบายของโรงเรียนอย่างชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนรับรู้ถึงความสำคัญและสร้างความเข้าใจถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียน กำหนดให้เป็นนโยบายที่ทุกคนในโรงเรียนต้องปฏิบัติร่วมกัน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการพัฒนาวินัยนักเรียน โดยแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน กล่าวคือ ขึ้นอยู่กับความพร้อม ข้อจำกัดของบุคลากร สภาพแวดล้อมและงบประมาณของโรงเรียน
3. กำหนดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพด้านวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และดำเนินการกับนักเรียนอย่างทั่วถึงทุกคน
4. การดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนด โดยผู้บริหาร โรงเรียนและคณะกรรมการดำเนินการจัดประชุมและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียน เพื่อชี้แจงรายละเอียดของกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพด้านวินัย ของนักเรียน พิจารณาอบหมายให้ครูรับผิดชอบการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรม ให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน
5. การนิเทศ ติดตาม และการประเมินผลระหว่างดำเนินการพัฒนาศักยภาพ
6. การประเมินและสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ และภาพรวมของการพัฒนา โดยมีเครื่องมือในการประเมินผล เช่น แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสังเกต เป็นต้น โดยสรุปผลการดำเนินงานเป็นขั้นตอนและเป็นระบบอย่างชัดเจน หากพบว่าการดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ต้องปรับปรุงแก้ไข แล้วดำเนินการใหม่จนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

7. ดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง จนเป็นงานประจำที่ต้องปฏิบัติ และสามารถเปลี่ยนแปลงกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2551 : 18 - 28) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างวินัยไว้ดังนี้

1. สร้างวินัยด้วยการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน วิธีการฝึกวินัยที่ดีที่สุดอาศัยธรรมชาติของมนุษย์มาเป็นเครื่องช่วย คือ ทำให้ธรรมชาติซึ่งมนุษย์ดำเนินชีวิตโดยทั่วไปอยู่เป็นส่วนใหญ่ มนุษย์มีพฤติกรรมอย่างไร พอทำไปแล้วครั้งสองครั้งก็มีแนวโน้มเกิดความเคยชิน และจะทำอย่างนั้นซ้ำ ๆ พฤติกรรมพอชินแล้วยึดมั่นแล้วเกิดความพอใจในพฤติกรรมนั้น

2. ใช้วินัยที่ลงตัวแล้ว คือ วัฒนธรรมมาช่วย วัฒนธรรมเป็นหนึ่งสิ่งที่สร้างวินัยแบบพฤติกรรมเคยชิน ถ้าห้วงขณะของเราปฏิบัติอย่างไรให้วินัยลงตัวเป็นวัฒนธรรมไปแล้วคนที่เข้ามาสู่วัฒนธรรมของชุมชนใหม่ ก็จะเป็นอย่างนั้นเอง เช่น วัฒนธรรมเข้าแถวรอคิว

3. สร้างวินัยให้ได้ด้วยระบบสัมพันธ์ขององค์กรรม การฝึก (คือฝึกให้เป็นศีล) นั้นจะได้ผลดีต้องอาศัยระบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการด้วยกัน ในการฝึกฝนพัฒนามนุษย์ หรือการศึกษานี้ต้องมีองค์ประกอบสามส่วน คือ ด้านพฤติกรรม (ศีล) ด้านจิตใจ (สมาธิ) และด้านปัญญา ประสานด้วยกัน ทำให้เกิดองค์รวมที่สมบูรณ์ และสิ่งที่ฝึกนั้นก็จะกลายเป็นชีวิตจริงของเรา

4. สร้างวินัยโดยใช้ปัจจัยอื่นช่วยเสริมวินัย จะทำให้เกิดความสุขและปฏิบัติด้วยความ พึงพอใจ โดยใช้ปัจจัยอื่นมาช่วยอีกก็ได้ เช่น มีกัลยาณมิตร ครูอาจารย์น่ารักก็อบอุ่นสบายใจ เด็กจะเชื่อฟังเพราะรัก เคารพศรัทธา

5. สร้างวินัยด้วยแรงหนุนของสภาพจิตใจ วิธีนี้นำปัจจัยด้านจิตใจมา คือ การตั้งเป็นอุดมคติในจิตใจ ทำให้ใจฝึกใฝ่มุ่งมั่นอย่างแรง เช่น ตั้งเป้าว่าโรงเรียนของตน ชาติของตน ต้องเก่งยิ่งใหญ่เหนือใคร ๆ แต่วินัยแบบนี้อาจเลเยิด

6. สร้างวินัยโดยใช้กฎเกณฑ์บังคับ วิธีนี้ใช้กฎเกณฑ์บังคับควบคุมโดยมีการลงโทษ อันเป็นวิธีที่ไม่ดีไม่ถูกต้อง และไม่ตรงกับหลักธรรม คือ ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของธรรมชาติ มนุษย์จะมายึดยึดเอาศีลใส่ให้แก่กันไม่ได้

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2553 : 31 - 34) ได้ให้แนวคิดด้านการสร้างวินัยให้เด็กยอมรับนั้น วินัยหรือกฎทุกกฎต้องมีลักษณะ 3 ประการ ดังนี้

1. กฎต้องสมเหตุสมผล หมายความว่า สิ่งที่ต้องการให้เด็กทำนั้น ควรเป็นสิ่งที่เป็นไปได้และจำเป็น และเป็นเรื่อง que เด็กทำได้ในระดับอายุของเขา

2. กฎต้องถูกต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ คือต้องเข้าใจว่ากฎที่ตั้งขึ้นในเด็กทุกเรื่อง เป็นสิ่งชัดเจนอย่าให้มีข้อสงสัยหรือโต้เถียงได้

3. กฎต้องบังคับได้ คือต้องมีการกำหนดโทษ ถ้าทำผิดก็ต้องลงโทษอย่างจริงจัง ทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2560 : 51 - 52) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมวินัยว่า ในการสร้างเด็กให้ เก่ง ดี และมีวินัย การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนช่วยในการควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นตัวกำหนดอาณาเขตของการเรียน ทำให้มีบรรยากาศที่แตกต่างไป จากกิจกรรมอื่น เช่น ผู้เรียนเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จัดไว้ได้อย่างเหมาะสม ก็จะรู้จัก ดำรงอยู่ในระเบียบวินัยมากขึ้น โดยเฉพาะถ้ามีการจัดโต๊ะ เก้าอี้ ของผู้เรียนอย่างมีวัตถุประสงค์ จะช่วยให้การควบคุมชั้นเรียนมีระบบระเบียบและง่ายสำหรับผู้สอนมากขึ้น

สรุปว่า แนวทางในการส่งเสริมวินัยควรดำเนินการฝึกอย่างต่อเนื่อง เหมาะสมกับวัย ใช้กฎเกณฑ์ที่สมเหตุสมผล ถูกต้องชัดเจน บังคับได้ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ที่ยกควบคุม ดูแล แนะนำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้กระบวนการบริหารอย่างมีคุณภาพตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ส่งเสริม ให้ครูดำเนินการ ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างให้นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติที่ดี ตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีวินัยในตนเอง พร้อมยอมรับปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย โดยการฝึกอย่างต่อเนื่อง เหมาะสมกับวัย ใช้กฎเกณฑ์ที่สมเหตุสมผล ถูกต้องชัดเจน ภายใต้ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง และอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข

ความมีวินัยในตนเอง

ความมีวินัยในตนเองเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการอยู่ร่วมกันในสังคมของมนุษย์ ซึ่งการมีวินัยในจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต ได้รับการยอมรับ นับถือ ชื่นชมจากบุคคลอื่น พร้อมทั้งส่งผล องค์กร สังคม ประเทศชาติ มีความสงบสุขเจริญก้าวหน้า เป็นสังคมที่มีคุณภาพ ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษากล่าวถึงความมีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

ความหมายของวินัย

สังคมที่ดีต้องมีกติกาคือ วินัยและคนในสังคมนั้นต้องรักษากติการ่วมกัน มีนักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของวินัยไว้ ดังนี้

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) (2551 : 8 - 10) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง ระบบระเบียบทั้งหมดของชีวิตและสังคมมนุษย์ซึ่งจะตั้งอยู่ได้ดีเป็นผลสำเร็จได้ต้องอาศัยความเข้าใจพื้นฐาน คือ ต้องมองวินัยโยงไปกับธรรม (ธรรม คือ ความจริงของสิ่งทั้งหลายที่มีความเป็นเหตุปัจจัยของสิ่งทั้งหลายที่เกิดขึ้น โดยเป็นเหตุเป็นผลแก่กัน) วินัยจึงนำมาวางเป็นกฎในหมู่มนุษย์

สมพงษ์ เกษมสิน (2551 : 21) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง ระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้เป็นแนวทางของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ร่วมกันปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพอย่างมีระบบ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2552 : 21) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่ช่วยให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเอง และปฏิบัติตนเองตามระเบียบกฎกติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของตนเองและส่วนรวม

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 1121) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ เช่น วินัยทหาร ลีลาของพระสงฆ์

ปวีณ ฒ นคร (2558 : 7) ได้ให้ความหมายวินัยไว้ว่า หมายถึง ปทัสถาน หรือ มาตรฐานทางพฤติกรรมของคนในการประกอบกิจกรรมแต่ละอย่าง ซึ่งอาจกำหนดไว้เป็นรูปธรรม เช่น วินัยพระสงฆ์ วินัยทหาร วินัยข้าราชการพลเรือน หรืออาจเพียงเป็นที่มุ่งหวังว่าต้องอยู่ในกรอบอย่างไร ดังเช่น วินัยนักเรียน ที่จะต้องอยู่ในกรอบของผู้ประกอบการทางการศึกษา หรือ วินัยทางการเงิน และการคลังของรัฐบาลที่จะต้องอยู่ในกรอบของผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจ

ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ (2560 : 35) ได้ให้ความหมาย วินัย หมายถึง ระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติของคนในสังคมเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย เป็นแบบแผน

ศูนย์คุณธรรม (2561 : 50) ได้ให้ความหมาย วินัย หมายถึง การยึดมั่นและรับผิดชอบ ในหน้าที่ของตน ทั้งวินัยต่อตนเองในการผลักดันชีวิตให้ก้าวหน้า วินัยต่อองค์กร สังคม ปฏิบัติตามจริยธรรม จรรยาบรรณและเคารพต่อกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 ก : 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วินัย หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางให้ บุคคลประพฤติปฏิบัติ ในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม

ออสูเบล (Ausubel, 1972 : 189 - 190) กล่าวว่า วินัย หมายถึง การกำหนดมาตรฐานภายนอกต่าง ๆ ขึ้น เพื่อควบคุมการกระทำของบุคคลนั้นมีตั้งแต่การกระทำตามใจตนเองโดยไม่มีกฎเกณฑ์อะไรเลยไปจนถึงเผด็จการ ถ้าอำนาจการควบคุมการกระทำของบุคคลให้เป็นไปตามวินัยที่กำหนดไว้เกิดขึ้นจากภายในตัวเขาเอง เรียกว่า วินัยในตนเอง

จากความหมายที่นักวิชาการและนักการศึกษากล่าวมา สรุปได้ว่า วินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผน กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ แนวทางการประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ฝึกการควบคุมตนเอง เพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

ความสำคัญของวินัย

วินัยเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคลให้ปฏิบัติตามเพื่อให้คนอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข มีนักวิชาการและนักการศึกษา ได้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยไว้ ดังนี้

สมบุญ สุธำราญ (2551 : 119) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยไว้ว่า วินัยเป็นวิถีปฏิบัติประจำวันของประชาชน ไม่ว่าประเทศจะปกครองด้วยระบอบใดหากประชาชนไร้วินัยระบอบการปกครองนั้นย่อมมีสิทธิล่มสลายได้

สมพร เทพสิทธา (2552 : 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยว่า เป็นคุณธรรมและวัฒนธรรมที่สำคัญ ที่ช่วยในการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณภาพ ช่วยรักษาหมู่คณะและสังคมให้มีความสงบเรียบร้อยและช่วยพัฒนาประเทศให้มีความเจริญมั่นคงก้าวหน้าและการที่ประเทศญี่ปุ่นมีความเจริญก้าวหน้าที่สุดในเอเชีย และมีความเจริญทัดเทียมหน้าไม่แพ้ประเทศกลุ่มตะวันตก เหตุหนึ่งเป็นเพราะคนญี่ปุ่นเป็นผู้มีระเบียบวินัย ในปัจจุบันประเทศไทยเรากำลังจะพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ที่เรียกว่า "นิคส์" ประเทศที่จะเป็นนิกส์ได้ประชาชนในชาติต้องเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง ตรงต่อเวลา ถ้าคนไทยเรายังขาดระเบียบวินัยทำอะไรตามสบาย ก็ยากที่จะพัฒนาประเทศของเราให้เป็นนิกส์ได้

ปวีณ ณ นคร (2558 : 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยว่า วินัย เป็นพลังในการทำงานหรือการประกอบกิจกรรม มีแนวความคิดในวิชาแรงงานว่าในการทำงานของคนนั้น จะปลดปล่อยพลังงานในตัวคนออกมาเป็นพลังงานทวิภาวะ (Duplex Energy) คือ พลังกายภาพ (Physical Energy) และพลังจิตภาพ (Mental Energy) โดยพลังกายภาพ ปลดปล่อยออกมาเป็น "แรงงาน" ซึ่งประกอบด้วยพลังร่างกายและพลังสมอง ส่วนพลังจิตภาพ จะปลดปล่อยออกมาเป็น "พฤติกรรม" ที่มีวินัยเป็นส่วนสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยพลังใจและพลังธรรม โดยการทำงานของคนใดประกอบด้วยพลังกายภาพและพลังจิตภาพ ผสมกันดี จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูง

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2561 : 26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยว่า การอบรมระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตของเด็ก การฝึกวินัย คือ การสอนเด็กให้รู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเอง เมื่อเด็กยังเล็ก ผู้ใหญ่โดยเฉพาะพ่อแม่ จะต้องเป็นผู้ช่วยเด็กควบคุมพฤติกรรมของเขาและด้วยการอบรมอย่างเสมอต้นเสมอปลายตั้งแต่เล็ก เมื่อโตขึ้น เด็กจะควบคุมตนเองได้ในที่สุด และนั่นคือเป้าหมายสูงสุดของการฝึกวินัย คือการที่บุคคลจะดำรงตนอยู่ในความถูกต้อง จะรู้ด้วยตนเอง

ว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ มีความสามารถที่จะบังคับตนเองและควบคุมตนเองได้ดี โดยไม่ต้องมีผู้อื่นหรือกฎเกณฑ์อื่น ๆ มากคอยควบคุม

จากความสำคัญของวินัยที่นักวิชาการและนักการศึกษากล่าวมา สรุปได้ว่าวินัยมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะวินัยเป็นแนวทางในการพัฒนามนุษย์ให้เป็นคนดี คนเก่ง ช่วยควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎเกณฑ์ ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาอารยะประเทศได้

ประเภทของวินัย

วินัย เป็นสิ่งที่ควบคุมพฤติกรรมของคน ให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เพื่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้แบ่งประเภทของวินัยไว้ ดังนี้

สุชาติ แก้วประเสริฐ (2551 : 6 - 7) ได้กล่าวถึงประเภทของวินัยว่า การแบ่งประเภทของวินัยโดยใช้เกณฑ์แหล่งที่มาของอำนาจที่ใช้ในการควบคุมพฤติกรรมสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. วินัยภายนอก หรือส่วนรวม หรือวินัยหมู่คณะ (External Authority Discipline)

วินัย ที่ออกมาจากอำนาจภายนอก เพื่อบังคับให้บุคคลทุกคนในสังคมปฏิบัติตามเพื่อความเรียบร้อยเรียบร้อย ดังนั้น การที่บุคคลใดประพฤติปฏิบัติตนก็ด้วยความเกรงกลัวหรือการลงโทษ จึงเป็นการปฏิบัติตามที่บุคคลอยู่ในสภาวะจำยอมจากการถูกควบคุม เพื่อป้องกันมิให้เกิดการไม่ปฏิบัติตามวินัยซึ่งถูกกำหนด แต่ทั้งนี้โดยส่วนใหญ่แล้ว วินัยประเภทนี้จะตั้งกฎเกณฑ์แนวทางปฏิบัติไว้เป็นกลาง ๆ ดังนั้น ทุกคนจึงสามารถประพฤติปฏิบัติตามได้

2. วินัยในตนเอง (Self - Discipline) หมายถึง แนวทางที่บุคคลเลือกปฏิบัติเพื่อบังคับ

ตนเองให้ปฏิบัติตาม ทั้งนี้เกิดจากความสมัครใจโดยมิได้ถูกบังคับ ควบคุมจากอำนาจภายนอกแต่อย่างใด และข้อปฏิบัติดังกล่าวจะต้องไม่ขัดข้องต่อระเบียบของสังคม ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายหลัก คือ การเกิดความสุขภายในสังคม

ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ (2560 : 36) ได้กล่าวถึงประเภทของวินัยว่า วินัยมี 3 ประเภท ดังนี้

1. วินัยต่อตนเอง เช่น การที่บุคคลสามารถบังคับตนเองให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ได้ การตรงต่อเวลา การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของตนเอง การควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น

2. วินัยต่อผู้อื่น เช่น วินัยในการแสดงความเคารพต่อผู้อื่นอย่างถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ การเคารพการตัดสินใจของผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น

3. วินัยต่อส่วนรวม เช่น วินัยในการดูแลรักษาความเรียบร้อยของสิ่งของส่วนรวม
 อย่างเป็นนิจ

ศูนย์คุณธรรม (2561 : 60) ได้กล่าวถึงประเภทของวินัยไว้ว่า จากหลักของศาสนาและพระบรมราชาบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีความสอดคล้องกัน คือวินัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. วินัยในตนเอง คือ วินัย ที่เป็นเครื่องช่วยเหนี่ยวรั้งไม่ให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ดี และช่วยส่งเสริมผลักดันให้เกิดความสำเร็จในชีวิต ได้แก่ อดทน ขยันหมั่นเพียร ตรงเวลา ไม่ผลัดวันประกันพรุ่งรับผิดชอบต่อหน้าที่ ฟังตนเอง ประหยัด อดออม ฯ
2. วินัยเพื่อส่วนรวม คือ วินัยที่เกิดจากการกระทำของบุคคลแล้วจะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมมีระเบียบ มีความสุข และพัฒนาก้าวหน้าได้ดี ได้แก่ การเคารพระเบียบกฎหมาย วินัยจราจร การเข้าคิว เคารพสิทธิผู้อื่น รักษาทรัพย์สินและประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งหากขาดวินัยกลุ่มนี้ สังคมจะเกิดปัญหามากมาย และพัฒนาไปได้ช้า

ความจริงวินัยในตนเองและวินัยเพื่อส่วนรวมไม่ได้แยกออกจากกันชัดเจน แต่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน คือ ถ้าบุคคลในสังคมมีวินัยส่วนตนหลาย ๆ ด้าน และทำงานเป็นนิสัยก็จะกลายเป็นวินัยของสังคมเอง และส่งผลต่อการพัฒนาสังคมนั้น อีกด้านหนึ่ง หากสังคมมีวินัยหรือกติกาที่ชัดเจน และคนส่วนใหญ่ยึดถือปฏิบัติก็จะทำให้บุคคลต้องปฏิบัติและกลายเป็นวินัยในตนเองในที่สุดทบทวนปฏิบัติทั้งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเกื้อกูลให้การถือการ ใช้วินัยที่เป็นบทบาทปฏิบัติ นั้นได้ผลเที่ยงตรง ถูกต้อง สมบูรณ์ เต็มเปี่ยมตามเจตนารมณ์

จากประเภทของวินัยที่นักวิชาการและนักการศึกษากล่าวมา สรุปได้ว่า วินัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ วินัยในตนเอง เป็นการกระทำหรือวิธีการที่กำหนดขึ้นซึ่งเป็นจิตสำนึกภายในของตนเอง ทำให้สามารถควบคุมจิตใจและพฤติกรรมของตนเองได้ และวินัยเพื่อส่วนรวม ซึ่งเป็นวินัยที่เกิดจากการควบคุมของอำนาจจากภายนอก ส่งผลต่อการควบคุมจิตใจและพฤติกรรมของบุคคล เพื่อนำมาใช้มาปฏิบัติกับส่วนรวมหรือหมู่คณะก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับตามกฎหมายของสังคม

ความหมายของวินัยในตนเอง

วินัยในตนเอง นับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะการมีวินัยในตนเองจะช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต ได้รับการยอมรับ นับถือ ชื่นชมจากบุคคลรอบข้าง นอกจากนี้ยังช่วยส่งผล ให้ชุมชน สังคม ประเทศชาติ มีความสงบสุขเจริญก้าวหน้า เป็นสังคมที่มีคุณภาพ ซึ่งมีนักวิชาการ และนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ มีนักวิชาการและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของวินัยในตนเองไว้ ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2555 : 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนให้ประพฤติ ปฏิบัติในทางที่พึงปรารถนา

ตามความต้องการของตนเองตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ระเบียบของโรงเรียน ของชุมชน ตามหลักศีลธรรม เป็นต้น โดยที่ไม่ได้ปฏิบัติเพราะได้รับคำสั่งจากคนอื่น ซึ่งนอกเหนือจากจะกระทำในสิ่งที่เหมาะสมแล้วยังยับยั้งการกระทำที่ไม่เหมาะสมด้วย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 52) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความมีวินัย ในตนเอง หมายถึง ระเบียบในการดำเนินชีวิต ในที่นี้จำกัดเฉพาะเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียรและอดทน การใฝ่หาความรู้ ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และการยอมรับผลที่เกิด จากการกระทำของตนเอง อันเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นในคนไทย เพื่อให้ เป็นคนดีมีความรู้และความสามารถ เพื่อความสุข ความเจริญในชีวิต และเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศชาติ

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558 : 14) ได้ให้ความหมายว่า วินัยในตนเอง คือ ประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนอย่างสม่ำเสมอ การมีวินัยใน สังคม คือ การอยู่ร่วมกัน ในสังคมด้วยความรับผิดชอบ เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่กระทบกระทั่งกัน ทำให้ ทุกคนอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข

กูด (Good. 1973 : 176) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึงการบังคับ ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลแต่ไม่ได้บังคับจากภายนอก แต่เป็นการบังคับด้วยอำนาจภายในของ บุคคลนั่นเอง และเป็นการเรียนรู้ หรือยอมรับในคุณค่าอันใดอันหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับ พฤติกรรมของตนเองได้

ชาลส์ (Charles. 2002 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองให้มี พฤติกรรมที่เหมาะสม

จากความหมายที่นักวิชาการและนักการศึกษากล่าวมา สรุปได้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

ความสำคัญของวินัยในตนเอง

วินัยเป็นคุณธรรม จริยธรรมที่มีความสำคัญที่จะช่วยควบคุมพฤติกรรมของคนให้อยู่ใน ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่กำหนดช่วยให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สงบเรียบร้อย ซึ่งได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยไว้ดังนี้

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2553 : 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยในตนเองว่า การสร้าง วินัยจำเป็นอย่างยิ่งกับเด็กทุกคน อย่าคอยจนเกิดปัญหา เพราะวินัยเป็นสิ่งที่จะต้องสร้างเสริมให้เกิดขึ้น กับเด็กตั้งแต่เขายังเล็ก เพราะวินัยที่ดีเมื่อเกิดกับเด็กก็จะติดตัวเขาไปจน โตและกลายเป็นส่วนของ มโนธรรมประจำใจเขาไปตลอดชีวิต เพราะการสร้างวินัยเกิดจากการร่วมมือกัน เกิดจากความรัก

และการใส่ใจต่อกัน ถ้าเลี้ยงเด็กโดยไม่มีวินัย เขาคงเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ก้าวร้าว เห็นแก่ตัว เอาแต่ใจ และรุกรานผู้อื่นทำให้สังคมอยู่อย่างสงบสุขไม่ได้ การจะสร้างวินัยให้กับเด็กถือเป็นกระบวนการทางสังคมที่ประกอบด้วยการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น รู้จักกฎระเบียบของสังคม ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งการบังคับใจตนเอง เป็นต้น

บุญชม ศรีสะอาด (2555 : 4 - 5) กล่าวถึงคุณค่าของการมีวินัยในตนเองว่า วินัยในตนเอง (Self - Discipline) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก การมีวินัยในตนเองนอกจากจะส่งผลให้บุคคลประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต ได้รับการยอมรับนับถือชื่นชมจากบุคคลอื่น ๆ ที่รู้จักแล้ว ยังส่งผลให้ชุมชนสังคม ประเทศชาติ มีความสงบสุขเจริญก้าวหน้า เป็นสังคมที่มีคุณภาพ ดังนั้นจึงควรพัฒนาให้บุคคลมีวินัยในตนเองตั้งแต่เด็ก และรักษาไว้อย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (2560 : 25) กล่าวว่า การมีวินัยในตนเองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะวินัยในตนเองมีความสำคัญทั้งต่อการพัฒนาตนเอง และพัฒนาประเทศชาติ วินัยจะช่วยควบคุมดูแลให้บุคคลนั้นประพฤติสิ่งที่ถูกสิ่งที่ควรและเป็นการป้องกันไม่ให้ไปก้าวร้าวในสิทธิของผู้อื่น

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2560 : 29) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีวินัยในตนเองว่า การมีวินัยในตนเอง เป็นองค์ประกอบหนึ่งของลักษณะชีวิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนในชีวิต ถ้าคนไม่มีวินัยในตนเอง ชีวิต ก็จะสับสน ทำให้สังคมวุ่นวาย อีกทั้งยังทำลายโอกาสในการที่จะดำเนินชีวิตที่ดีงามและโอกาสในการพัฒนาตนเอง วินัยสร้างระเบียบแบบแผน สร้างคนให้เป็นคนดี สร้างคนให้เป็นคนเก่ง ดังนั้น วินัยจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ จึงจำเป็นต้องสร้างวินัยให้แก่นุชนตั้งแต่เด็ก สำหรับการจัดการศึกษา ความ มีวินัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในวัยเด็ก ซึ่งเป็นการ ปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของควมมีวินัยในตนเอง เพื่อการอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการทำให้เกิดวินัย ไม่ว่าจะเป็วินัยด้านใดล้วนแต่มีความสำคัญ แต่วินัยในตนเองนั้นถือ เป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การมีวินัยในสังคมและประเทศชาติต่อไป

กนกวรรณ อุปลา (2562 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีวินัยในตนเองว่า

1. ถ้าไม่มีวินัยในตนเองชีวิตก็จะสับสนยุ่งเหยิง สังคมจะวุ่นวาย ไร้สาระสาຍ ทำลายโอกาสในการที่จะดำเนินชีวิตที่ดีงามและโอกาสในการพัฒนาตนเองของทุกคน
2. วินัยในตนเอง เป็นองค์ประกอบหนึ่งของลักษณะชีวิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนในชีวิต เราจะไม่สามารถนำชีวิตไปสู่สิ่งที่ดีงามได้จนกว่าจะตั้งอยู่บนวินัย

3. วินัยสร้างความรับผิดชอบ วินัยสร้างระเบียบแบบแผน วินัยสร้างคนให้เป็นคนดี วินัยสร้างคนให้เป็นคนเก่ง ดังนั้น วินัยจึงเป็นเรื่องสำคัญ เราจำเป็นต้องสร้างวินัยให้แก่นุชย์ตั้งแต่เด็ก

4. สำหรับการจัดการศึกษา ความมีวินัยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในวัยเด็ก ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความมีวินัยในตนเอง เพื่อความสุขและความสำเร็จของตนเองและสังคม ดังนั้นการจะทำให้เกิดวินัยขึ้นในหมู่คณะไม่ว่าจะเป็นวินัยด้านใด ก็ตามล้วนแต่มีความสำคัญและจำเป็นต้องการอยู่ร่วมกันในสังคม หากแต่ว่าวินัยในตนเองนั้นเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การมีวินัยในสังคมและประเทศชาติต่อไป จึงมีความจำเป็น ที่ต้องมีระเบียบวินัยในตนเอง

4.1 วินัยช่วยให้ตนเองเป็นผู้ที่มีระเบียบเรียบร้อย

4.2 วินัยช่วยให้มีความสามัคคีปรองดองในกลุ่มคน

4.3 วินัยมีส่วนช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

4.4 วินัยช่วยให้ทุกคนรู้จักควบคุม และปกครองตนเองตามหลักประชาธิปไตย

หรือมีวินัยสำหรับตนเอง

4.5 ช่วยให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม

ดังนั้นหากเพียรพยายามสร้างระเบียบวินัยในชีวิตของแต่ละคนได้ ท้ายที่สุดเมื่อคนในสังคม คนในประเทศมีลักษณะชีวิตที่มีระเบียบวินัยแล้ว นอกจากตนเองจะก้าวสู่ความสำเร็จแล้วยังสามารถพัฒนาสังคมให้มีระเบียบเรียบร้อย พัฒนาประเทศชาติให้ทัดเทียมกับอารยประเทศด้วย

ลิวอิส และคณะ (Lewis et. al. 2005 : 729 - 730) สรุปความสำคัญของวินัยในตนเองไว้ว่า การมีวินัยในตนเองเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ คาซานา (Cazana. 2012 : 107) สรุปความสำคัญของวินัยในตนเองไว้ว่า ผู้เรียนที่มีวินัยในตนเองจะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้

จากความสำคัญของวินัยที่นักวิชาการและนักการศึกษากล่าวมา สรุปได้ว่าวินัยมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการมีวินัยในตนเอง จะช่วยควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนที่กำหนด ช่วยพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า

ประเภทของวินัยในตนเอง

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเภทของวินัยในตนเองไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546 : 5) ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนในโรงเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย จำแนกออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. การตรงต่อเวลา
2. ความสะอาด
3. การแต่งกาย
4. การเข้าแถว
5. การแสดงความเคารพ
6. การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของ โรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 7) ได้กล่าวว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ในส่วนที่บ่งชี้ถึงควมมีวินัยในตนเอง ดังนี้

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. มีจิตสาธารณะ

บุญชม ศรีสะอาด (2555 : 5) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของวินัยในตนเอง ว่า จากการศึกษาวินัยในตนเอง พบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญมี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความมุ่งมั่น
2. ความอดทน
3. ความพากเพียรไม่ย่อท้อ
4. ความรับผิดชอบ
5. การปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคม
6. ความเชื่อมั่นในตนเอง

ชมรมพุทธศาสตร์สากล (2557 : 9 - 13) ได้กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเองที่ต้องรีบฝึกให้เป็นนิสัยมีอยู่ 4 ประการ คือ

1. ความมีวินัยในการแสดงอาการ
2. ความมีวินัยในการรักษาความสะอาด
3. ความมีวินัยในการรักษาความเป็นระเบียบ
4. ความมีวินัยในการตรงต่อเวลา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 52) ได้ให้กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเองจำกัดเฉพาะเรื่อง

1. ความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความขยันหมั่นเพียรและอดทน
3. การใฝ่หาความรู้
3. ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ศูนย์คุณธรรม (2561 : 66) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้ ดังนี้

1. มีความอดทน อดกลั้น
2. มุ่งมั่นตั้งใจ
3. มีความรับผิดชอบ
4. ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
5. ขยันหมั่นเพียร
6. ใฝ่หาความรู้ มีเหตุผล
7. รักษาคำพูด ตรงต่อเวลา
8. รู้จักวางแผนและแบ่งเวลาเป็น
9. เปิดใจรับทุกคำแนะนำ หรือคำติชม และนำความผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไข

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561ข : 3) ได้กล่าวถึงวินัยในตนเองโดยกลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลา
2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต
3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์รู้จักกาลเทศะและเคารพสิทธิผู้อื่น
4. ด้านการมีจิตอาสา เสียสละเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

กนกวรรณ อุปลา (2562 : 1) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะผู้มีวินัยในตนเองไว้ ดังนี้

1. มีความซื่อสัตย์สุจริต
2. มีความรับผิดชอบ
3. เคารพในสิทธิของผู้อื่น
4. มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม
5. มีลักษณะมุ่งมั่นอนาคต
6. มีความเป็นผู้นำ
7. มีความตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ
8. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
9. มีความอดทนขยันหมั่นเพียร
10. รู้จักเสียสละ และมีความเห็นใจผู้อื่น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 2 - 3) ได้กล่าวถึงค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. ที่เกี่ยวกับวินัยในตนเองของนักเรียน ประกอบด้วย

1. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
2. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
3. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

จากประเภทของวินัยในตนเองที่กล่าวมา นำมาสังเคราะห์ได้ดังตาราง 2.1

ตาราง 2.1 การสังเคราะห์การส่งเสริมวินัยในตนเอง

การส่งเสริมวินัยในตนเอง	การส่งเสริมวินัยในตนเอง										
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546)	กระทรวงศึกษาธิการ (2551)	บุญชม ศรีสะอาด (2555)	ชมรมพุทธศาสตร์สากล (2557)	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557)	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560)	ศูนย์คุณธรรม (2561)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561)	กนกวรรณ อุบล (2562)	ความถี่	อันดับที่
1. ความรับผิดชอบ	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8	1
2. ความสะอาด	✓			✓						2	7
3. การแต่งกาย	✓									1	10
4. การเข้าแถว	✓									1	10
5. การแสดงความเคารพ	✓			✓						2	7
6. การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ	✓		✓	✓		✓		✓	✓	6	2
7. ความซื่อสัตย์		✓			✓	✓		✓	✓	5	4
8. ความมุ่งมั่น อดทน		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	6	2
9. ความเชื่อมั่นในตนเอง			✓					✓	✓	2	7
10. ความเป็นผู้นำ								✓	✓	1	10
11. ใฝ่หาความรู้		✓			✓	✓	✓			4	5
12. มีจิตอาสา เสียสละ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น		✓				✓	✓	✓	✓	4	5

จากตาราง 2.1 การสังเคราะห์การส่งเสริมวินัยในตนเอง ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกจากความถี่เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ความรับผิดชอบ 2) ความมุ่งมั่นอดทน และ 3) การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งจะนำไปเป็นกรอบเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้

การส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน

จากการสังเคราะห์การวินัยในตนเองที่จะนำมาใช้เป็นกรอบเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอในหัวข้อต่อไปนี้

ด้านความรับผิดชอบ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงวินัยด้านความรับผิดชอบ ในประเด็นต่อไปนี้

1. ความหมายของความรับผิดชอบ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของความรับผิดชอบ ดังนี้ ศิริลักษณ์ เบญจภูมริน (2551 : 1) ได้ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ยอมรับผลที่ดี หรือไม่ดี ในกิจการที่ได้กระทำลงไป

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 990) ได้ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ยอมรับผลทั้งที่ดีและไม่ดี ในกิจการที่ตนได้ทำลงไปหรือที่อยู่ในความดูแลของตน เช่น สมุห์บัญชี รับผิดชอบเรื่องเกี่ยวกับการเงิน รับเป็นภาระธุระ เช่น งานนี้เขารับผิดชอบเรื่องอาหาร เธอจะไปไหน ก็ไปเถอะฉันรับผิดชอบทุกอย่างในบ้านเอง

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า (2557 : 35) ให้ความหมายของความรับผิดชอบ ว่าหมายถึง หน้าที่ หรือ พันธะ ที่จะต้องทำบางสิ่ง หรือ ไม่ทำบางสิ่ง เช่น นักเรียนมีความรับผิดชอบช่วยเหลือพ่อแม่ดูแลน้องชายหรือน้องสาวที่ยังเล็กอยู่ หรือต้องทำการบ้านให้เสร็จก่อนที่จะออกไปข้างนอกกับเพื่อน หรือทำตามข้อตกลงที่ให้ไว้กับพ่อแม่จนเสร็จ เป็นต้น โดยทั่วไปแล้วจะมีรางวัลหรือประโยชน์ ที่จะได้รับหลังจากการปฏิบัติตามความรับผิดชอบได้สำเร็จ แต่หากไม่สามารถปฏิบัติตามความรับผิดชอบได้อย่างสมบูรณ์แล้ว อาจมีบทลงโทษ หรือ การลงโทษในรูปแบบต่าง ๆ เช่น อาจถูกตำหนิ หรือถูกว่ากล่าวตักเตือนอย่างรุนแรง เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561ก : 3) ได้ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของนักเรียนที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่จดจ่อ ตั้งใจ มุ่งมั่นต่อการศึกษาเล่าเรียน และการเป็นอยู่ของตนเอง ตลอดจนสั่งคมอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำเร็จตามความมุ่งหมายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนยอมรับผลการกระทำทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น เป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้

กู๊ด (Good. 1973) ได้ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง หน้าที่ที่บุคคลแต่ละคน ที่ได้รับมอบหมายและต้องทำให้บรรลุความสำเร็จ ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ทำอย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และรู้จักยอมรับข้อผิดพลาดจากการกระทำ

ซาร์เทอร์ (Sartre. 2003 : 12) ให้ความหมายความรับผิดชอบว่า หมายถึง เสรีภาพที่จะเลือกดำเนินชีวิตและตัดสินใจของมนุษย์ทุกขณะ โดยไม่ปล่อยให้ชีวิตของตนเองขึ้นอยู่กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบแสดงออกในรูปการตัดสินใจหรือการเลือกกระทำของตนเองในปัจจุบัน ดังนั้นชีวิตมนุษย์ที่แท้จริงจึงเต็มไปด้วยความรับผิดชอบตลอดเวลา

สติเฟน (Stephen. 2004 : 74 - 77) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ คือ ความสามารถที่จะกำหนดทิศทางชีวิตของตนเอง ความรับผิดชอบเกิดจากความตระหนักว่าตนเองมีเสรีภาพที่จะเลือกตอบสนองและอำนาจในการเลือกนั้นอยู่ในตนเอง

สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลในการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่ให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย สามารถทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความเพียรพยายาม และละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลแห่งการกระทำของตนด้วยความเต็มใจทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น ทั้งพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

2. ความสำคัญของความรับผิดชอบ

มีนักวิชาการและนักการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของความรับผิดชอบ ดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2544 ; อ้างถึงใน สายหยุด ภูบุญ. 2558 : 55) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ เป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองคืออย่างหนึ่ง นอกจากความมีวินัยทางสังคม ความเอื้อเฟื้อและเกรงใจ เนื่องจากความรับผิดชอบนั้นเป็นลักษณะนิสัยและทัศนคติของบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องมือในการผลักดันให้บุคคลปฏิบัติตามกฎระเบียบ เคารพสิทธิผู้อื่น ทำตามหน้าที่ของตน และมีความซื่อสัตย์สุจริต การเป็นคนดีมีความรับผิดชอบนี้ เป็นคุณลักษณะที่จะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความสงบราบรื่น นอกจากนี้ความรับผิดชอบยังเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการพัฒนาประเทศอีกด้วย และถ้าบุคคลในสังคมมีความรับผิดชอบจะส่งผล ดังนี้

1. คนที่มีความรับผิดชอบย่อมทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายทันเวลา
2. คนที่มีความรับผิดชอบเป็นที่นับถือ ได้รับการยกย่องสรรเสริญ และเป็นคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
3. คนที่มีความรับผิดชอบ เป็นสิ่งเกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับกฎจริยธรรม และหลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีการบังคับจากผู้อื่น
4. ทำให้เกิดความก้าวหน้า สงบสุขเรียบร้อยในสังคม
5. การขาดความรับผิดชอบ เป็นเหตุแห่งความเสื่อม และเสียหายของสังคม

ศิริลักษณ์ เบญจกมลริน (2551 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความรับผิดชอบว่ามีประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้งานและกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
2. ทำให้เราเป็นคนซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น
3. เกิดการเติบโตและพัฒนาทางด้านจิตใจมากขึ้น
4. มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านชีวิตและการงาน
5. เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น

ฉันทนา รัตนพลแสน (2562 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความรับผิดชอบว่าความรับผิดชอบ มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ดังนี้

1. คนที่มีความรับผิดชอบ เป็นคนที่มีศักยภาพที่ดี
2. คนที่มีความรับผิดชอบ เป็นคนที่สมรรถนะที่ดี (Based Competency)
3. คนที่มีความรับผิดชอบ เป็นคนที่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานเสมอ
4. คนที่มีความรับผิดชอบ เป็นคนที่มีการวางแผนที่ดี
5. คนที่มีความรับผิดชอบ เป็นคนที่ตรงต่อเวลา
6. คนที่มีความรับผิดชอบ เป็นคนที่มีวิสัยทัศน์ที่ดี
7. คนที่มีความรับผิดชอบ เป็นคนขยันหมั่นเพียร
8. คนที่มีความรับผิดชอบ เป็นคนมุ่งมั่นและมีเป้าหมายในการทำงาน
9. คนที่มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง
10. คนที่มีความรับผิดชอบ เป็นคนมองโลกในแง่ที่ดีเสมอ
11. คนที่มีความรับผิดชอบ จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
12. คนที่มีความรับผิดชอบเป็นคนน่าเชื่อถือและมีคุณค่าในสังคม
13. คนที่มีความรับผิดชอบจะได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น
14. คนที่มีความรับผิดชอบสามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขตาม

หลักเศรษฐกิจพอเพียง

15. คนที่มีความรับผิดชอบเป็นคนที่ระเบียบวินัยต่อตนเองและสังคม
16. คนที่มีความรับผิดชอบเป็นคนซื่อสัตย์ ซื่อตรง ต่อตนเองและสังคม
17. คนที่มีความรับผิดชอบเป็นคนที่มีความยุติธรรม
18. คนที่มีความรับผิดชอบเป็นคนที่มีความเป็นประชาธิปไตย
19. คนที่มีความรับผิดชอบเป็นคนที่มนุษยสัมพันธ์ดีกับทุกคน
20. คนที่มีความรับผิดชอบเป็นคนที่ใช้ชีวิตที่สงบสุข

21. คนที่มีความรับผิดชอบเป็นคนที่พบความสำเร็จในชีวิต

ซึ่งจะเห็นได้ว่าความรับผิดชอบ มีความสำคัญมากเพราะจะทำให้มนุษย์อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขประเทศชาติเจริญก้าวหน้า และสังคมโลกเกิดความสันติสุขอย่างถาวรหน้ ดังนั้นโรงเรียน ครู และบุคลากรต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางการศึกษา จึงต้องแสดงบทบาทและความรับผิดชอบในการสร้างเด็ก เยาวชนและคนในชาติให้เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมส่วนรวม อย่างจริงจัง

สรุปว่า ความรับผิดชอบมีความสำคัญ โดยช่วยเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับ กฎจริยธรรม และหลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีการบังคับจากผู้อื่น ทำให้ทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำให้เป็นคนซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัยต่อตนเองและผู้อื่น ได้รับการยกย่องสรรเสริญ มีความเจริญก้าวหน้า สงบสุขเรียบร้อยในสังคมและเป็นคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

3. แนวทางการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนด้านความรับผิดชอบ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบ ดังนี้

ศิริลักษณ์ เบลญกุมริน (2551 : 1) ได้กล่าวว่า แนวทางการปฏิบัติตนให้มี ความรับผิดชอบ พฤติกรรมที่ปรารถนาให้ผู้เรียนปฏิบัติ ได้แก่

1. เพื่อให้เกิดจิตสำนึกของความรับผิดชอบในเหตุการณ์ หรือกิจกรรมต่าง ๆ
2. มีความกล้า และเสียสละ ในการแสดงตัวต่อหน้าผู้อื่น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561ก : 3) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบมี 3 ลักษณะ ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเองต่อครอบครัว และต่อสังคม

รับผิดชอบต่อตนเอง ได้แก่

1. แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ
2. รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
3. ขยันรับผิดชอบต่อการเรียน
4. รักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง
5. มีความอดทนเพียรพยายาม

รับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่

6. ช่วยทำงานบ้าน
7. เคารพเชื่อฟังผู้ปกครอง
8. ไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว

รับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่

9. ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ
10. เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน
11. เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

มิตตัน และแฮริส (Mitton & Harris. 1962 : 407 - 416 ; อ้างถึงใน วิภาพรรณ พิณฑา และวิภาดา พิณฑา. 2561 : 2194) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการฝึกเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

1. การฝึกความรับผิดชอบต่อสังคมควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก
2. เด็กทุกคนควรได้ฝึกการรับผิดชอบต่อสังคม
3. จัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวัย และความสามารถของแต่ละบุคคล
4. ควรให้เด็กทราบว่าผู้ใหญ่หวังอะไรจากเขา
5. ผู้ใหญ่ต้องยึดหยุ่น ไม่เร่งรัดเด็กจนเกินไป
6. ต้องระลึกเสมอว่า เด็กต้องการคำแนะนำจากผู้ใหญ่
7. เด็กต้องการความไว้วางใจจากผู้ใหญ่ จึงต้องเปิดโอกาสให้เขารับผิดชอบต่อสังคม

ตามสมควร

8. ทักษะและพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการรับผิดชอบต่อสังคมของเด็ก

9. ไม่ควรให้เด็กรับผิดชอบต่อสังคมเกินความสามารถ

สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมี 3 ด้าน คือ รับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบต่อครอบครัว และรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม โดยควรส่งเสริมตั้งแต่วัยเด็ก ให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล ให้เด็กรับรู้สิ่งที่ผู้ใหญ่คาดหวังต้องไม่เร่งรัดเด็ก ให้ความไว้วางใจ เปิดโอกาสให้รับผิดชอบต่อสังคมตามสมควร

ด้านความมุ่งมั่น อดทน

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงวินัยด้านความมุ่งมั่น อดทน ในประเด็นต่อไปนี้

1. ความหมายของความมุ่งมั่น อดทน

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของความมุ่งมั่น อดทน ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 913) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มุ่งมั่น หมายถึง ตั้งใจอย่างแน่วแน่ เช่น เขามุ่งมั่นในการทำมาค้า

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561ก : 31) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มุ่งมั่น หมายถึง ตั้งใจอย่างแน่วแน่

เบคเคอร์ (Becker. 2002 : 32 - 40) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความมุ่งมั่น (Commitment) ว่าเป็นเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ช่วยให้บุคคลดำเนินอยู่ในวิถีทางของการกระทำนั้นอย่าง มั่นคงและถาวร

ออร์ลิก (Orlick. 2006 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความมุ่งมั่น หมายถึง ความตั้งใจ และเป็นองค์ประกอบแรกที่ทำให้ถึงชัยชนะ เนื่องจากคนเรานั้นไม่เพียงต้องการมีชีวิตอยู่เท่านั้น แต่ยังแสวงหาสิ่งที่ตนเองต้องการ ซึ่งบางคนสิ่งนั้นอาจหมายถึงการประสบความสำเร็จหรือการเป็นเลิศทางการเรียน การทำงาน

สรุปได้ว่า ความมุ่งมั่น หมายถึง ความตั้งใจอย่างแน่วแน่ในการกระทำของบุคคล เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในสิ่งที่มุ่งหวัง การเป็นเลิศทางการเรียน การทำงาน

ศิริลักษณ์ เบญจภูมริน (2551 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความอดทน หมายถึง การข่มใจ การอดกลั้น อดใจ เมื่อเจอกับเหตุการณ์อันไม่ชอบใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 1365) ได้ให้ความหมายไว้ว่า อดทน หมายถึง ยอมรับสภาพความยากลำบาก

ชมรมพุทธศาสตร์สากล (2557 : 13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความอดทน หมายถึง ความยืนหยัดไม่ท้อถอยในการทำความดี แม้ว่าจะมีอุปสรรคใด ๆ มาขวางกั้น

คณะสงฆ์และรัฐบาล (2558 : 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ขันติ ความอดทน หมายถึง ความอดทนอดกลั้น ต่อสิ่งที่มากระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจ ไม่แสดงอาการทุกข์ร้อน ความโกรธ ความไม่พอใจ หรือความฉุนเฉียวออกมาให้เห็น จัดตามเหตุที่ควรอดทน เป็น 4 ประเภท คือ

1. อดทนต่อความลำบากตรากตรำ ได้แก่ อดทนต่อความทุกข์ยากลำบาก ในการทำงานอันเป็นสัมมาชีพ ในการศึกษาเล่าเรียน ไม่แสดงอาการท้อแท้เหนื่อยหน่าย เช่น ทร้อทน ทนหนาว ทนหิวกระหาย เป็นต้น
2. อดทนต่อทุกขเวทนา ได้แก่ อดทนต่อความเจ็บป่วยทางกาย ไม่แสดงอาการอ่อนแอ ร้องโอดครวญหรือทูลร่ายจนเกินเหตุ
3. อดทนต่อความเจ็บใจ ได้แก่ อดทนต่อการกระทำล่วงเกินของคนอื่น เช่น ถูกด่าว่าเสียดสี ถูกดูหมิ่น ไม่แสดงอาการโกรธหรือโต้ตอบ
4. อดทนต่ออำนาจกิเลส ได้แก่ อดทนต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามาช่วยวนชวนให้โลภ โกรธ หลง เป็นต้น ไม่แสดงอาการอยากได้ โกรธเคือง หรือลุ่มหลงมัวเมาจนเกินงาม

สรุปได้ว่า ความอดทน หมายถึง การข่มใจ อดกลั้น ยอมรับกับสภาพความยากลำบาก ต่อสิ่งที่มากระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจ ยืนหยัดไม่ท้อถอยในการกระทำในสิ่งที่ดีงาม

ดังนั้นจึงสังเคราะห์และสรุปได้ว่า ความมุ่งมั่น อดทน หมายถึง ความตั้งใจอย่างแน่วแน่ในการกระทำของบุคคลเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในสิ่งที่มุ่งหวัง การเป็นเลิศทางการเรียน การทำงาน ด้วยความอดทน อดกลั้น ยืนหยัดไม่ท้อถอยในการกระทำในสิ่งที่ตั้ง

2. ความสำคัญของความมุ่งมั่น อดทน

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของความมุ่งมั่น อดทน ดังนี้ อมรรัตน์ เทพกำปนาท (2549 : 1 - 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความมุ่งมั่น อดทน ไว้ว่าความมุ่งมั่นในการทำงานเป็นคุณธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมบริโภคนิยม สภาพสังคมปัจจุบันและความเจริญทางวิทยาการต่าง ๆ ที่รุดหน้ามีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนเคยชินกับการได้มาในสิ่งที่ตนต้องการอย่างรวดเร็วง่ายดาย ขาดการยับยั้งชั่งใจหรือความระมัดระวังที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ตามกาลเทศะและเงื่อนไขอันเหมาะสม ดังนั้น การปลูกฝังไว้ซึ่งคุณธรรมความมุ่งมั่นหรือการสอนให้เด็กเห็นคุณค่าของการลงทุนลงแรงทำในสิ่งสมควรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ในอนาคต จัดได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนที่จะฝึกการควบคุมตนเอง

ศิริลักษณ์ เบญจภูมริน (2551 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความอดทนว่าความอดทนมีประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้เราเป็นคนสุขุม รอบคอบ มีสติ
2. งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปอย่างดี
3. เสริมสร้างให้เราเป็นคนมีมานะ มีความเพียรพยายามในการทำงานหรือ ความทุกข์ยากลำบากต่าง ๆ ในชีวิต

4. มีความเป็นผู้นำ เป็นผู้ใหญ่มากขึ้น
5. สอนให้เราไม่ยอมแพ้หรือท้อถอย
6. เป็นที่รักของทุกคน

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2551 : 55 - 56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความมุ่งมั่น อดทน ไว้ว่า เด็กและเยาวชนผู้ที่ได้รับการบ่มเพาะคุณธรรมด้านความมุ่งมั่นในการทำงานจะมีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จลุล่วง รวดเร็ว ด้วยความเอาใจใส่ และนอกจากนี้เด็กนักเรียนและเยาวชนที่มีคุณธรรมความมุ่งมั่นในการทำงาน จะรู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังมีความหมั่นเพียรในการอุทิศกำลังกายกำลังใจของตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะอีกด้วย

ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร (2562 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความมุ่งมั่น อดทน ไว้ว่า เด็กที่มุ่งมั่นในการทำงาน จะมีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเพียร

พยายาม ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนด ด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

แอคดี (Adi. 2019 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความมุ่งมั่น (Commitment) ไว้ว่า ความสำคัญของความมุ่งมั่นในการทำงานมีสาเหตุหลายประการ โดยเหตุผลที่สำคัญที่สุดคือช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุ เป้าหมาย และยึดมั่นในวิสัยทัศน์ขององค์กร ซึ่งหากองค์กรสามารถทำให้พนักงานรู้สึกว่าคุณค่าจะนำไปสู่การเพิ่มความมุ่งมั่นในการทำงาน และนำไปสู่การผลิตที่ดีขึ้น แต่หากไม่มีพนักงานที่มีแรงจูงใจและมุ่งมั่น องค์กรก็จะอยู่ในภาวะที่เสี่ยง

สรุปว่า ความมุ่งมั่น อุดหนุน มีความสำคัญ ช่วยให้นักเรียนฝึกการควบคุมตนเองให้มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเอาใจใส่ มีความอดทน อดกลั้น ยืนหยัด ไม่ท้อถอย จนสำเร็จลุล่วง บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

3. แนวทางการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านความมุ่งมั่นอดทน

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านความมุ่งมั่น อดทน ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 70 - 75) ได้กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านความมุ่งมั่น อดทน ไว้ว่า แนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สามารถพัฒนาได้โดยการนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ที่วิเคราะห์ไว้ไปบูรณาการในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการต่าง ๆ และกิจกรรมประจำวันของผู้เรียน สำหรับการวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความมุ่งมั่น อดทน หรือความมุ่งมั่นในการทำงาน มีตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

พฤติกรรมบ่งชี้

- 1.1 เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 1.2 ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ
- 1.3 ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง

ตัวชี้วัดที่ 2 ทำงานด้วยความเพียร พยายาม และ อดทนเพื่อให้งานสำเร็จ

ตามเป้าหมาย

พฤติกรรมบ่งชี้

- 2.1 ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน
- 2.2 พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ

2.3 ชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร (2562 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ครูผู้สอนจะเริ่มจากการศึกษานิยาม วิเคราะห์ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ รวมทั้งศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนแต่ละวัย แต่ละบุคคล และนำมากำหนดแนวทางการพัฒนาให้เหมาะสมสอดคล้องในแต่ละคุณลักษณะแล้วนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ที่วิเคราะห์ไว้ ไปบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการต่าง ๆ และกิจกรรมประจำวันของผู้เรียน

สตอลท์ (Stoltz, 1977 : 31) ได้กล่าวถึงแนวทางทางการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านความมุ่งมั่น อดทน ไว้ว่า ในการพัฒนาความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ มีเงื่อนไข 3 ประการ ได้แก่

1. มีความตั้งใจแน่วแน่
2. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ กล้าลงมือทำ
3. มีความมุ่งมั่นไม่ทอดทิ้ง

ออร์ลิก (Orlick, 2006 : 4) กล่าวว่าไว้ว่าความมุ่งมั่นจะทำให้ผู้ปฏิบัติต้องทุ่มเททุกวิถีทางเพื่อสิ่งที่ต้องการให้ดีขึ้นให้ได้ หรือสิ่งที่ต้องพัฒนานั้น พัฒนาขึ้นให้ได้อย่างสุดจิตสุดใจ ทั้งนี้ผู้ปฏิบัติจะต้องมีระเบียบวินัยในตนเอง พยายามฝึกปฏิบัติในแต่ละวันให้ดีขึ้น มีความพร้อมทางจิต กาย และเทคนิคต่าง ๆ มีความรู้สึกร่างกายอย่างแรงกล้า มีความสนุก หรือมีความรักในสิ่งที่ปฏิบัติ และต้องมีความทุ่มเทอย่างแท้จริง เพื่อให้เก่งและดีเท่าที่ จะทำได้ และแสดงความพยายามที่จะพัฒนาตนเองให้อยู่ในระดับสุดยอดอยู่เสมออีกด้วย

สรุปว่า แนวทางการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านความมุ่งมั่น อดทน สามารถพัฒนาได้โดยการนำวินัยในตนเองด้านความมุ่งมั่น อดทน ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ที่วิเคราะห์ไว้ ไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการต่าง ๆ และกิจกรรมประจำวันของนักเรียน โดยพยายามฝึกปฏิบัติและพัฒนาตนเองให้มีระเบียบวินัยอยู่เสมอ

การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงวินัยด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ในประเด็นต่อไปนี้

1. ความหมายของการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 980) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ระเบียบ หมายถึง แบบแผน ที่วางไว้เป็นแนวปฏิบัติหรือคำเนิการ เช่น ระเบียบวินัย ระเบียบข้อบังคับ ต้องปฏิบัติตามระเบียบ

ชมรมพุทธศาสตร์สากล (2557 : 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเป็นระเบียบ หมายถึง ความมีระเบียบในการทำกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ เกี่ยวกับ การกิน การนอน การแต่งกาย การทำงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ทั้งในบ้านและนอกบ้าน ได้แก่ การประกอบอาชีพหรือการศึกษาเล่าเรียน การจัดการเรื่องรายรับและรายจ่าย เรื่องการบริหารร่างกาย และการพักผ่อน เป็นต้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 20) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

สรุปได้ว่า การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ หมายถึง การปฏิบัติตามแบบแผน ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน และสังคม

2. ความสำคัญของการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ดังนี้

กรมส่งเสริมพัฒนาการ (2555 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ ระเบียบวินัย ว่า เป็นโครงสร้างที่ผู้ใหญ่กำหนดขึ้นสำหรับเด็กเพื่อให้เด็กเรียนรู้ว่าสิ่งใดที่เขาสามารถทำได้ เป็นพื้นฐานในการพัฒนาการควบคุมตนเองของเด็กภายใต้เงื่อนไขที่เด็กเลือกแสดงพฤติกรรมให้เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นเพื่อให้เด็กสามารถใช้ชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ในโลกของความเป็นจริงได้อย่างมีความสุข ระเบียบวินัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมทำให้เด็กเรียนรู้ที่จะเคารพสิทธิของผู้อื่นมีหลายสิ่งหลายอย่างที่ไม่จำเป็นต้องอธิบาย แต่เด็กก็สามารถเรียนรู้ได้จากการกระทำของผู้ใหญ่และเรียนรู้ด้วยตนเองว่าสิ่งใดทำไปแล้วจะเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและเข้าใจในทันทีว่าเขาควรจะเชื่อฟังและปฏิบัติตาม

ชมรมพุทธศาสตร์สากล (2557 : 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับว่า ความเป็นระเบียบย่อมสามารถวางแผน จัดระเบียบ ในการทำกิจวัตรประจำวันได้อย่างลงตัว ทำให้ไม่มีปัญหาสับสนวุ่นวาย ย่อมมีอารมณ์ดี สุขภาพกายและใจของสมาชิกในครอบครัวทุกคนก็พลอยดีไปด้วย

กนกพร กระบวนศรี และคณะ (2561 : 38) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามระเบียบ ว่า กฎระเบียบของโรงเรียนมีการกำหนดขึ้นเพื่อให้นักเรียนทุกคนที่เข้ามาอยู่ร่วมกันในโรงเรียนปฏิบัติตาม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการอยู่ร่วมกัน ทำให้การดำเนินชีวิตใน

โรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น ทำให้สมาชิกในโรงเรียนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในโรงเรียน

สรุปว่า การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ มีความสำคัญช่วยให้การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเป็นไปอย่างราบรื่น นักเรียนอยู่ร่วมกันในโรงเรียนอย่างสงบสุข ไม่เกิดปัญหาในการอยู่ร่วมกัน และใช้ชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวทางการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2515) ตามความในประกาศ ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2515 เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองความปลอดภัย จรรยาบรรณ และแต่งกายของนักเรียนและนักศึกษาไว้ ดังนี้

ข้อ 1 การแต่งกายและความประพฤติดังต่อไปนี้ถือว่าไม่เหมาะสมแก่สภาพของนักเรียน

1. นักเรียนชายไว้ผมยาวโดยไว้ผมข้างหน้าและกลางศีรษะยาวเกิน 5 เซนติเมตร และชายผมรอบศีรษะไม่ตัดเกรียนชิดผิวหนัง หรือ ไว้หนวดหรือเครา นักเรียนหญิงตัดผมหรือไว้ยาว เลยคั่นคอ หากโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้อนุญาตให้ไว้ยาวเกินกว่านั้นก็ให้รวบให้เรียบร้อย ใช้ เครื่องสำอางหรือสิ่งปลอมเพื่อการเสริมสวย

2. เที่ยวเร่ร้อนอยู่ในสาธารณสถานหรือทำลายทรัพย์สินสมบัติของ โรงเรียนหรือ สถานศึกษา หรือสาธารณสมบัติ

3. แสดงกิริยา วาจา หรือกระทำการหนึ่งอย่างใดที่ไม่สุภาพ

3.1 มั่วสุม และก่อความเดือดร้อน รำคาญอย่างหนึ่งอย่างใด

3.2 เล่นการพนันซึ่งต้องห้ามตามกฎหมายการพนัน

3.3 เที่ยวเตร่กลางคืนระหว่างเวลา 22.00 น. ถึง 04.00 น. วันรุ่งขึ้น เว้นแต่ไปกับบิดามารดา หรือผู้ปกครองหรือได้รับอนุญาตจาก โรงเรียนหรือสถานศึกษา

3.4 สูบบุหรี่ สูบกัญชา หรือดื่มสุรา เสพยาเสพติด หรือของมีนเมาอย่างอื่นเข้าไป ในสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการหรือสถานอื่นใด ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือ สถานการณ์พ่นในระหว่างเวลาที่มีการเล่นการพนัน เว้นแต่จะเป็นผู้อาศัยอยู่หรือเยี่ยมญาติในสถานทีนั้น

3.5 เข้าไปในงานหรือร่วมงานสังสรรค์และงานนั้นมีการเดินรำหรือการแสดง ซึ่งไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียน เว้นแต่ไปกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง หรืองานนั้น บิดามารดา ผู้ปกครองหรือสถานศึกษาของนักเรียนคนหนึ่งคนใดเป็นผู้จัด

3.6 เข้าไปในสถานค้าประเวณี เว้นแต่จะเป็นผู้อาศัยอยู่ในที่นั้นหรือไปเยี่ยม ญาติ ซึ่งอาศัยอยู่ในสถานทีนั้น

3.7 คบค้าสมาคมกับหญิงซึ่งประพฤติดน เพื่อการค้าประเวณี เว้นแต่จะเป็นญาติใกล้ชิดกับหญิงนั้น

3.8 ประพฤติดนในทำนองชู้สาว

3.9 มีวัตถุระเบิดกึ่งเคมีหรือมีอาวุธติดตัวหรือซ่อนเร้นไว้เพื่อใช้ในการประทุษร้ายกิติ

3.10 หลบหนีโรงเรียน

ข้อ 2 การแต่งกายและความประพฤติดังต่อไปนี้ ถือว่าไม่เหมาะสมแก่สภาพของนักศึกษาตามความในข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132

1. นักศึกษาชายตัดผมหรือไว้ผมยาวจนด้านข้างและด้านหลังยาวเลยตีนผมหรือไว้ หนวดไว้เครา นักศึกษาหญิงนุ่งกระโปรงสูงจนชายกระโปรงสูงกว่ากึ่งกลางสะบ้าหัวเข่าเกิน 5 เซนติเมตร ขอบกระโปรงต่ำกว่าระดับสะดือ คาดเข็มขัดหลวมต่ำกว่าระดับขอบกระโปรงหรือ แต่งกาย ไม่เหมาะสมกับสภาพกุลสตรีไทย

2. สูบกัญชา ดื่มสุรา เสพยาเสพติด หรือของมีนเมาอย่างอื่น

3. กระทำการอันเป็นปฏิปักษ์ต่ออำนาจบริหารของโรงเรียนหรือ

สถานศึกษา หรือบังคับขู่เข็ญของส่งเสริม หรือสนับสนุนให้นักเรียนหรือนักศึกษากระทำการเช่นนั้น

พนัส หนันนาคินทร์ และคณะ (2542 : 38) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตนให้มีระเบียบวินัยไว้ 3 ข้อ คือ ต้องรู้จักกฎระเบียบของสังคมที่เราอยู่เป็นอย่างดีเพื่อจะได้ไม่ละเมิดกฎหมาย ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้นอย่างเคร่งครัดทั้งต่อหน้าและลับหลัง และฝึกปฏิบัติตามกฎระเบียบจนติดเป็นนิสัย

กรมส่งเสริมพัฒนาการ (2555 : 1) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างระเบียบวินัยไว้ว่า

1. ควรมิวิธีการสื่อสารกับลูกให้ชัดเจน ด้วยการใช้คำพูดตรงไปตรงมาเกี่ยวกับกฎระเบียบของบ้าน

2. ฝึกให้เด็กเรียนรู้ขอบเขตของตนเองเพื่อให้เรียนรู้ว่าสิ่งใดที่สามารถทำได้และสิ่งใดที่ทำได้

3. ฝึกให้รู้จักผ่อนคลายความเครียดเพื่อหาทางออกที่เหมาะสม เช่น โกรธ - แยกอยู่สงบ ลำพัง ฝึกหายใจลึก ๆ ค่อย ๆ ผ่อนลมหายใจ
4. ฝึกให้รู้จักทบทวนการกระทำของตนเองโดยเขียนลงในสมุดบันทึก ในแต่ละวันหัดทำสมาธิจนเกิดเป็นทักษะ หัดทำสมาธิจนเกิดเป็นทักษะ
5. ฝึกให้ใช้การกระทำแทนคำพูดอย่างเดียวด้วยการสัมผัสเพื่อกำหนดพฤติกรรม
6. ฝึกให้รู้จักควบคุมอารมณ์ด้วยการแยกอยู่ลำพัง
7. ฝึกให้เรียนรู้การแก้ปัญหาด้วยตนเอง
8. ฝึกให้อยากทำดีมากขึ้น ด้วยการให้รางวัลตอบแทนเมื่อเด็กทำดี
9. ฝึกให้มีการตกลงร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้น

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 2 - 3) กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบว่า ด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ.2551 มีรายละเอียดในส่วนของระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

1. เครื่องแบบนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

นักเรียนชาย เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิด หรือคอปกกลม แขนสั้น เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐ ใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง กางเกง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสีแดง ขาสั้น รองเท้าหนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า ชนิดผูกหรือมีสายรัดหลังเท้า ถุงเท้า สั้น สีขาว

นักเรียนหญิง เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิด หรือคอปกกลม แขนสั้น

เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐบาลใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง กระโปรง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสีแดง แบบจีบรูปครอบตัว หรือยาวเพียงได้เข้า แบบจีบทบรอบเอว หรือพับเป็นจีบข้างละสามจีบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า ชนิดผูก หรือมีสายรัดหลังเท้า ถุงเท้า สั้น สีขาว

2. เครื่องแบบเรียนระดับประถมศึกษา

นักเรียนชาย เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิด เชิด โปโล หรือคอปกกลม แขนสั้น

เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง กางเกง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สีกรมท่า หรือสี kaki แบบสุภาพ ขาสั้น เข็มขัด หนัง สีดำหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

ชนิดหัวกลัด นักเรียนที่เป็นลูกเสือจะใช้เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้ รองเท้า หนังสืหรือผ้าใบ สีดำหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้น ชนิดผูก ถุงเท้า ส้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

นักเรียนหญิง เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต คอบัว หรือคอปกกลาสี ผูกด้วยผ้าผูกคอชายสามเหลี่ยมเงื่อนกลาสี สีดำหรือสีกรมท่า แขนสั้น เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง กระโปรง ผ้าสีดำนหรือสีกรมท่า แบบจีบรูดรอบตัวหรือจีบทบรอบเอวหรือพับเป็นจีบข้างละสามจีบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า รองเท้า หนังสืหรือผ้าใบสีดำน แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า ถุงเท้า ส้น สีขาว

3. เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นักเรียนชาย เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง กางเกง ผ้าสีดำน สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสีกาเกี แบบสุภาพ ขาสั้น เข็มขัด หนังสื สีดำนหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิดหัวกลัด นักเรียนที่เป็นลูกเสือจะใช้เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้ รองเท้า หนังสืหรือผ้าใบ สีดำนหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก ถุงเท้า ส้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

นักเรียนหญิง เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอปกกลาสีผูกด้วยผ้าผูกคอชายสามเหลี่ยมเงื่อนกลาสี สีดำนหรือสีกรมท่า แขนสั้น เครื่องหมายใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง กระโปรง ผ้าสีดำนหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละสามจีบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า รองเท้า หนังสืหรือผ้าใบสีดำน แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า ถุงเท้า ส้น สีขาว

สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาในการเสริมสร้างวินัยให้แก่ นักเรียน โดยยึดกฎ ระเบียบข้อบังคับ ของกระทรวงศึกษาธิการ และแนวปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความประพฤติ ส่งเสริมให้นักเรียนควบคุมตนเอง ปกครองตนเอง และมีวินัยในตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เพ็ญภา สาทรัมย์ (2555 : 72 - 73) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สายเวียงพางคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมการส่งเสริมความมีวินัยให้แก่ นักเรียน โดยใช้กิจกรรมลูกเสือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน ได้ดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมพบว่า กิจกรรมที่ 2 แสดงความเคารพของลูกเสือและ กิจกรรมที่ 3 การปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณตน กฎ และคติพจน์ของลูกเสือ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม ความมีวินัย ได้มากที่สุด รองลงมาคือกิจกรรมที่ 1 ระเบียบแถว กิจกรรมที่ 5 ทักษะเบื้องต้น ในการดำรงชีวิต และกิจกรรมที่ 4 กิจกรรมดูแลตนเอง สิ่งของเครื่องใช้และสาธารณสมบัติตามลำดับ แนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โดยใช้ กิจกรรมลูกเสือใน โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สายเวียงพางคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 นั้นควรมี การแต่งตั้งคณะทำงานด้านลูกเสือโดยเฉพาะ มีการประชุมชี้แจงให้กับครูที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนในการทำงาน จัดทำหลักสูตรและ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนและครอบคลุมวัตถุประสงค์ ส่งเสริม บุคลากรเข้าอบรมแลกเปลี่ยน ความรู้เพื่อพัฒนาความรู้ด้านการดำเนินการด้านลูกเสือให้มีความรู้ ความชำนาญในการจัดกิจกรรม ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถจัดกิจกรรมให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ รวมถึงการจัดการองค์กรให้มีความพร้อม ไม่ว่าจะเป็นด้านสถานที่ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมของ ลูกเสือให้มีความพร้อมในการใช้งานและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือให้มีทักษะในด้านต่าง ๆ รวมถึง การนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานของครูผู้สอน และการนำผล การนิเทศติดตามมา ดำเนินการพัฒนากิจกรรมลูกเสือต่อไป

วันเพ็ญ สัตยากุล (2555 : 85 - 87) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน ในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัย นักเรียน ในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกวินัย ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมตามแนวทางการส่งเสริมวินัยนักเรียน และด้านการ พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมวินัย 2) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่และดำรง ตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน ในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทาง

การส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดอุบลราชธานี คือ สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาเอกชนเหล่านี้สามารถจัดกิจกรรมได้ดีพอสมควร แต่ปัญหาของนักเรียนก็ยังคงปรากฏอยู่ หากจะให้ได้อย่างจริงจัง ควรร่วมมือกันหลายฝ่ายและจริงจังเพื่อให้สถานศึกษามีระดับการปฏิบัติมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า มีบางประเด็นย่อยที่ทางสถานศึกษายังปฏิบัติได้น้อย คือ สถานศึกษาจัดทำเครื่องหมายจราจรภายในบริเวณสถานศึกษา จัดให้มีแผนผังบอก อาคาร สถานที่ บริเวณโรงเรียน ที่ชัดเจน และมีการประเมินใช้อาคารสถานที่ บริเวณ โรงเรียน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการ ให้ความรู้หรือส่งเสริมในกิจกรรมเหล่านี้แก่สถานศึกษามากขึ้น

เชิด ตากาศ (2556 : 68 - 76) ได้ศึกษาการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ด้านการเคารพศักดิ์ศรีของนักเรียน ด้านการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์การมีวินัยในตนเองและบุคลิกลักษณะที่ดี ด้านการคำนึงถึงความต้องการทางการพัฒนาและคุณภาพชีวิตของนักเรียน ด้านการสร้างคุณธรรมเท่าเทียมกันและไม่เลือกปฏิบัติ และด้านการเสริมสร้างความสามัคคีกลมเกลียวในกลุ่ม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด และด้านการคำนึงถึงแรงจูงใจและ โลกทัศน์ของนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหา ได้แก่ ครูปฏิบัติต่อนักเรียนไม่เท่าเทียมกัน ครูไม่ตรงต่อเวลา และแต่งกายไม่เรียบร้อย กิจกรรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ และผู้บริหารจัดทรัพยากร ไม่เหมาะสม ข้อเสนอแนะ ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการปลูกฝังให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องของสิทธิ ศักดิ์ศรี ผู้บริหาร ครู ควรชี้แจงให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา และควรปฏิบัติเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับนักเรียน สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมประชาธิปไตยให้กับนักเรียน และกระตุ้นให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่ และควรจัดทรัพยากรให้เหมาะสม

ไชยา ศรีสร้อย (2556 : 63 - 72) ได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านคำแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพของการมีระเบียบวินัยของนักเรียน ยังไม่มีระเบียบวินัยเท่าที่ควร โดยเฉพาะที่เห็นชัดเจนคือ ด้านการแต่งกายที่ยังไม่ถูกระเบียบ การนำเสื้อออกนอกกางเกง การไม่สวมรองเท้านักเรียนมาโรงเรียน การใส่เครื่องประดับมาโรงเรียน

เช่น ต่างหู สร้อยคอ ด้านการตรงต่อเวลา การไม่มาเข้าแถวหน้าเสาธง การไม่เข้าเรียนตรงเวลา ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การไม่รับผิดชอบในการทำงานการไม่ช่วยเพื่อนทำความสะอาดประจำวัน การไม่รับผิดชอบในการส่งงาน ปัญหาเกิดจากการที่ไม่มีระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจนให้กับนักเรียน การเรียกร้องความสนใจ การเลียนแบบเพื่อน การไม่เห็นความสำคัญของการมีระเบียบวินัย การไม่ตระหนักเห็นความสำคัญของการรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด ขาดการเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติตนให้ถูกระเบียบของโรงเรียน 2) แนวทางการเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียนใช้ 3 แนวทางได้แก่ (1) การศึกษาดูงาน (2) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้วยกิจกรรมสัปดาห์เสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน กิจกรรมการอบรมคุณธรรมจริยธรรมทุกวันศุกร์ กิจกรรมคนดีศรีโรงเรียน และกิจกรรมหน้าเสาธง (3) การกำกับติดตาม 3) ผลการติดตามและประเมินผลการเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมการรักษาระเบียบวินัย ด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

ประดิษฐ์ ป้องเขต (2557 : 84 - 85) ได้ศึกษาการมีวินัยในตนเองที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบว่าความรับผิดชอบต่อผล โดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเนื่องจากความรับผิดชอบต่อ เป็นคุณสมบัติที่ดีที่มีต่อการปฏิบัติงานและพฤติกรรมกรเรียนตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มัตติกา จอกทอง (2557 : 132) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนส่งเสริมวินัยนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ครูผู้สอนและนักเรียน โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) ผู้สอนและนักเรียนในขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมบัติ ศรีผดุง (2557 : 87 - 88) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารและครูฝ่ายปกครองต่อการสร้างเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารและครูฝ่ายปกครองต่อการสร้างเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรม รองลงมา คือ ด้านการกระตุ้นและแรงจูงใจ

ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวางแผน 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูฝ่ายปกครอง ต่อการสร้างเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร และครูฝ่ายปกครอง ต่อการสร้างเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูฝ่ายปกครองต่อการสร้างเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน พบว่า ด้านการวางแผน ผู้บริหารครู และบุคลากรทางการศึกษาคควรมี การประชุมวางแผนการดำเนินงาน ขอบข่ายงาน โครงสร้างงานคำสั่ง ที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ด้านการสร้างความตระหนัก ผู้บริหารควรมุ่งเน้นให้ทั้งครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ตระหนักอยู่ตลอดเวลา และมีการกำหนดมาตรการ กำกับติดตาม การปฏิบัติงาน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง จนเป็นนิสัยที่ดี ด้านการจัดกิจกรรม ควรมีการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย สามัคคี มีคุณธรรม และมีประชาธิปไตย ด้านการกระตุ้นและแรงจูงใจ โรงเรียน ควรมีการให้รางวัล ของขวัญ ยกย่องเชิดชูเกียรติ เช่น มอบเกียรติบัตรครู และนักเรียนที่ ทำความดี มีพฤติกรรมดี ครูสอนดี เป็นแบบอย่างที่ดี

จำเนียร พรหมโคตร (2559 : 1 - 2) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านด้านมีความสุขทางกาย รองลงมาคือด้านความเป็นคนดี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความเป็นคนเก่ง 2) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮ เพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮต่างกันส่วน ด้านความเป็นคนเก่ง ด้านมีความสุขทางกาย ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮต่างกัน โดยนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านความเป็นคนดีและด้านมีความสุขทางจิต เพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮ ที่มีระดับอายุต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ที่มีอายุ แตกต่าง กันมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่าความพึงพอใจผู้ปกครองที่มีต่อคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียน ด้านรวมผู้ปกครองที่มีช่วงอายุ 36 ปี ขึ้นไปกับปกครองช่วงอายุ 25 - 35 ปี โดยรวม มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮ ที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านความเป็นคนดี ด้านความเป็นคนเก่ง ด้านมีความสุขทางกาย ด้านมีความสุข ทางจิต ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ธนากร นิชเสฏฐี (2559 : 26 - 27) ได้ศึกษาการเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน โรงเรียนหนองขามพิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมระดมความคิด ในการพัฒนา จำนวน 2 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมโฮมรูม และ 2) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน จากนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ด้านการแต่งกายถูกระเบียบ จำนวน 14 คน มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ร้อยละ 85.71 ด้านการตรงต่อเวลาเข้าแถวหน้าเสาธง นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ร้อยละ 100 ด้านความรับผิดชอบ การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย กลุ่มเป้าหมาย 6 คน มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ร้อยละ 100 หลังการดำเนินการพัฒนา ในวงรอบที่ 1 ผลปรากฏมีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องแก้ไข ปรับปรุงพฤติกรรม ด้านการแต่งกาย จำนวน 2 คน ที่จะต้องได้รับการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กิจกรรมเสริมแรงบวก และการนิเทศ กำกับ ติดตามผล พบว่าพฤติกรรมด้านการแต่งกายดีขึ้นทั้งสองคน คิดเป็นร้อยละ 100 ส่งผลให้ การดำเนินการครั้งนี้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาตามกรอบการศึกษาค้นคว้าทั้งสามด้าน สรุป การเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน โดยใช้กิจกรรม โฮมรูม กิจกรรมเยี่ยมบ้าน กิจกรรม เสริมแรงบวก และการนิเทศ กำกับ ติดตามผล สามารถทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ ตรงต่อเวลาในการเข้าแถวหน้าเสาธง และมีความรับผิดชอบ ในการส่งงานที่ได้รับมอบหมายเป็นที่น่าพอใจ สามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่มี พฤติกรรมดังกล่าว เพื่อเสริมสร้างวินัยต่อตนเองให้เพิ่มสูงขึ้นโดยควรดำเนินการอย่างจริงจังและ ต่อเนื่อง

นุวัฒน์ อุทาสวัสดิ์ (2559 : 105 - 110) ได้ศึกษา กลยุทธ์ในการเสริมสร้างวินัยในตนเอง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัศึกษามีวินัยในตนเองในภาพรวมนักเรียนมีวินัยในตนเอง ทั้ง 9 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงการตรงต่อเวลาอยู่ในระดับน้อย ส่วนความสะอาด การแต่งกาย การเข้าแถว การแสดงความเคารพ การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติ ของโรงเรียน ของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง กลยุทธ์ในการเสริมสร้างวินัยในตนเอง ของนักเรียนมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดทิศทางของสถานศึกษา (วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์) 2) การกำหนดกลยุทธ์ ประกอบด้วยกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ กลยุทธ์ย่อย 9 กลยุทธ์ (มาตรการ โครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัด) 3) การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ 4) การกำกับติดตามและ ประเมินกลยุทธ์ ผลการทดลองกลยุทธ์กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อพัฒนาการตรงต่อเวลาและ การเข้าแถว พบว่า นักเรียนมีวินัยทั้งสองประการดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยก่อนการทดลอง นักเรียนมีวินัยทั้งสองประการอยู่ในระดับพอใช้แต่หลังการพัฒนาแล้วความมีวินัยของนักเรียน ทั้งสองประการนั้นอยู่ในระดับดีและเมื่อติดตามผลภายหลังการทดลองหนึ่งเดือนก็ยังคงมีวินัยทั้ง สองประการนั้นอยู่ในระดับดี

สันติ สว่างเมฆ (2559 : 1) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินการรักษา วินัยข้าราชการครูของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการรักษา วินัยข้าราชการครูของผู้บริหาร โรงเรียน โดย ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการรักษา วินัยข้าราชการครูของผู้บริหาร โรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน 3) ครูที่มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการรักษา วินัยข้าราชการครู ของผู้บริหาร โรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

กนกภรณ์ ช่างคนมี (2560 : 1 - 2) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่ม โรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์การบริหาร ส่วนเทศบาลนครสมุทรสาคร พบว่า 1) ความความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่ม โรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดองค์การบริหาร ส่วนเทศบาลนครสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตาม ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความอยู่อย่างพอเพียง ด้านความมุ่งมั่นการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย ด้านความมีวินัย และด้านความมีจิตสาธารณะ ตามลำดับ โดยภาพรวมพบความแตกต่างรายด้าน ด้านความมีวินัย ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความอยู่อย่างพอเพียง ด้านความมุ่งมั่นการทำงาน

ด้านรักความเป็นไทย และด้านความมีจิตสาธารณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ครูที่มีเพศต่างกันมีความความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่ม โรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบความแตกต่างที่ด้านความมีวินัย ด้านความใฝ่เรียนรู้ และด้านรักความเป็นไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3) ครูที่มีอายุต่างกันมีความความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่ม โรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบความแตกต่างที่ด้านความอยู่อย่างพอเพียง ด้านความมุ่งมั่นการทำงาน และด้านความมีจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe

แดง ชื่นในจิตร (2561 : 76 - 77) ได้ศึกษาสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความประพฤติของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการดำเนินงาน ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน ด้านความประพฤติของนักเรียน พฤติกรรมของครูที่แสดงความมีวินัยในตนเอง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองมากที่สุด ได้แก่ ความมีระเบียบในการแต่งกาย รองลงมา คือ การรักษาความสะอาดในสถานศึกษา

งานวิจัยต่างประเทศ

เชเวียคอฟและฟริทซ์ (Sheviakov & Fritz. 1956 : 8 - 14) ได้ศึกษาประเภทของวินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กว่าควรเป็นวินัยในตนเองมากกว่าวินัยที่ตั้งอยู่บนรากฐานของการปฏิบัติตามคำสั่ง และควรเป็นเรื่องของความเต็มใจ โดยมีใช้กระทำตาม เพราะเป็นคำสั่งหรือการลงโทษ นั่นคือ การปลูกฝังวินัยในตนเองควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความชื่นชม และความรักในอุดมคติ

ฮอฟแมน (Hoffman. 1970 : 286) ได้ศึกษาการฝึกวินัย 3 วิธี ได้แก่ การให้เหตุผล

การปล่อยปลละเลย และการรวมอำนาจ ผลการศึกษาพบว่า บิดามารดาที่ฝึกวินัยโดยใช้วิธีการให้เหตุผลจะทำให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกวินัยโดยบิดามารดาที่ปล่อยปลละเลยหรือรวอำนาจ

ไบรอันท์ (Bryant. 1971 : 4854 - B) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนที่มีความเชื่อต่างกัน โดยให้ครูบรรยายลักษณะของนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนกับนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจนอกตน กลุ่มละ 20 คน พบว่า เด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนจะมีวินัยในตนเอง มากกว่า ปรับตัวได้ดีกว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความอดทนมากกว่าเด็กที่มีความเชื่ออำนาจ ภายนอกตน

วิกกินส์ (Wiggins. 1971 : 2899) ได้อ้างอิงถึงการศึกษาของ Gough ที่ศึกษาเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง พบว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบสูง มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง ยืดหยุ่นในความคิดและมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ นอกจากนี้ยังพบว่า โดยทั่วไปจะมีสุขภาพสมบูรณ์ดีกว่าผู้ที่ขาดความมีวินัยในตนเอง

ชีว (Chiu. 1975 : 69 - 72) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของนักเรียนครูซึ่งกำลังศึกษาอยู่ปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยอินเดียนา ในด้านปัญหาระเบียบวินัยของนักเรียน พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการพูดจากร้าว ประมาณร้อยละ 85 ของปัญหาทั้งหมด และปัญหาทั้งหมดเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนประมาณร้อยละ 85 อีกร้อยละ 15 เกิดในที่อื่น เช่น สนามห้องสมุด หอประชุมและโรงพลศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาทางวินัยก็มักเกิดกับเด็กผู้ชายมากกว่าเด็กผู้หญิง โดยเกิดกับเด็กผู้ชายร้อยละ 56 เด็กผู้หญิงร้อยละ 8 อีกร้อยละ 36 เกิดกับกลุ่มรวมทั้งผู้หญิงและผู้ชาย

แม็กมัลเลน (McMullen. 1985 : 616A) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวินัยและระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมือง เพื่อเน้นการพัฒนาวัยรุ่น พบว่า ปัญหาทางวินัย ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมของโรงเรียน เพราะนักเรียนต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดี ยืดหยุ่นได้ โรงเรียนให้ความสนใจเอาใจใส่และมีระเบียบวินัยสนับสนุนให้โรงเรียนจัดระบบอย่างมีประสิทธิภาพ ครูควรสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในการเรียนการสอน สร้างความสัมพันธ์ให้เกิดภายในโรงเรียน โดยการให้คำปรึกษากำหนดแนวทางของพฤติกรรม พิจารณาแก้ไข ปรับปรุงระเบียบวินัยและจำกัดขอบเขตการทำผิด วางแผนพัฒนาผู้ทำผิดบ่อย ๆ และให้ผู้ปกครองมีส่วนรับรู้และเกี่ยวข้องในการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน

มาร์ตินสัน (Martinson. 1991 : 34) ได้ศึกษาถึงการควบคุมความประพฤติของนักเรียน โดยอาจารย์ใหญ่และครูผู้ทำหน้าที่ดูแลความประพฤติ และระเบียบวินัยของนักเรียน ผลของการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ควบคุมความประพฤติ ต่างก็ต้องการให้นักเรียนลด

ความประพฤติกหรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหาโดยมีวิธีแก้ไขความประพฤติที่เป็นปัญหาของนักเรียน คือการใช้ยุทธวิธีที่สุดภาพ ไม่ดูค่าหรือทำโทษ ถ้านักเรียนมีการตอบสนองโดยมีพฤติกรรม ความประพฤติที่ดีขึ้นก็จะได้รับรางวัล แต่ถ้านักเรียน ไม่รวมมือก็จะมีการบังคับมากขึ้น และจากการสังเกตพบว่า การใช้ความสุภาพแก้ปัญหาคความประพฤติของนักเรียน ได้ดีกว่าวิธีการอื่น ๆ

เอนซิสโซ (Enciso. 2001 : 961A) ได้ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับวินัยนักเรียน อันเป็นการศึกษาทัศนคติของนักเรียน ครูและผู้บริหาร โรงเรียนโดยศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาคอน ปลายโรงหนึ่ง ซึ่งมีนักเรียนประมาณ 1,700 คน และครู 69 คน พฤติกรรมทางวินัยของนักเรียน ที่ศึกษาได้แก่ การกระทำที่ไม่เหมาะสมและคำพูดที่นักเรียนคนหนึ่งแสดงออกที่ทำให้ สภาพแวดล้อมการเรียนเสียหายสำหรับประชากรนักเรียนควรจะได้รู้จักก่อนที่จะสามารถ นำการปฏิบัติทางวินัย ไปใช้ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนและครูไม่รู้สึว่าการปฏิบัติทางวินัยใด ๆ มีประสิทธิผลในการป้องกันหรือในการเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ผู้บริหารรู้สึกว่ครูเป็น เหตุผลแรกสำหรับนโยบายวินัยที่ประสบความสำเร็จซึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของการจัดการ ชั้นเรียนของครูส่วนนักเรียนเชื่อว่าผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญที่สุดของกระบวนการวินัย

แกรนตัมมอนต์ (Grandmont. 2002 : 278A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการส่งเสริมวินัยและ การใช้ประโยชน์ของการบริหารชั้นเรียนซึ่งใช้วิธีการจัดระเบียบวินัย ตามหลักประชาธิปไตย เพื่อทำการชี้แนะแนวทางในการส่งเสริมที่มารารถประสบความสำเร็จ และเพื่อทดสอบผลกระทบ ของนักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียน ซึ่งใช้วิธีการจัดระเบียบวินัยตามหลักประชาธิปไตยที่มีต่อพฤติกรรม การแสดงออกของนักเรียนเมื่ออยู่ในชั้นเรียน โดยการสังเกต การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ข้อมูล ในเชิงคุณภาพ พบว่า การส่งเสริมวิธีการจัดระเบียบวินัยโดยใช้หลักประชาธิปไตยในโรงเรียน ส่งผลในการช่วยปรับปรุงด้านความประพฤติของนักเรียนสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถดูแลตนเอง และมีความเป็นอิสระมากขึ้น และช่วยเตรียมความพร้อมให้กับครู รวมทั้งผู้บริหารในการแก้ปัญหา ด้านระเบียบวินัยของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลในการช่วยลด ระดับของความเครียดในการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหารลงได้อีกด้วย ในส่วนของการวิเคราะห์ ข้อมูลในเชิงปริมาณ พบว่า มีนักเรียนจำนวนมากที่รู้สึกว่ ตนเองรู้จักการให้ความเคารพในสิทธิ ของผู้อื่น และรู้จักการรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองเมื่ออยู่ในชั้นเรียนตลอดช่วงระยะเวลาที่ โรงเรียนทำการส่งเสริมวิธีการจัดระเบียบวินัยโดยใช้หลักประชาธิปไตยเป็นวิธีการบริหารชั้นเรียน ที่มีประสิทธิภาพ

กูเปต์ (Guepet. 2002 : 311) ได้ศึกษาการติดต่อกับผู้ปกครองกับการมีวินัยของนักเรียน ในการตั้งข้อตกลงของห้องเรียน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อกับผู้ปกครองกับ การมีวินัยของนักเรียน โดยศึกษาจากแผนพัฒนาวินัยนักเรียนจำนวน 5 โรงเรียนใช้วิธีการสัมภาษณ์

ครอบครัวนักเรียน รวมทั้งการสำรวจข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า ครอบครัวมีส่วนสำคัญ อย่างยิ่งต่อการมีวินัยนักเรียนและมีผลถึงการแสดงออกพฤติกรรมในห้องเรียน ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวนักเรียนกับวินัยนักเรียน ควรได้รับการพัฒนาหาความเหมาะสมที่จะดำเนินการ

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การส่งเสริมวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยเฉพาะวินัยในตนเองนั้น จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง โดยอาศัยการประสานความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง โดยเฉพาะครู และผู้บริหาร เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในโรงเรียน ในการมีส่วนร่วมในการวางแผน การกำหนดกฎระเบียบและแนวปฏิบัติของ โรงเรียน การจัด โครงการกิจกรรมในการส่งเสริมวินัยนักเรียน การกำกับติดตามผลการดำเนินงาน การควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน การประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนามีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง และสามารถเรียนรู้ พัฒนาตน พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

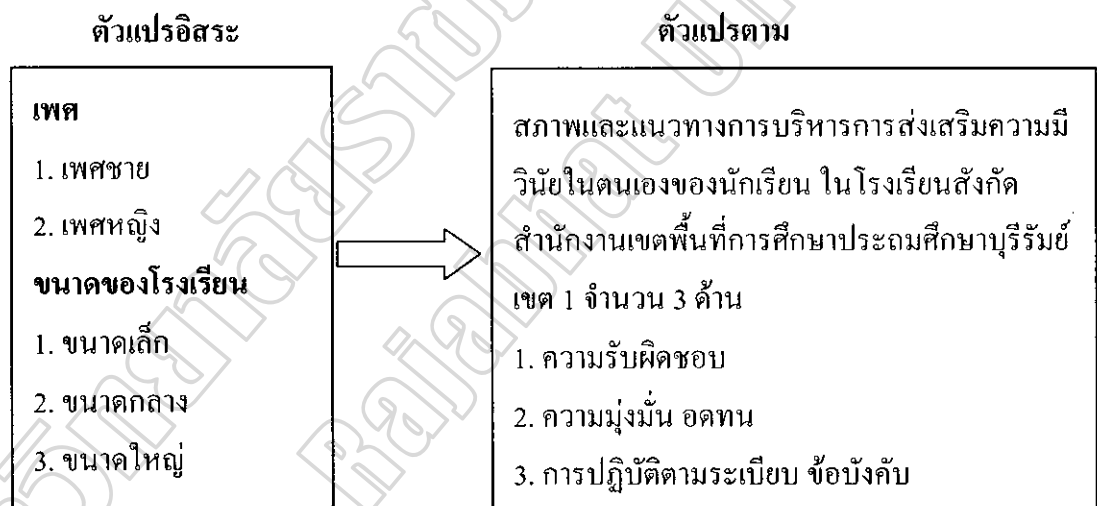
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับ สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จากนักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

1. การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ศึกษาจาก นงนุช วงษ์สุวรรณ (2550 : 2) จันทราณี สงวนนาม (2551 : 14) พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) (2551 : 18 - 28) สุนทร โคตรบรรเทา (2552 : 3) วิษณุ ทรัพย์สมบัติ (2552 : 47) นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2553 : 31 - 34) พัมพ์กีน (2555 : 1) สุทธาสินี โพธิจันทร์ (2558 : 1) พระมหาหล่อ ฐานุตโตโร (เงาสงค์) (2560 : 58) พรเทวี เทียมอุทัย (2558 : 60) กองวิจัยทางการศึกษา (2542 : 157 ; อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2561 : 33 - 34) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561ค : 13 - 14) ชุตินา ศิริกุลชยานนท์ (2562 : 1) ไพฑูรย์ สิ้นลาร์ตัน (2560 : 51 - 52) โอเวน (Owens. 1970 : 54) เฮอร์เชย์ และบลังชาร์ด (Hersey & Blanchard. 1982 : 3) กอร์ดัน (Gorton. 1983 : 71) ซามอน (Simon. 1984 : 58) สตอกคิลล์ (Stogdill. 1991: 127 - 128) และเซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni. 1992)

2. การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ศึกษาจาก พันัส หันนาคินทร์ และคณะ (2542 : 38) อมรรัตน์ เทพกำปนาท (2549 : 1-2) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 2 - 3) ศิริลักษณ์ เบญจภูมริน (2551 : 1) สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2551 : 55 - 56) สำนักวิชาการ

และมาตรฐานการศึกษา (2553 : 70 - 75) กรมส่งเสริมพัฒนาการ (2555 : 1) ราชบัณฑิตยสถาน (2556) ชมรมพุทธศาสตร์สากล (2557 : 9 - 13) สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า (2557 : 35) คณะสงฆ์และรัฐบาล (2558 : 12) ดวงเดือน พันธุนาวิน (2544 : อ้างถึงใน สายหยุด ภูปุย. 2558 : 55) กนกพร กระบวนศรี และคณะ (2561 : 38) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 : 31) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 20) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561ก : 3 - 4) ถิ่นทนา รัตนพลแสน (2562 : 1) ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร (2562 : 1) เบคเคอร์ (Becker. 1960 : 32 - 40) มิทตัน และแฮริส (Mitton & Harris. 1962 : 407 - 416) กู๊ด (Good. 1973) สตอลท์ (Stoltz. 1977 : 31) ออร์ลิก (Orlick. 2006 : 1 - 4) และ แอดดี (Adi. 2019 : 1) จากรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้นนำเสนอได้ ดังภาพประกอบ 2.1

ภาพประกอบ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแบ่งเป็น 2 ระยะดังมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,968 คน จากโรงเรียนจำนวน 201 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชากร โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 322 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบ่งประชากรครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในแต่ละอำเภอออกเป็นกลุ่มย่อยตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยในลักษณะชั้นภูมิ (Stratified)

2.2 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างให้กระจายตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละอำเภอตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

รายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงไว้ในตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครู จำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน

อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน				ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
เมืองบุรีรัมย์	219	356	400	975	36	58	65	159				
ลำปลายมาศ	224	253	150	627	36	42	25	103				
บ้านด่าน	36	110	24	170	6	18	4	28				
ชำนิ	22	99	75	196	4	16	12	32				
เฉลี่ยรวม	501	818	649	1,968	82	134	106	322				

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้อความมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วยเพศ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 3 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่น อดทน และการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดค่าคะแนนและความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 163)

คะแนน	ความหมาย
5	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Form)

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสร้างเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ใน 3 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่น อดทน และการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุม และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.4.1 นางสาวนันทปอง ศรีทอง วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.4.2 นายประหยัด วรงค์ วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลลำปลายมาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.3 คร. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (วิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา)

ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

โดยกำหนดข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ทรงศักดิ์ ภู่อ่อน. 2551 : 50) ผลปรากฏว่าข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (รายละเอียดตามภาคผนวก ค หน้า 140 - 141)

2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้ววิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.926 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (รายละเอียดตามภาคผนวก ค หน้า 142)

2.7 นำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. นำส่งหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ส่งถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมด้วยแบบสอบถามเพื่อการวิจัย โดยส่งที่ช่องรับส่งหนังสือราชการ และทางช่องทางส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของโรงเรียน
3. เมื่อครบกำหนดรับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามด้วยตนเองที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในช่องรับ - ส่งหนังสือราชการของโรงเรียน
4. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามกำหนด ผู้วิจัยติดตามด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 322 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อทุกฉบับ
3. ลงข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ทางสถิติ

เมื่อดำเนินการจัดกระทำข้อมูลแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ในการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพเพศ และขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ และเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครู ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 163)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยใช้ t - test Independent และเปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ANOVA (One - way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe ' Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดประเด็นที่มีความหมายไปในทางเดียวกัน เข้าด้วยกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 60 - 63)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 261)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 122)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน	ผลรวม

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระกัน (Independent Samples)

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยการวิเคราะห์ ค่า t - test Independent ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555 : 322)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนประชากรกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนประชากรกลุ่มที่ 2

3.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ANOVA (One - way Analysis of Variance) หรือ F - test มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555 : 328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
	MS_b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) มีสูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 65)

$$Cv_d = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_{within})\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}$$

เมื่อ	K	แทน	จำนวนกลุ่มในกลุ่มตัวอย่าง
	F*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)
	MS _{within}	แทน	ค่า Mean Square within Group
	n ₁ , n ₂	แทน	จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษาและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานในหน้าที่ไม่ต่ำกว่า 10 ปี และมีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท จำนวน 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 3 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง จากผู้มีคุณลักษณะ ดังนี้
  - 1.1 มีความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัดในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป จำนวน 1 คน
  - 1.2 มีความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัดในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป จำนวน 1 คน
  - 1.3 มีความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัดในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป จำนวน 1 คน
2. ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 3 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง จากผู้มีคุณลักษณะ ดังนี้

2.1 มีความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัดในการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียน ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป จำนวน 1 คน

2.2 มีความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัดในการจัดกิจกรรมลูกเสือ หรือ การปฏิบัติงานฝ่ายปกครองได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป จำนวน 1 คน

2.3 มีความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัดในการจัดกิจกรรมส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่ง โครงสร้าง (Semi-structured Interview) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 3 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่น อดทน และการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริม ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1

2.2 พิจารณาข้อมูลด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 อันดับในแต่ละด้านเพื่อนำมาสร้างเป็น ข้อคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์

2.3 สร้างข้อคำถามที่จะสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้างเกี่ยวกับ แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใน จำนวน 3 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่น อดทน และการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ ความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ ข้อคำถามที่ถูกต้องและครอบคลุม

2.5 ปรับปรุงแก้ไข พิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการ โรงเรียน และครู เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาที่นัดหมาย
3. เริ่มการสัมภาษณ์
  - 3.1 แนะนำตนเองต่อผู้ถูกสัมภาษณ์
  - 3.2 สร้างบรรยากาศให้รู้สึกเป็นกันเอง
  - 3.3 บอกวัตถุประสงค์ในการมาสัมภาษณ์
  - 3.4 ใช้คำถามที่เตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์
  - 3.5 ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้จับบันทึกและบันทึกด้วยเครื่องบันทึกเสียง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเสนอความคิดเห็นตามประเด็นข้อคำถามจากการสัมภาษณ์ ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) มีรายละเอียด ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Inductive Method)
2. นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงในรูปของข้อความ โดยการจัดกลุ่มประเด็น (Grouping)
3. ทำการวิเคราะห์ตามประเด็นของข้อมูล โดยการอธิบายความ (Explanation) และตีความหมายของข้อมูลที่ได้ (Interpretation)
4. นำเสนอเชิงพรรณนาความ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัย สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่จะนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
*	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามเพศ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 4 การศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหาร การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามูรริรัมย์ เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะของตัวแปร	จำนวนคน (n = 322)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	148	45.96
1.2 หญิง	174	54.04
รวม	322	100
2. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
2.1 ขนาดเล็ก	82	25.47
2.2 ขนาดกลาง	134	41.61
2.3 ขนาดใหญ่	106	32.92
รวม	322	100

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นครู โดยส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 54.04 และเป็นชาย จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 45.96 และเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางมากที่สุด จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 41.61 รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 32.92 และ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 25.47 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย
ในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
ปรากฏผลดังตาราง 4.2 - 4.5

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย
ในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้าน

การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านความรับผิดชอบ	4.30	0.57	มาก	1
2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน	4.17	0.64	มาก	3
3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ	4.24	0.60	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.24	0.58	มาก	

จากตาราง 4.2 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน
โดยด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ
ข้อบังคับ ($\bar{X} = 4.24$) ส่วนด้านความมุ่งมั่น อดทน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย
ในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมและรายข้อ

ด้านความรับผิดชอบ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริม ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน	4.50	0.63	มาก	1
2. สถานศึกษามีการจัดทำแผนการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน	4.35	0.70	มาก	7
3. สถานศึกษามีการจัดทำแนวทางการดำเนินงาน การส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน	4.39	0.67	มาก	4
4. สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาและ งบประมาณ ในการส่งเสริมความรับผิดชอบอย่างชัดเจน	4.38	0.70	มาก	5
5. สถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมในการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน	4.41	0.66	มาก	3
6. สถานศึกษามีการกำหนดแนวทาง ในการประเมินผลการส่งเสริมความรับผิดชอบ ของนักเรียน	4.32	0.72	มาก	9
7. สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน	4.46	0.66	มาก	2
8. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน	4.37	0.73	มาก	6
9. สถานศึกษามีการอบรมแนวทางการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน	4.34	0.67	มาก	8
10. สถานศึกษาให้การสนับสนุนงบประมาณ และ ทรัพยากรในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน	4.25	0.76	มาก	13

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ด้านความรับผิดชอบ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
11. สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน	4.27	0.71	มาก	11
12. สถานศึกษามีการให้คำแนะนำการดำเนินการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน	4.30	0.68	มาก	10
13. สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน	4.22	0.73	มาก	16
14. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับ การดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน	4.14	0.71	มาก	20
15. สถานศึกษามีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการ ส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมาย ที่กำหนด	4.15	0.74	มาก	19
16. สถานศึกษามีการสรุปแนวทางการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน	4.19	0.77	มาก	18
17. สถานศึกษามีการนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ เกี่ยวกับการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน มาปรับปรุงแก้ไข	4.22	0.77	มาก	16
18. สถานศึกษามีการนำข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทาง การดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน มาเป็นแนวทางปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น	4.24	0.75	มาก	15
19. สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน การส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนขึ้นใหม่ ให้เหมาะสม	4.25	0.75	มาก	13
20. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียนให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิด การพัฒนา	4.27	0.75	มาก	11
รวมเฉลี่ย	4.30	0.57	มาก	

จากตาราง 4.3 พบว่า ความคิดเห็นของครู ด้านความรับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 1 สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ ข้อ 7 สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน ($\bar{X} = 4.46$) ส่วนข้อ 14 สถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.14$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู ด้านความมุ่งมั่น อดทน โดยรวมและรายข้อ

ด้านความมุ่งมั่น อดทน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
21. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน อย่างชัดเจน	4.30	0.69	มาก	1
22. สถานศึกษามีการจัดทำแผนการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.14	0.74	มาก	13
23. สถานศึกษามีการจัดทำแนวทางการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.17	0.77	มาก	8
24. สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาและงบประมาณในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน อย่างชัดเจน	4.18	0.75	มาก	6
25. สถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.25	0.72	มาก	2
26. สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางในการประเมินผลการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.18	0.74	มาก	6
27. สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.24	0.76	มาก	3

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ด้านความมุ่งมั่น อดทน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
28. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.20	0.76	มาก	4
29. สถานศึกษามีการอบรมแนวทางการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.20	0.75	มาก	4
30. สถานศึกษาให้การสนับสนุนงบประมาณ และ ทรัพยากร ในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.13	0.76	มาก	16
31. สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน	4.16	0.76	มาก	9
32. สถานศึกษามีการให้คำแนะนำการดำเนินการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.14	0.75	มาก	13
33. สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.16	0.75	มาก	9
34. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับ การดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.11	0.74	มาก	19
35. สถานศึกษามีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด	4.10	0.73	มาก	20
36. สถานศึกษามีการสรุปแนวทางการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน	4.15	0.76	มาก	11
37. สถานศึกษามีการนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ เกี่ยวกับการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน มาปรับปรุงแก้ไข	4.12	0.77	มาก	17
38. สถานศึกษามีการนำข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทาง การดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน มาเป็นแนวทางปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น	4.12	0.77	มาก	17

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ด้านความมุ่งมั่น อดทน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
39. สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน การส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนชั้นใหม่ ให้เหมาะสม	4.14	0.79	มาก	13
40. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิด การพัฒนา	4.15	0.78	มาก	11
รวมเฉลี่ย	4.17	0.64	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่า ความคิดเห็นของครูด้านความมุ่งมั่น อดทน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 21 สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ ข้อ 25 สถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.25$) ส่วนข้อ 35 สถานศึกษามีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.10$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ โดยรวม และรายชื่อ

ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
41. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ อย่างชัดเจน	4.31	0.70	มาก	2
42. สถานศึกษามีการจัดทำแผนการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.26	0.71	มาก	6
43. สถานศึกษามีการจัดทำแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.25	0.71	มาก	7
44. สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาและงบประมาณในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ อย่างชัดเจน	4.25	0.72	มาก	7
45. สถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.25	0.67	มาก	7
46. สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางในการประเมินผลส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.22	0.73	มาก	13
47. สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.36	0.70	มาก	1
48. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.30	0.71	มาก	3
49. สถานศึกษามีการอบรมแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.27	0.71	มาก	5

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
50. สถานศึกษาให้การสนับสนุนงบประมาณ และ ทรัพยากรในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.25	0.75	มาก	7
51. สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.23	0.75	มาก	12
52. สถานศึกษามีการให้คำแนะนำการดำเนินการส่งเสริม การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.28	0.70	มาก	4
53. สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินการส่งเสริม การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.25	0.70	มาก	7
54. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับ การดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.15	0.75	มาก	20
55. สถานศึกษามีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริม การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนกับ เป้าหมายที่กำหนด	4.18	0.76	มาก	18
56. สถานศึกษามีการสรุปแนวทางการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน	4.20	0.75	มาก	15
57. สถานศึกษามีการนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ เกี่ยวกับการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไข	4.20	0.75	มาก	15
58. สถานศึกษามีการนำข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทาง การดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนมาเป็นแนวทางปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น	4.19	0.76	มาก	17

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
59. สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน การส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนชั้นใหม่ให้เหมาะสม	4.17	0.79	มาก	19
60. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริม การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน ให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนา	4.22	0.75	มาก	13
รวมเฉลี่ย	4.24	0.60	มาก	

จากตาราง 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของครู ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 47 สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา คือ ข้อ 41 สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริม การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.31$) ส่วนข้อ 54 สถานศึกษา มีการวิเคราะห์ ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.15$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย
ในตนเองของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
จำแนกตามเพศ และขนาดของโรงเรียน ปรากฏดังตาราง 4.6 - 4.11

ตาราง 4.6 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย
ในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน	เพศ				t
	ชาย		หญิง		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านความรับผิดชอบ	4.43	0.50	4.19	0.60	3.93*
2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน	4.32	0.58	4.04	0.66	4.10*
3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ	4.38	0.54	4.12	0.63	4.00*
รวมเฉลี่ย	4.38	0.52	4.11	0.60	4.21*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริม
ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย
ในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารการส่งเสริม ความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน		df	Sum Squares (SS) ผลรวมของ กำลังสองของ ค่าเบี่ยงเบน	Mean Square (MS) ความแปรปรวน	F - ratio	Sig.
ด้านความรับผิดชอบ	Between Groups	2	3.493	1.746	5.57*	0.004
	Within Groups	319	99.959	0.313		
	Total	321	103.452			
ด้านความมุ่งมั่น อดทน	Between Groups	2	4.371	2.185	5.49*	0.005
	Within Groups	319	126.883	0.398		
	Total	321	131.254			
ด้านการปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อบังคับ	Between Groups	2	3.762	1.881	5.31*	0.005
	Within Groups	319	113.057	0.354		
	Total	321	116.819			
ผลรวมทุกด้าน	Between Groups	2	3.852	1.926	5.93*	0.003
	Within Groups	319	103.530	0.325		
	Total	321	107.382			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังตาราง 4.8

ตาราง 4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมเป็นรายคู่

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.30	4.32	4.08
ขนาดเล็ก	4.30	-	.02	.22*
ขนาดกลาง	4.32	-	-	.24*
ขนาดใหญ่	4.08	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.8 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูในโรงเรียนขนาดเล็กกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และครูในโรงเรียนขนาดกลางกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ครูในโรงเรียนขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย
ในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านความรับผิดชอบ เป็นรายคู่

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.36	4.38	4.15
ขนาดเล็ก	4.36	-	.02	.21*
ขนาดกลาง	4.38	-	-	.23*
ขนาดใหญ่	4.15	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.9 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหาร
การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความรับผิดชอบ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครู
ในโรงเรียนขนาดเล็กกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูในโรงเรียนขนาดกลางกับครูในโรงเรียน
ขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ครูที่อยู่ใน
โรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูในโรงเรียนขนาดใหญ่
ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านความมุ่งมั่น อดทน เป็นรายคู่

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.25	4.25	4.00
ขนาดเล็ก	4.25	-	0.0	.25*
ขนาดกลาง	4.25	-	-	.25*
ขนาดใหญ่	4.00	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.10 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความมุ่งมั่น อดทน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูในโรงเรียนขนาดเล็กกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูในโรงเรียนขนาดกลางกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ครูในโรงเรียนขนาดกลางและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ เป็นรายคู่

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.29	4.33	4.09
ขนาดเล็ก	4.29	-	.04	.20*
ขนาดกลาง	4.33	-	-	.24*
ขนาดใหญ่	4.09	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.11 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูในโรงเรียนขนาดกลางกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ครูในโรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็กและครูในโรงเรียนใหญ่ ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหาร การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปรากฏดังตาราง 4.12 - 4.14

ตาราง 4.12 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย ในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความรับผิดชอบ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านความรับผิดชอบ	จำนวน (n = 53)	ร้อยละ
1. กำหนดกิจกรรมฝึกความรับผิดชอบ มอบหมายงาน และแบ่งหน้าที่ รับผิดชอบให้ชัดเจน	16	30.19
2. กำหนดระยะเวลา และแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบ ของนักเรียน	12	22.64
3. ผู้บริหารและครูตระหนักในการส่งเสริมความรับผิดชอบให้นักเรียน มีการแต่งตั้งครูผู้มีความเสียสละรับผิดชอบ	8	15.09
4. ฝึกความรับผิดชอบตั้งแต่ระดับอนุบาลเป็นต้นไป และคัดเลือก นักเรียนต้นแบบความรับผิดชอบแล้วขยายผล ไปสู่นักเรียนคนอื่น ๆ	7	13.21
5. ควรมีแบบวัดผลประเมินผลด้านความรับผิดชอบ กำกับ ดูแล กระตุ้น และเสริมแรงบวก	6	11.32
6. ฝึกความรับผิดชอบในกิจวัตรประจำวัน บันทึกกิจวัตรประจำวันและ มีการวัดผลรายสัปดาห์	4	7.55

จากตาราง 4.12 พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริม ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความรับผิดชอบ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ กำหนดกิจกรรมฝึกความรับผิดชอบ มอบหมายงาน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน (ร้อยละ 30.19) รองลงมาคือ กำหนดระยะเวลา และแนวทางการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน (ร้อยละ 22.64)

ตาราง 4.13 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความมุ่งมั่น อดทน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านความมุ่งมั่น อดทน	จำนวน (n = 43)	ร้อยละ
1. ส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ด้วยการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ	20	46.51
2. ผู้บริหารและครู ร่วมมือกันจัดทำแนวทางการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน อย่างชัดเจน โดยใช้กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมทางพุทธศาสนา เป็นต้น	18	41.86
3. มีการเสริมแรง ให้กำลังใจ ให้นักเรียนเกิดความมุ่งมั่น	5	11.63
4. มีการวัดผลประเมินผลด้านความมุ่งมั่น อดทน จากการปฏิบัติงาน กิจกรรม ชื่นงาน	2	4.65

จากตาราง 4.13 พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความมุ่งมั่น อดทน ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ด้วยการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ (ร้อยละ 46.51) รองลงมาคือ ผู้บริหารและครู ร่วมมือกันจัดทำแนวทางการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน อย่างชัดเจน โดยใช้กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมทางพุทธศาสนา เป็นต้น (ร้อยละ 41.86)

ตาราง 4.14 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ	จำนวน (n = 45)	ร้อยละ
1. กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ในโรงเรียน และมีแนวทางให้นักเรียนปฏิบัติ	23	51.11
2. ฝึกระเบียบวินัยในชีวิตประจำวัน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายให้ข้อเสนอแนะ สร้างแรงจูงใจ	10	22.22
3. มีการวัดผลประเมินผลด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ จากกิจกรรมในโรงเรียน	6	13.33
4. วางแผนการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับอย่างจริงจัง	3	6.67
5. สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ	3	6.67

จากตาราง 4.14 พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ในโรงเรียน และมีแนวทางให้นักเรียนปฏิบัติด้านการแต่งกาย การมาเรียนเวลาเข้าเรียน เป็นต้น (ร้อยละ 51.11) รองลงมาคือ ฝึกระเบียบวินัยในชีวิตประจำวัน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ให้ข้อเสนอแนะ สร้างแรงจูงใจ (ร้อยละ 22.22)

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในระยะที่ 1 ได้นำข้อคำถามที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดสองอันดับในแต่ละด้านมาเป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง เพื่อหา แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในทางการบริหาร การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1. ด้านความรับผิดชอบ

1.1 การวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบ ของนักเรียน มีแนวทางในการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดย สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบ ของนักเรียนดำเนินการโดยจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และ คณะกรรมการสถานักเรียน ด้วยกระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุแล้วหาแนวทาง ปฏิบัติในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กระบวนการ ทางลูกเสือ กิจกรรมการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมเขตบริการพัฒนา สิ่งแวดล้อม การมอบหมายงานให้ปฏิบัติ เป็นต้น การดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบ

1.2 การเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับ เป้าหมายที่กำหนด มีแนวทางในการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยสถานศึกษาควรศึกษาผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมา นำมากำหนดเป้าหมายและวิธีการ ดำเนินการแล้วจัดกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ การทำความสะอาดเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินการ ส่งเสริมความรับผิดชอบเป็นภาคเรียนและรายปีแล้วเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา

2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน

2.1 การเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนกับ เป้าหมายที่กำหนด มีแนวทางในการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยสถานศึกษาควรศึกษาผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมา นำมากำหนดเป้าหมายและวิธีการ ดำเนินการ แล้วจัดกิจกรรมส่งเสริมความมุ่งมั่นอดทนด้วยการจัดการเรียนรู้จากสภาพจริง กิจกรรมลูกเสือ สถานักเรียน การแข่งขันศิลปะหัตถกรรมนักเรียน กิจกรรมกีฬา การปฏิบัติงาน เกษตร การทำความสะอาดเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินการส่งเสริม ความรับผิดชอบเป็นภาคเรียนและรายปีแล้วเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เพื่อหาแนวทาง ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา

2.2 การวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน มีแนวทางในการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนดำเนินการโดยจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และคณะกรรมการสถานักเรียน ด้วยกระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุแล้วหา แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน ด้วย กระบวนการทางลูกเสือเป็น กิจกรรมหลัก การดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน

3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

3.1 การวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน มีแนวทางในการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของ นักเรียน โดยสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการ ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนดำเนินการ โดยจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และคณะกรรมการสถานักเรียน ด้วยกระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุแล้วหาแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน ด้วยกิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การอบรม แนะนำ การดำเนินการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน

3.2 การปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสม มีแนวทางในการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน โดยสถานศึกษาควรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนใหม่ โดยการปรับวิธีคิดเปลี่ยนวิธีการ สร้างอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของ โรงเรียน สร้างวินัยเชิงบวก ด้วยการตักเตือนไม่ทำโทษแต่ใช้วิธีการอบรม แนะนำแนวการปฏิบัติ

สัญญาใจ การจัดกิจกรรมลูกเสือสู่ห้องเรียน การเขียนเรียงความและวาดภาพการนำกฎลูกเสือ
สู่การปฏิบัติ การฝึกระเบียบแถว กิจกรรมสถานักเรียน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มาเป็น
กระบวนการในการส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง
ของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ใน โรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย
ในตนเองของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
จำแนกตามเพศ และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูชายและครูหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย
ในตนเองของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
แตกต่างกัน

2. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ประชากรเป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2561 โดยกลุ่มตัวอย่างได้จากการกำหนดตามตาราง เครจซี่ และมอร์แกน จำนวน 322 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิตามขนาดโรงเรียน

ระยะที่ 2 การหาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูล กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหารและครู จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้รับคำปรึกษาจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือมีค่า IOC (Index of Item Objective Congruence : IOC) ผลปรากฏว่าข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.926

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองภายในเวลาที่กำหนด กรณีมีแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามไป จำนวน 322 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.926 ผู้วิจัยใช้การประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบเป็นรายคู่ใช้วิธีการของเชฟเฟ โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน โดยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จากการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะเวลาที่ 1 นำข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 อันดับ ในแต่ละด้านมาเป็นหัวข้อในการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดประเด็นที่มีความหมายไปในทางเดียวกัน เข้าด้วยกัน และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียงเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ส่วนด้านความมุ่งมั่น อดทน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. สภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. สภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มี

ขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน และครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกัน

4. แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า

4.1 ด้านความรับผิดชอบ

4.1.1 สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนดำเนินการ โดยจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุแล้วหาแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย

4.1.2 สถานศึกษาควรมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด โดยการศึกษาผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมา นำมากำหนดเป้าหมายและวิธีการดำเนินการแล้วจัดกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบ ดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบเป็นภาคเรียนและรายปีแล้วเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา

4.2 ด้านความมุ่งมั่น อดทน

4.2.1 สถานศึกษาควรมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด โดยศึกษาผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมา นำมากำหนดเป้าหมายและวิธีการดำเนินการ แล้วจัดกิจกรรมส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบเป็นภาคเรียนและรายปีแล้วเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา

4.2.2 สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนดำเนินการ โดยจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุแล้วหาแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน โดยใช้กระบวนการทางลูกเสือเป็นกิจกรรมหลัก

4.3 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

4.3.1 สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน โดยการจัดประชุม เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและ

สาเหตุแล้วหาแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน ด้วยกิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

4.3.2 สถานศึกษาควรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนใหม่ โดยการปรับวิธีคิดเปลี่ยนวิธีการ สร้างอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของโรงเรียน สร้างวินัยเชิงบวก ด้วยการตักเตือนไม่ทำโทษแต่ใช้วิธีการอบรม แนะนำแนวทางการปฏิบัติ สัตว์ญาติ การจัดกิจกรรมลูกเสือผู้ห้อยเรียน การเขียนเรียงความและวาดภาพ การนำกฎลูกเสือสู่การปฏิบัติ การฝึกระเบียบแถว กิจกรรมสถานักเรียน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และมาเป็นกระบวนการในการส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มให้มีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัยรักชาติ ศาสนา และเป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2562 : 1 - 2) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้การมีวินัยเป็นหนึ่งในแปดของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ต้องพัฒนาผู้เรียน โดยให้เป็นผู้มีวินัย เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 7) จากสภาพดังกล่าว ถือว่าเป็นนโยบายที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวินัยในตนเอง โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาวินัยนักเรียนที่บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการพัฒนาวินัยนักเรียนโดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด จัดกิจกรรมฝึกระเบียบวินัยที่ได้รับการออกแบบเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น กิจกรรมการเดินแถวมาโรงเรียน กิจกรรมการเดินแถวเข้าชั้นเรียน กิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง กิจกรรม จิตอาสา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมน้องช่วยพี่ จัดกิจกรรมฝึกภาวะผู้นำ เช่น กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน และการจัดกิจกรรมการเข้าค่ายอย่างเข้มข้น (สำนักงานเลขาธิการสภา

การศึกษา. 2561 : 116) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญภา สาทรัมย์ (2555 : 72 - 73) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สายเวียงพางคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ในภาพรวมการส่งเสริมความมีวินัยให้แก่ นักเรียน โดยใช้กิจกรรมลูกเสือมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก วันเพ็ญ สัตยาภูต (2555 : 85 - 87) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมระเบียบ วินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า แนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัย นักเรียน ในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มัตติกา จอกทอง (2557 : 132) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมวินัยนักเรียน ของโรงเรียน ในอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า โรงเรียน ส่งเสริมวินัยนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมบัติ ศรีผดุง (2557 : 87 - 88) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูฝ่ายปกครองต่อการสร้างเสริม วินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารและครูฝ่ายปกครองต่อการสร้างเสริมวินัย ในตนเองของนักเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องจาก ความรับผิดชอบ เป็นลักษณะของนักเรียนที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่จดจ่อ ตั้งใจ มุ่งมั่นต่อการศึกษเล่าเรียน และการเป็นอยู่ของตนเอง ตลอดจนสังคมอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำเร็จตามความมุ่งหมายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนยอมรับผลการกระทำ ทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น เป็นความผูกพันในการที่จะ ปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2561 : 3) ดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาจึงต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครู และบุคลากรต่าง ๆ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และการดูแล ควบคุม ให้เกิดขึ้นเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร และของ สถานศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไซยา ศรีสร้อย (2556 : 63 - 72) ได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านคำแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบวินัย ด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ธนากร ณิชเสถฐิติ (2559 : 26 - 27) ได้ศึกษา เรื่อง การเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียนโรงเรียนหนองขามพิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านความรับผิดชอบ การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย กลุ่มเป้าหมาย มีการเปลี่ยนแปลง ในทางที่ดีขึ้น ประดิษฐ์ ป้องเขตร (2557 : 84 - 85) ได้ศึกษาการมีวินัยในตนเอง

ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 พบว่า การมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบว่า ความรับผิดชอบส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เนื่องจาก ความรับผิดชอบ เป็นคุณสมบัติที่ดีที่มีต่อการปฏิบัติงานและพฤติกรรมการเรียนตามที่ได้รับการมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิกกินส์ (Wiggins, 1971 : 2899) ได้อ้างอิงถึงการศึกษาของ Gough ที่ศึกษาเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง พบว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบสูง มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง ยึดหยุ่นในความคิดและมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ นอกจากนี้ยังพบว่า โดยทั่วไป จะมีสุขภาพสมบูรณ์ดีกว่าผู้ที่ขาดความมีวินัยในตนเอง

2. สภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูเพศชายมีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูเพศหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน เป็นการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารและครู เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมวินัยนักเรียน จึงเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการบริหารจัดการให้ครูดำเนินการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองควบคู่กันไปกับการสอนของครูทุกคน (สากุลน ศิริพานิช. 2561 : 1) การแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบของผู้บริหารแต่ละโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่ได้พิจารณา มอบหมายให้ครูรับผิดชอบการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมในการพัฒนาวินัยของนักเรียนให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). 2551 : 18 - 28) ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ ได้มอบหมายภารกิจให้ครูชายเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน จึงมองเห็นสภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนอยู่ในระดับที่สูงกว่าครูเพศหญิง เพราะเป็นผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สันติ สว่างเมฆ (2559 : 1) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินการรักษาวินัยข้าราชการครูของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการรักษาวินัยข้าราชการครูของผู้บริหาร โรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน กนกภรณ์ ช่างคนมี (2560 : 1 - 2) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนกลุ่ม โรงเรียนเทศบาล สังกัดกองการศึกษา

เทศบาลนครสมุทรสาคร พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จำเนียร พรหมโคตร (2559 : 1 - 2) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮ เพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮต่างกัน

3. สภาพการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยที่ครูในโรงเรียนขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนอื่นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขนาดใหญ่มีระบบการบริหารหรือการจัดการที่มีสายการบังคับบัญชา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ หัวหน้างานฝ่ายต่าง ๆ หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระ เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานแทน ซึ่งในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กไม่มีสายการบังคับบัญชาดังกล่าวครบทุกตำแหน่ง เนื่องจากมีครูและบุคลากรในองค์กรน้อย ทำให้ครูต้องรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน และรับผิดชอบกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ และผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทักษะการบริหารงานอย่างเต็มความสามารถเพราะไม่มีผู้ปฏิบัติงานแทน จึงทำให้ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างจากครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันเพ็ญ สัตยากุล (2555 : 85 - 87) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมระเบียบ วินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดอุบลราชธานีโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมบัติ ศรีผดุง (2557 : 87 - 88) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูฝ่ายปกครอง ต่อการสร้างเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 32 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูฝ่ายปกครอง ต่อการสร้างเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แดง ชื่นในจิตร (2561 : 76 - 77) ได้ศึกษา สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพ การบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

4.1 ด้านความรับผิดชอบ มีแนวทางในการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนดำเนินการโดยจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุแล้วหาแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีบริบทของกรอบและทิศทางในการพัฒนาการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีพันธกิจส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม มีความสำนึกในความเป็นชาติไทย มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษาในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับเยาวชน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันของการดำเนินชีวิตในอนาคต การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความวินัยในตนเองให้แก่นักเรียน โดยเฉพาะนโยบายการนำลูกเสือเข้าสู่ห้องเรียน (สากุน ศิริพานิช. 2561 : 1) การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาต้องพิจารณาตัดสินใจ การวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติ การจัดองค์กร การจัดครูและบุคลากรปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวก การจัดสรรทรัพยากร การประเมินผลงานและ การปรับปรุงรวมทั้งการกระตุ้นหรือการจูงใจ และดำเนินการตามทฤษฎีของเดมมิ่ง (PDCA) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการพัฒนาและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ตามกระบวนการการบริหารการศึกษาให้เกิดผลสำเร็จได้ด้วยดี (พระมหาหล่อ ฐานุตฺโตโร (เงาสงค์). 2560 : 58) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไชยา ศรีสร้อย (2556 : 63 - 72) ได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านคำแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียน ใช้ 3 แนวทางได้แก่ 1) การศึกษาคูงาน 2) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้วยกิจกรรมสัปดาห์เสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน กิจกรรมการอบรมคุณธรรมจริยธรรมทุกวันศุกร์ กิจกรรมคนดีศรีโรงเรียน และกิจกรรมหน้าเสาธง 3) การกำกับติดตาม ซึ่งผลการติดตามและประเมินผลการเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมการรักษาระเบียบ

วินัย ด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นไปในทางที่ดีขึ้น
 ธนากร นิชเสฏฐี (2559 : 26 - 27) ได้ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน
 โรงเรียนหนองขามพิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การเสริมสร้างวินัย
 ต่อตนเองของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมเยี่ยมบ้าน กิจกรรมเสริมแรงบวก และ
 การนิเทศ กำกับ ติดตามผล สามารถทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการแต่งกายถูกต้อง
 ตามระเบียบ ตรงต่อเวลาในการเข้าแถวหน้าเสาธง และมีความรับผิดชอบในการส่งงาน ที่ได้รับ
 มอบหมายเป็นที่น่าพอใจ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิกกินส์ (Wiggins. 1971 : 2899)
 ได้อ้างอิงถึงการศึกษาของ Gough ที่ศึกษาเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง พบว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเอง
 สูงจะมีความรับผิดชอบสูง มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง ยึดหยุ่น
 ในความคิดและมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ นอกจากนี้ ยังพบว่า โดยทั่วไปจะมีสุขภาพสมบูรณ์
 ดีกว่าผู้ที่ขาดความมีวินัยในตนเอง

4.2 ด้านความมุ่งมั่น อดทน มีแนวทางในการบริหารการส่งเสริมความมีวินัย

ในตนเองของนักเรียน โดยสถานศึกษาควรมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น
 อดทน ของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด โดยศึกษาผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมา นำมากำหนด
 เป้าหมายและวิธีการดำเนินการ แล้วจัดกิจกรรมส่งเสริมความมุ่งมั่นอดทน ดำเนินการวัดและ
 ประเมินผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบเป็นภาคเรียนและรายปีแล้วเปรียบเทียบกับ
 เป้าหมายที่กำหนด เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กำหนดนโยบายการนำลูกเสือเข้าสู่ห้องเรียน ส่งเสริม
 ให้ทุกโรงเรียนดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม โดยการปลูกฝังและฝึกให้ผู้เรียน มีทักษะ มีวินัย
 ความซื่อสัตย์ และมีจิตอาสา ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการ
 บริหารจัดการ ให้ครูดำเนินการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองควบคู่กัน ไปด้วยกับการสอนของครูทุกคน
 (สากุลน ศิริพานิช. 2561 : 1) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญญา สำหรับาย
 (2555 : 72 - 73) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมลูกเสือ
 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สายเวียงพางคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาความมีวินัยของนักเรียน โดยใช้
 กิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา แม่สายเวียงพางคำ สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 นั้นควรมี การแต่งตั้งคณะทำงานด้านลูกเสือโดยเฉพาะ
 มีการประชุมชี้แจงให้กับครูที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนในการทำงาน จัดทำหลักสูตรและ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนและครอบคลุมวัตถุประสงค์ ส่งเสริม บุคลากรเข้าอบรมแลกเปลี่ยน
 ความรู้เพื่อพัฒนาความรู้ด้านการดำเนินการด้านลูกเสือให้มีความรู้ ความชำนาญในการจัดกิจกรรม

ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถจัดกิจกรรมให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ รวมถึงการจัดการองค์กรให้มีความพร้อม ไม่ว่าจะเป็นด้านสถานที่ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมของ ลูกเสือให้มีความพร้อมในการ ใช้งานและเพียงพอกับการจัดกิจกรรมลูกเสือให้มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ รวมถึง การนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานของครูผู้สอน และการนำผล การนิเทศติดตามมา ดำเนินการพัฒนากิจกรรมลูกเสือต่อไป และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมบัติ ศรีผดุง (2557 : 87 - 88) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารและครูฝ่ายปกครองต่อการสร้างเสริมวินัยในตนเองของ นักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวางแผน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรมี การประชุมวางแผนการดำเนินงาน ขอบข่ายงาน โครงสร้างงานคำสั่ง ที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ด้านการสร้างควมตระหนัก ผู้บริหาร ควรมุ่งเน้นให้ทั้งครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ตระหนักอยู่ตลอดเวลา และมีการกำหนด มาตรการ กำกับติดตาม การปฏิบัติงานอย่างจริงจังและ ต่อเนื่อง จนเป็นนิสัยที่ดี

4.3 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ มีแนวทางในการบริหารการส่งเสริม ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับ การดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน โดยการจัดประชุม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุแล้วหาแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมการปฏิบัติ ตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน ด้วยกิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้การมีวินัย เป็นหนึ่งในแปดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีวินัย เพื่อให้สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 7) ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีการบริหารจัดการให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวินัยในตนเองโดยการจัด กิจกรรม การพัฒนาวินัยนักเรียนที่บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนจัดกิจกรรม การพัฒนา วินัยนักเรียน โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด จัดกิจกรรม ฝึกระเบียบวินัยที่ได้รับการออกแบบเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น กิจกรรมการเดินแถวมาโรงเรียน กิจกรรมการเดินแถวเข้าชั้นเรียน กิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมน้องช่วยพี่ จัดกิจกรรมฝึกภาวะผู้นำ เช่น กิจกรรมสภา นักเรียน กิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน และการจัดกิจกรรมการเข้าค่ายอย่างเข้มข้น (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา. 2561ข : 116) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เชิด ทากาศ (2556 : 68 - 76) ได้ศึกษาการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาควรมีการปลูกฝังให้นักเรียนเข้าใจ ในเรื่องของสิทธิ ศักดิ์ศรี ผู้บริหาร ครู ควรชี้แจงให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตัว

ตามระเบียบของสถานศึกษา และควรปฏิบัติเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับนักเรียน สถานศึกษาควรมี การส่งเสริมประชาธิปไตยให้กับนักเรียน และกระตุ้นให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่ และ ควรจัดทรัพยากรให้เหมาะสม แม็กมัลเลน (McMullen. 1985 : 616A) ได้ศึกษา วิจัยเกี่ยวกับวินัย และระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพใน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตเมือง เพื่อเน้นการพัฒนาวัยรุ่น พบว่า ปัญหาทางวินัย ส่วนใหญ่ มีสาเหตุมาจากพฤติกรรม ของโรงเรียน เพราะนักเรียนต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดี ยืดหยุ่นได้ โรงเรียนให้ความสนใจเอาใจใส่ และมีระเบียบวินัยสนับสนุนให้โรงเรียนจัดระบบอย่างมีประสิทธิภาพ ครูควรสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี ในการเรียนการสอน สร้างความสัมพันธ์ให้เกิดภายใน โรงเรียน โดยการให้คำปรึกษา กำหนด แนวทางของพฤติกรรม พิจารณาแก้ไข ปรับปรุงระเบียบวินัยและจำกัดขอบเขตการทำผิด วางแผน พัฒนาผู้ทำผิดบ่อย ๆ และให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับรู้และเกี่ยวข้อง ในการรักษาระเบียบวินัยของ โรงเรียน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แกรนด์มอนต์ (Grandmont. 2002 : 278A) ได้ศึกษา วิจัยเรื่องการส่งเสริมวินัยและการใช้ประโยชน์ของการบริหารชั้นเรียน พบว่า การส่งเสริมวิธีการ จัดระเบียบวินัยโดยใช้หลักประชาธิปไตยใน โรงเรียน ส่งผลในการช่วยปรับปรุงด้านความประพฤติ ของนักเรียนสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถดูแลตนเองและมีความเป็นอิสระมากขึ้น และช่วยเตรียม ความพร้อมให้กับครู รวมทั้งผู้บริหาร ในการแก้ปัญหา ด้านระเบียบวินัยของนักเรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากขึ้น

แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ทั้ง 3 ด้านจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน โดยการมี ส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาและใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ในการดำเนินงาน ได้แก่

1. การวางแผน (Plan) ได้แก่ การเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป้าหมาย จัดทำแผนตามเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ และการประเมินผล
2. การดำเนินตามแผน (Do) ได้แก่ การดำเนินงานต่อเนื่องจากการวางแผน โดยมีการอบรม ประชุมชี้แจง มอบหมายผู้รับผิดชอบ และให้การสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร และดำเนินการนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม เพื่อให้งานเป็นไปตามแผนที่กำหนด
3. การตรวจสอบ (Check) ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติตามแผน โดยจัดให้มีการ ประเมินผลตามแผนที่กำหนด วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องจากการเปรียบเทียบ ระหว่างเป้าหมายกับการดำเนินตามแผน เพื่อจะทราบแนวทางการปรับปรุงแก้ไข

4. การปรับปรุงแก้ไข (Act) ได้แก่ การนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงแก้ไข และหากผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายก็ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานใหม่ให้เหมาะสมในการวางแผนระยะต่อไป แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ในการวางแผนครั้งต่อไปต้องปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนา

ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของบุคลากร ในสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกระจายภาระงาน ให้ทุกคนได้มีส่วนในการดำเนินงานในทุกขั้นตอน และดำเนินงานทุกอย่างให้เป็นภารกิจปกติของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในการนำไปใช้ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูผู้รับผิดชอบ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการกำหนดเป้าหมายการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบอย่างชัดเจนเป็นประจำทุกปี เพื่อให้บังเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูได้ประชุม ปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางและดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุในการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน เพื่อการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งหากผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายก็ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานใหม่ให้เหมาะสมในการวางแผนระยะต่อไป แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ในการวางแผนครั้งต่อไปจะได้ปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนา
2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน อย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูผู้รับผิดชอบ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการกำหนดเป้าหมายการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนอย่างชัดเจนเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินงานบังเกิดประสิทธิภาพและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการให้ครูนำผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่นอดทนมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เพื่อจะได้ทราบในสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนดำเนินการต่อไป

3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการดำเนินการการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้การดำเนินงานบังเกิดประสิทธิภาพและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูได้ประชุม ปรึกษาหารือร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางและดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุในการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน เพื่อการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งหากผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายก็ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานใหม่ ให้เหมาะสมในการวางแผนระยะต่อไป แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้วในการวางแผนครั้งต่อไปจะได้ปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีส่งผลต่อการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในสถานศึกษา
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
3. ควรศึกษารูปแบบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กนกพร กระบวนศรี และคณะ. (2561). **หน้าที่พลเมือง 5**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยร่มเกล้า.
- กนกภรณ์ ช้างคนมี. (2560). “ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาล สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร.” [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. **วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. (1) : 1 - 2.
- กนกวรรณ อุปลลา. (2562). **ความมีวินัยในตนเอง**. สืบค้นเมื่อ 11 เมษายน 2562, จาก <https://sites.google.com/site/knkwrnxupla/bth-thi5khwam-mi-winay-ni-taw-xeng>.
- กรมส่งเสริมพัฒนาการ (2555). **ระเบียบวินัย**. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2562, จาก http://www.med.cmu.ac.th/hospital/nped/2011/index.php?option=com_content&view=article&id=125:2012-07-09-01-06-26&catid=94:child-development&Itemid=435
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. (2559). **แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564)**. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.
- คณะสงฆ์และรัฐบาล. (2558). **หลักสูตรธรรมศึกษา ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2557**. กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.
- จำเนียร พรหมโคตร. (2559). “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลนาคำไฮ.” [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. **วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. (1) : 1 - 2.
- ฉันทนา รัตนพลแสน. (2562). **ความรับผิดชอบสำคัญอย่างไร**. สืบค้นเมื่อ 19 เมษายน 2562, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/286032>.
- ชมรมพุทธศาสตร์สากล. (2557). **5 ห้องชีวิต ฉบับ “ทางก้าวหน้า”**. นครปฐม : รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977).

ชุตินา ศิริกุลชยานนท์. (2562). สร้างวินัยอย่างไรจึงจะสำเร็จ. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2562.

จาก <http://www.dekthaidoodee.com/articles/บทความ-สร้างวินัยอย่างไร-จึงจะสำเร็จ.aspx>.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.

เชิด ตากาศ. (2556). การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง.

ไชยา ศรีสร้อย. (2556). “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านคำแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2”. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 10(47) : 63 - 74.

แดง ชื่นในจิตร. (2561). สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. กพลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

ธนากร นิขเสฏฐิ. (2559). “การเสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน โรงเรียนหนองขามพิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น.” [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. 6(1) : 26 - 27.

นงนุช วงษ์สุวรรณ. (2550). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักส์.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2553). สอนลูกให้มีวินัย : ฝึกเด็กและวัยรุ่นอย่างไรให้ยอมรับและ ไม่ต่อต้านคุณ. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : บี มีเดีย.

นุวัฒน์ อุทาสวัสดิ์. (2559). “กลยุทธ์ในการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา”. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 12(1) : 105 - 114.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

_____. (2555). “วินัยในตนเองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง”. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 17(1) : 3 - 15.

- ประดิษฐ์ ป้องเขตร. (2557). “การมีวินัยในตนเองส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2”. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี. 12(13) : 83 - 91.
- ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร. (2562). **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**. สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2562. จาก <http://taamkru.com/th/คุณลักษณะอันพึงประสงค์/#article102>
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 10. บุรีรัมย์ : กลุ่มวิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปวีณ ฒ นคร. (2558). **วินัย : หลักและวิธีการรักษาวินัย**. กรุงเทพฯ : กลุ่ม โรงพิมพ์ สำนักเลขาธิการสำนักงาน ก.พ.
- พิมพ์กิน. (2555). **ความหมายของ PDCA**. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2562. จาก <https://sites.google.com/site/pumpkin2555/khwampdca>.
- พนัส หันนาคินทร์ และคณะ. (2542). **สร้างเสริมลักษณะนิสัย 6**. กรุงเทพฯ : แมค.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2551). **วินัยเรื่องใหญ่กว่าที่คิด**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- พระมหาหล่อ ฐานุตโร (เงาสงค์). (2560). “การบริหารการศึกษาตามหลักจักร 4”. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์**. 4(1) : 55 - 62.
- พรเทวี เทียมอุทัย. (2558). **หน้าที่พลเมือง 6**. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- เพ็ญญา สահราย. (2555). **การส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน** **กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สายเวียงพางคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ไพฑูริย์ สีนลรัตน์. (2560). **พลิกโฉมเยาวชนไทยสู่ เก่ง ดี และมีวินัย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (2560). **คู่มือปฏิบัติการด้านวินัยนักศึกษา**. อุบลราชธานี : สำนักงานพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- มัตติกา จอกทอง. (2557). “การส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1.” [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. **วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม**. 4(3) : 132.

“พุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580).” (2561, 13 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก. หน้า 1.

“ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551. (2551, 26 ธันวาคม).”
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนพิเศษ 195 ง. หน้า 2.

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.” (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 14.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ :
ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.

วันเพ็ญ สัตยากุล. (2555). แนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน
จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). ความลับขององค์กร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วิภาพรรณ พินลา. (2561) “การจัดการเรียนรู้สังคมเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านความรับผิดชอบ
ต่อสังคม.” [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. Veridian E-Journal, Silpakorn University
ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 11 (1) : 2194.

วิษณุ ทรัพย์สมบัติ. (2552). การสังเคราะห์รูปแบบและแนวทางการพัฒนาระบบ
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดี สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษานานาชาติ. ม.ป.ท. : สำนักทดสอบทางการศึกษา.

สากุน ศิริพานิช. . (2561, 12 ธันวาคม). “บุรีรัมย์ เขต 1 ชุกิจกรรมลูกเสือ พัฒนานักเรียน
เป็นผู้มีวินัย ซื่อสัตย์ และจิตอาสา”. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 1. สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2562, จาก <http://brm1.go.th/?p=9137>.

ศิริลักษณ์ เบญจภูมริน. (2551ก). หน้าแถวและแนวทาง 19 ความรับผิดชอบ. สืบค้นเมื่อ
18 เมษายน 2562, จาก [http://www.kamsondeedee.com/main/2009-07-31-07-07-02/
853-19-260](http://www.kamsondeedee.com/main/2009-07-31-07-07-02/853-19-260).

_____. (2551ข). หน้าแถวและแนวทาง 20 ความอดทน. สืบค้นเมื่อ 16 กรกฎาคม 2562,
จาก <http://www.kamsondeedee.com/main/2009-07-31-07-07-02/854-20-261>.

ศูนย์คุณธรรม. (2561). การส่งเสริมคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” สร้างคนดีสู่สังคม.
กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

- ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2558). **คู่มือปฏิบัติ โรงเรียนคุณธรรม**. กรุงเทพฯ : สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สติเฟ่น, อาร์. ซี. (2004). **อุปนิสัยที่ 8 : จากประสิทธิผลสู่ความยิ่งใหญ่**. แปลจาก The 8 Habit : Effectiveness to Greatness. แปลโดยปกาศิต คำเรื่องโรจน์ และคนัย จันทรเจ้าฉาย. กรุงเทพฯ : ดีเอ็มจี.
- สมบัติ ศรีผดุง. (2557). **บทบาทของผู้บริหารและครูฝ่ายปกครองต่อการสร้างเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมบูรณ์ สุขสำราญ. (2551). **แนวคิดในการพัฒนาและอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชนในคำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2551). **การบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพร เทพสิทธิ์า. (2552). **บทบาทขององค์กรเอกชนและองค์กรประชาสังคมเพื่อการพัฒนา**. กรุงเทพฯ : สถานศูนย์ประสานงานภาคเอกชนแห่งชาติ.
- สันติ สว่างเมฆ. (2559). “ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินการรักษาวินัยข้าราชการครูของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี.” [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (1322) : 1.
- สายหยุด ญาปุย. (2558). **การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบนำตนเอง เพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบของนักศึกษาวิชาชีพครู**. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). **แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2561ก). **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสศ. ลาดพร้าว.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561ข). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2562,
จาก <https://www.obec.go.th/wp-content/uploads/2018/10/OBECPolicy62.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). คุณธรรมและจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์.
กรุงเทพฯ : องค์การศึกษาคูรุสภา.
- _____. (2561ก). คู่มือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลา. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2561ข). รายงานผลการสังเคราะห์ ผลการวิจัยและพัฒนา รูปแบบ กลไก
การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ :
พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2561ค). ข้อเสนอเชิงนโยบายการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทสังคมไทย. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). คู่มือการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมในสถานศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ).
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการพัฒนา การวัด และ ประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2557). แนวทางการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2560). แนวทางการพัฒนาและประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า. (2557). ความรับผิดชอบ
หลักสูตรรากฐานประชาธิปไตย เพื่อพลเมืองไทยที่พึงปรารถนา. กรุงเทพฯ :
สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า.
- สุชาติ แก้วประเสริฐ. (2551). ความมีวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้น ปวช. ภาควิชาช่างอุตสาหกรรม.
โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม).

- สุธาสินี โปธิจันทร์. (2558). PDCA หัวใจสำคัญของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง. สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 พฤษภาคม 2562, จาก <https://www.ftpi.or.th/2015/2125>.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2552). **หลักการทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- อมรรัตน์ เทพกำปนาท. (2549). **บทความประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2561). **สร้างวินัยให้ลูกคุณ**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ชั้นดีการพิมพ์.
- Adi, B. (2019). **Commitment to Work : Definition and Tips to Improve Work Commitment**. Retrieved 14 July 2019, from <https://www.questionpro.com/blog/commitment-to-work/>.
- Ausubel, D. P. (1972). **Ego Development and the Personality**. 3rd ed. New York : Grune and Stration. Inc.
- Becker, M. (2002). "Motivation Orientation and Commitment." **American Journal of Sociology**. 66(1) : 32 – 40.
- Bryant, B. K. (1971). Student – Teacher Relationship as Related to Internal – External Locus of Control [Abstracts]. Doctoral Dissertation, University of Minnesota. In **Dissertation Abstracts International**. p. 4854 B.
- Cazana, A. (2012). "Self Regulated Learning Strategies-predictors of Academic Adjustment." **Procedia-Social and Behavioral Sciences**. 33(1) : 104 - 108.
- Charles, C. M. (2002). **Building Classroom Discipline**. 7th ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Chiu, L. H. (1975). "The Student and Discipline Problems." **The Journal of Educational Research**. 69 (2) : 69 - 72.
- Enciso, R. P. (2001). Perceptions of Student Discipline: Viewpoints of Students, Teachers, and Administrators [Abstracts]. Master's Thesis, California State University, Long Beach. In **Dissertation Abstract International**. p. 961.
- Grandmont, R. P. (2002). The Implementation and Utilization of Democratic Discipline as an Approach to Classroom Management : a Case Study [Abstracts]. Doctoral Dissertation, University of Massachusetts Amherst. In **Dissertation Abstract International**. p. 1345 A.

- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.
- Gorton, R. A. (1983). **School Administration and Supervision Leadership Challenges and Opportunities**. 2nd ed. Dubuque : Wm. C. Brown.
- Guepet, S. J. (2002). Parental Contact and Student Discipline in the Classroom Setting [Abstracts]. Doctoral Dissertation, The University of Southern Mississippi. In **Dissertation Abstracts International**. p. 311.
- Hersey, P. & Blanchard, K. H. (1982). **Management of Organizational Behavior : Utilizing Human Resources**. New York : Prentice-Hall.
- Hoffman, M. L. (1970). Moral Development. In P. Mussen (Eds.), **Carmichael's Manual of Child Psychology**. 3(3) : 261-360.
- Lewis, R. et al. (2005). "Teachers Classroom Discipline and Student Misbehavior in Australia China and Israel." **Teaching and Teacher Education**. 21(1) : 729 - 741.
- Martinson, T. (1991). "High School Principals and Students : Negotiating Deviant Behavior through Politeness." In **Paper Presented at the Annual Meeting of the Speech Communication Association**. 7th ed. Atlanta : Harper Brothers.
- McMullen, C. M. (1985). Effective Discipline and Contingency Management System in an Urban Junior High/Middle School with an Emphasis on Development Needs to Young Adolescent [Abstracts]. Doctoral Dissertation, University of Massachusetts Amherst. In **Dissertation Abstracts International**. p. 616 A.
- Orlick. (2006). **The Wheel of Excellence**. Retrieved 5 May 2019, from [http://www.Zoneofexcellence.com/Articles/thewheel/of excellence.htm](http://www.Zoneofexcellence.com/Articles/thewheel/of%20excellence.htm).
- Owens, T. J. (1970). "Two Dimensions of Self-Esteem : Reciprocal of Positive Self-Worth and Self-Deprecation on Adolescent Problem", **American Sociological Review**. 59 (3) : 200-208.
- Sartre, J. P. (2003). **Being and Nothing : An Essay on Phenomenological Ontology**. London : Routledge.
- Sergiovanni, T. J. (1992). **Educational Governance and Administration**. Massachusetts : Allyn& Bacon,.

Sheviakov, G. V. & Fritz, R. (1956). **Discipline for Today's Children and Youth.**

Washington D.C. : National Education Association.

Simon, H. A. (1984). **Administrative Behavior.** 6th ed. New York : McMillan.

Stogdill, R. M. (1991). **Handbook of Leadership : A Survey of Theory and Research.**

New York : Free Press.

Stoltz, G. P. (1977). **Adversity Quotient : Turning Obstacles into Opportunities.** New York :

John Wiley & Sons Inc.

Wiggins, J. S. (1971). **The Psychology of Personality.** Massachusetts: Addison-Wesley.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๘๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นางสาวนัสปอง ศรีทอง

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๕๖๘ ๑๖๕๖

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๘๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายประหยัด วรงค์

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๘๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ดร.จตุพร แพบัวโฮง

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/๙๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายบุญมา บ่อไทย ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มือถือผู้ประสาน ๐๘ ๑๔๗๐ ๕๒๗๙

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/๑๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัย ดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้องในการวิจัยด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มือถือผู้ประสานงาน ๐๘ ๑๔๗๐ ๕๒๗๙

ที่ ศธ ๐๕๐๘๒/๓๔๑๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑
๕๐ ถนนอิสาน ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด ทุกแห่ง

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งนักศึกษามีความประสงค์ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้องในการวิจัยด้วย

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ จึงแจ้งขอความร่วมมือผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด ทุกแห่ง อนุญาตให้ นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาดังกล่าวเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนของท่านได้ตามความเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยงค์ เลาลักษณ์จรรยา)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑

กลุ่มอำนวยการ

งานประสานงาน

โทร. ๐ ๔๕๖๑ ๑๔๐๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๒ ๐๒๗๗

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๑๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายสุรียนต์ คະณวัฒน์

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์จะสัมภาษณ์ท่านเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ เพื่อการเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาอนุญาตให้ นายบุญมา บ่อไทย ได้เข้าสัมภาษณ์ข้อมูลเพื่อการวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นอมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือผู้ประสานงาน ๐๘ ๑๔๗๐ ๕๒๗๙

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๑๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายประสงค์ เหลาฉลาด

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์จะสัมภาษณ์ท่านเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ เพื่อการเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาอนุญาตให้ นายบุญมา บ่อไทย ได้เข้าสัมภาษณ์ข้อมูลเพื่อการวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือผู้ประสานงาน ๐๘ ๑๔๗๐ ๕๒๗๙

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๑๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายวิรัตน์ พรหมพิลา

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์จะสัมภาษณ์ท่านเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ เพื่อการเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาอนุญาตให้ นายบุญมา บ่อไทย ได้เข้าสัมภาษณ์ข้อมูลเพื่อการวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือผู้ประสานงาน ๐๘ ๑๔๗๐ ๕๒๗๘

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๑๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายวัฒนชัย ก้อนทอง

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์จะสัมภาษณ์ท่านเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ เพื่อการเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาอนุญาตให้ นายบุญมา บ่อไทย ได้เข้าสัมภาษณ์ข้อมูลเพื่อการวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อย ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือผู้ประสานงาน ๐๘ ๑๔๗๐ ๕๒๗๙

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๑๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวณัฐพัชร์ ศรีเมืองแก้ว

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์จะสัมภาษณ์ท่านเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ เพื่อการเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาอนุญาตให้ นายบุญมา บ่อไทย ได้เข้าสัมภาษณ์ข้อมูลเพื่อการวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ตั๋ว ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือผู้ประสานงาน ๐๘ ๑๔๗๐ ๕๒๗๙

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๑๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสุนันทา วิชากรีย์

ด้วย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์จะสัมภาษณ์ท่านเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ เพื่อการเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาอนุญาตให้ นายบุญมา บ่อไทย ได้เข้าสัมภาษณ์ข้อมูลเพื่อการวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือผู้ประสานงาน ๐๘ ๑๔๗๐ ๕๒๗๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามทุกตอน ทุกข้อ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น และข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม จะนำเสนอในภาพรวม ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

นายบุญมา บ่อไทย

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพเพศ
  - 1.1 ( ) ชาย
  - 1.2 ( ) หญิง
2. ขนาดของโรงเรียน
  - 2.1 ( ) ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
  - 2.2 ( ) ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
  - 2.3 ( ) ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป

ตอนที่ 2 การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

คำชี้แจง

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน โดยกำหนดเกณฑ์คะแนน ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
 คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
 คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
 คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
 คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านความรับผิดชอบ						
การวางแผน (Plan)						
1	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริม ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน					
2	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการส่งเสริมความรับผิดชอบ ของนักเรียน					
3	สถานศึกษามีการจัดทำแนวทางการดำเนินงาน การส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน					
4	สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาและงบประมาณ ในการส่งเสริมความรับผิดชอบอย่างชัดเจน					
5	สถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมในการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน					
6	สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางในการประเมินผล การส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน					
การดำเนินการตามแผน (Do)						
7	สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน					
8	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน					
9	สถานศึกษามีการอบรมแนวทางการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน					
10	สถานศึกษาให้การสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากร ในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน					
11	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน					
12	สถานศึกษามีการให้คำแนะนำการดำเนินการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน					

ข้อที่	การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
การตรวจสอบ (Check)						
13	สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียน					
14	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับ การดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน					
15	สถานศึกษามีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด					
16	สถานศึกษามีการสรุปแนวทางการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน					
การปรับปรุงแก้ไข (Act)						
17	สถานศึกษามีการนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ เกี่ยวกับการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน มาปรับปรุงแก้ไข					
18	สถานศึกษามีการนำข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทาง การดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน มาเป็นแนวทางปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น					
19	สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน การส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนขึ้นใหม่ ให้เหมาะสม					
20	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักเรียนให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิด การพัฒนา					

ข้อที่	การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านความมุ่งมั่น อดทน						
การวางแผน (Plan)						
21	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทน อย่างชัดเจน					
22	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน					
23	สถานศึกษามีการจัดทำแนวทางการดำเนินงาน การส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน					
24	สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาและงบประมาณ ในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน อย่างชัดเจน					
25	สถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมในการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน					
26	สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางในการประเมินผล การส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน					
การดำเนินการตามแผน (Do)						
27	สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน					
28	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน					
29	สถานศึกษามีการอบรมแนวทางการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน					
30	สถานศึกษาให้การสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากร ในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน					
31	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน					
32	สถานศึกษามีการให้คำแนะนำการดำเนินการส่งเสริม ความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน					

ข้อที่	การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
การตรวจสอบ (Check)						
33	สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน					
34	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน					
35	สถานศึกษามีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนกับเป้าหมาย ที่กำหนด					
36	สถานศึกษามีการสรุปแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน					
การปรับปรุงแก้ไข (Act)						
37	สถานศึกษามีการนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน มาปรับปรุงแก้ไข					
38	สถานศึกษามีการนำข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน มาเป็นแนวทางการปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น					
39	สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสม					
40	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนา					
การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ						
การวางแผน (Plan)						
41	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ อย่างชัดเจน					

ข้อที่	การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
42	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
43	สถานศึกษามีการจัดทำแนวทางการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
44	สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาและงบประมาณในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับอย่างชัดเจน					
45	สถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
46	สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางในการประเมินผล การส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
การดำเนินตามแผน (Do)						
47	สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
48	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
49	สถานศึกษามีการอบรมแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
50	สถานศึกษาให้การสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
51	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
52	สถานศึกษามีการให้คำแนะนำการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					

ข้อที่	การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
การตรวจสอบ (Check)						
53	สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
54	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
55	สถานศึกษามีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด					
56	สถานศึกษามีการสรุปแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน					
การปรับปรุงแก้ไข (Act)						
57	สถานศึกษามีการนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไข					
58	สถานศึกษามีการนำข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนมาเป็นแนวทางการปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น					
59	สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสม					
60	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนให้สูงขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง ขอให้ท่านให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหาร การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูรรัมย์ เขต 1 ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ

.....

.....

.....

.....

2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งโครงสร้าง
เรื่อง แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผู้วิจัย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....

โรงเรียน .....

วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ .....

เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา.....น. จบการสัมภาษณ์ เวลา.....น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

กรุณาเล่าประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในด้านต่อไปนี้

1. ประวัติการศึกษา.....

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....ปี

3. ความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัด ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป ด้าน

○ การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

○ กิจกรรมลูกเสือ

○ การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

ได้รับรางวัล.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

ประเด็นคำถาม

1. ด้านความรับผิดชอบ

1.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

1.2 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

.....

.....

2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน

2.1 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

.....

.....

2.2 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

3.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

3.2 โรงเรียนของท่านมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสมอย่างไร

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อมูลการสัมภาษณ์

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผู้วิจัย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นายประสงค์ เหลลาฉลาด
 โรงเรียนไตรคามสามัคคีวิทยา ตำบลหนองกะทิง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
 วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ 15 ตุลาคม 2562
 เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา 13.26 น. จบการสัมภาษณ์ เวลา 13.47 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

กรุณาเล่าประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในด้านต่อไปนี้

1. ประวัติการศึกษา ปริญญาโท ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง
  2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 21 ปี
  3. ความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัด ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป
- ด้านการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
- 1) รางวัลโรงเรียนพระราชทาน ประเภทโรงเรียนขนาดเล็ก ระดับก่อนประถมศึกษา
  - 2) รางวัลโรงเรียนลูกเสือจิตอาสา ดีเด่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
  - 3) รางวัลโรงเรียนนำกิจกรรมลูกเสือเข้าสู่ห้องเรียนดีเด่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน

1. ด้านความรับผิดชอบ

1.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนโดยการประชุมครู ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ ตามหลักการ SWOT แล้วหาทางแก้ไขโดยสร้างข้อตกลงร่วมกันถึงแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบ

1.2 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีส่งเสริมความรับผิดชอบโดยใช้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการและค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ ด้วยการปฏิบัติกิจกรรม ดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เป็นรายปี ดำเนินการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองของนักเรียนด้วยการให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ กิจกรรมหน้าเสาธง โดยมีสถานนักเรียนเป็นผู้นำปฏิบัติ ทำให้นักเรียนมีวินัยในตนเองมากขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น

2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน

2.1 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกวัน โดยคณะกรรมการสถานนักเรียนสรุปผลเป็นรายปี เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การปฏิบัติงานเกษตร การเล่นกีฬา ในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน

2.2 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนโดยการประชุมครู ผู้ปกครอง เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แล้วหาทางแก้ไขโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน

3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

3.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนโดยการประชุมครู โดยใช้กระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุ แล้วหาทางแก้ไข โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ใช้จิตวิทยาในการสื่อสารกับนักเรียน การแต่งกายของนักเรียนเปลี่ยนเครื่องแต่งกายเพื่อเป็นแรงจูงใจในการแต่งกายตามระเบียบ ข้อบังคับ ทำให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน

3.2 โรงเรียนของท่านมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสมอย่างไร

โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสม โดยวิธีการทำงานเป็นทีม สร้างอัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของโรงเรียน ปรับเปลี่ยนวิธีคิด ความสะอาดของสถานที่ การแต่งกายของนักเรียน ให้สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างนักเรียนต้นแบบที่มีวินัยในตนเอง เมื่อเห็นการกระทำผิดระเบียบวินัย ก็จะเรียกมาตักเตือน ใช้สัญญาใจกับสิ่งที่เคารพนับถือทางจิตใจ คือพระพุทธรูป ไม่ลงโทษด้วยไม้เรียว แต่ให้ข้อแนะนำเชิงบวก เป็นการสร้างวินัยเชิงบวก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผู้วิจัย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นายวิรัตน์ พรหมพิลา

โรงเรียน วัดบ้านกะชาย ตำบลปราสาท อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์

วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ 15 ตุลาคม 2562

เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา 15.20 น. จบการสัมภาษณ์ เวลา 15.42 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

กรุณาเล่าประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในด้านต่อไปนี้

1. ประวัติการศึกษา ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 32 ปี

3. ความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัด ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป

ด้านกิจกรรมลูกเสือ

1) รางวัลเหรียญทองการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ
 ประจำปี 2562 ประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2) รางวัลชนะเลิศการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปี
 2562 ประเภทลูกเสือสำรอง, ลูกเสือสามัญ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3) รางวัลผู้มีผลงานดีเด่นต่อการพัฒนากิจกรรมลูกเสือของกระทรวงศึกษาธิการ
 ประเภทผู้บริหาร 5 ปีติดต่อกัน ปี 2558 - 2562 ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ และได้รับสิทธิ์ประดับ
 เครื่องหมาย “ลูกเสือเสมาเชิดชูเกียรติ”

ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน

1. ด้านความรับผิดชอบ

1.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนโดยการประชุมครู เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แล้วหาทางแก้ไขโดยใช้กระบวนการทางลูกเสือเป็นกิจกรรมในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน หากเกิดปัญหา เช่น การหนีเรียน ใช้วิธีการเพื่อนช่วยเพื่อน เยี่ยมบ้าน ครูติดตามเพื่อทราบปัญหา เชิญเข้าพบเป็นการส่วนตัว เพื่ออบรมเป็นรายบุคคล แนะนำ ชี้แนะแนวทางการปฏิบัติตนที่ดี ให้เห็นถึงผลดีผลเสียจากพฤติกรรมที่ปฏิบัติที่จะส่งผลถึงอนาคต

1.2 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีส่งเสริมความรับผิดชอบด้วยกระบวนการทางลูกเสือ ดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เป็นรายปี ดำเนินการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองของนักเรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ บูรณาการกิจกรรมลูกเสือกับการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ ทำให้นักเรียนมีวินัยในตนเองมากขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น เข้าเรียนตามปกติ ไม่หนีเรียน ไม่ต้องการลงโทษ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน

2.1 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนด้วยกระบวนการทางลูกเสือ ดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เป็นรายปี ดำเนินการปลูกฝังวินัยนักเรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ ระดับลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อย่างต่อเนื่อง นำกฎ และคำปฏิญาณตนสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพพิเศษให้กับลูกเสือ เช่น ลูกเสือจรรยา ลูกเสือด้านภยยาเสพติด ลูกเสือบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น ทำให้นักเรียนมีวินัยในตนเองมากขึ้น มีความมุ่งมั่น อดทน มากขึ้น สังกัดได้จากการจัดกิจกรรม นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้งได้ ไม่มีปัญหาเรื่องสุขภาพ เช่น เป็นลม หรือเจ็บป่วย เนื่องจากนักเรียนได้รับการฝึกอย่างต่อเนื่องจนเป็นคุณลักษณะที่ดี

2.2 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน โดยการประชุมครู ผู้ปกครอง เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แล้วหาทางแก้ไข โดยใช้กระบวนการทางลูกเสือเป็นกิจกรรมในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน

3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

3.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน โดยการประชุมครู เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แล้วหาทางแก้ไข โดยใช้กระบวนการทางลูกเสือเป็นกิจกรรมในการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน

3.2 โรงเรียนของท่านมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสมอย่างไร

โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสม โดยใช้กระบวนการของการจัดกิจกรรมลูกเสือ เข้ามาเป็นแนวทาง ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย โดยเฉพาะ กฎ คำปฏิญาณตน ของลูกเสือนำสู่การปฏิบัติโดยให้นักเรียนวาดภาพ เขียนเรียงความ กฎของลูกเสือแต่ละข้อ ถึงแนวทางการปฏิบัติตนตามกฎ ข้อนั้น ๆ แล้วนำมาอ่านให้เพื่อนฟังแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตามระดับความสามารถของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น เน้นการปฏิบัติจริง เรียนในห้องให้น้อยลง ปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้งให้มากในทุกรายวิชา เพื่อจะได้ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน ถึงการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ดัดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อศึกษาพฤติกรรม เมื่อเห็นการกระทำผิด ระเบียบวินัย ก็จะให้เข้าพบเพื่อตักเตือน ไม่ลงโทษ แต่ให้ข้อแนะนำเชิงบวก เป็นการสร้างวินัย เชิงบวก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผู้วิจัย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นายสุริยันต์ คะเนวัน
 โรงเรียนบ้านยาง “คุรุราษฎร์รังสรรค์” ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
 วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ 18 ตุลาคม 2562
 เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา 09.05 น. จบการสัมภาษณ์ เวลา 09.26 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

กรุณาเล่าประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในด้านต่อไปนี้

1. ประวัติการศึกษา ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 18 ปี

3. ความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัด ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป

ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

1) รางวัลชนะเลิศการประกวดมนต์หมู่ฯ ทำนองสรภัญญะ ระดับประถมศึกษา
 ทีมชายล้วน จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปี 2562

2) รางวัลชนะเลิศการประกวดมนต์หมู่ฯ ทำนองสรภัญญะ ระดับประถมศึกษา
 ทีมหญิงล้วน จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปี 2562

3) รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การประกวดมนต์หมู่ฯ ทำนองสรภัญญะ
 ระดับมัธยมศึกษา ทีมหญิงล้วน จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปี 2562

4) รางวัลโรงเรียนนำกิจกรรมลูกเสือเข้าสู่ห้องเรียนดีเด่น สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน

1. ด้านความรับผิดชอบ

1.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนโดยการประชุมครู ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แล้วหาแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมความความรับผิดชอบของนักเรียน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมเขตบริการพัฒนาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

1.2 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีส่งเสริมความรับผิดชอบ โดยจัดทำ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยและวินัยนักเรียน ดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เป็นรายปี ดำเนินการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองของนักเรียนด้วยการให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเขตบริการพัฒนาสิ่งแวดล้อม กิจกรรมหน้าเสาธง โดยมีสถานนักเรียนเป็นผู้นำปฏิบัติ ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น

2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน

2.1 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมเขตบริการพัฒนาสิ่งแวดล้อม การเล่นกีฬา การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน เป็นต้น ดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินงานเป็นประจำ สรุปผลเป็นรายปี เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด ในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียน

2.2 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนด้วยการประชุมครูทุกคน โดยใช้กระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แล้วหาทางแก้ไข โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน

3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

3.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน โดยการประชุมครู โดยใช้กระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุ แล้วหาทางแก้ไข โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมการนำลูกเสือสู่ห้องเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ทำให้นักเรียนมีระเบียบวินัยที่ดีขึ้น

3.2 โรงเรียนของท่านมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสมอย่างไร

โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสม โดยการสร้างวินัยเชิงบวก การจัดกิจกรรมการนำลูกเสือสู่ห้องเรียน การจัดกิจกรรมสถานักเรียน และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มาเป็นกระบวนการในการส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผู้วิจัย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรานุกูล

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นายวัฒนชัย ก้อนทอง

โรงเรียน วัดบ้านกะชาย ตำบลปราสาท อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์

วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ 17 ตุลาคม 2562

เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา 08.40 น. จบการสัมภาษณ์ เวลา 08.57 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

กรุณาเล่าประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในด้านต่อไปนี้

1. ประวัติการศึกษา ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปี

3. ความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัด ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป

ด้านกิจกรรมลูกเสือ รางวัล เหรียญทองการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ
 ประจำปี 2562 ประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน

1. ด้านความรับผิดชอบ

1.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน โดยการประชุมครูในสายชั้นเพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แล้วหาทางแก้ไข โดยใช้กระบวนการทางลูกเสือเป็นกิจกรรมในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน

1.2 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีส่งเสริมความรับผิดชอบด้วยกระบวนการทางลูกเสือ กิจกรรมการนำลูกเสือเข้าสู่ห้องเรียน แล้วดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เป็นรายปี

2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน

2.1 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนด้วยกระบวนการทางลูกเสือ กิจกรรมการนำลูกเสือเข้าสู่ห้องเรียน แล้วดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เป็นรายปี

2.2 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน โดยการประชุมครูในสายชั้นเพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แล้วหาทางแก้ไข โดยใช้กระบวนการทางลูกเสือเป็นกิจกรรมหลักในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน

3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

3.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน โดยการประชุมครูในสายชั้นเพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แล้วหาทางแก้ไข โดยใช้กระบวนการทางลูกเสือเป็นกิจกรรมในการส่งเสริมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ให้ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ได้เป็นอย่างดี

3.2 โรงเรียนของท่านมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนชั้นใหม่ให้เหมาะสมอย่างไร

โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนชั้นใหม่ให้เหมาะสม โดยใช้กระบวนการของการจัดกิจกรรมลูกเสือ เข้ามาเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย โดยเฉพาะขั้นตอนการเปิดประชุม กองลูกเสือ ผู้กำกับ ก็จะอบรม แนะนำ ให้ข้อคิด สอดแทรกแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบวินัย ข้อบังคับ โดยเฉพาะ กฎ คำปฏิญาณตนของลูกเสือ และการฝึกระเบียบแถวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผู้วิจัย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ตรีเพ็ญ พลเดช
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นางสุนันทา วิชวรีย์
 โรงเรียน บ้านหนองมะเขือ ตำบลสะแกโพรง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
 วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ 17 ตุลาคม 2562
 เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา 10.30 น. จบการสัมภาษณ์ เวลา 10.49 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

กรุณาลำประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในด้านต่อไปนี้

1. ประวัติการศึกษา ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.)
 สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 24 ปี
3. ความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัด ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป
 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ได้รับรางวัล
  - 1) MOE Awards สาขาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
  - 2) Teacher Awards สาขาวิทยาศาสตร์
  - 3) โรงเรียนพระราชทาน และนักเรียนพระราชทาน ประเภทโรงเรียนประถมศึกษา

ขนาดเล็ก

ตอนที่ 3 การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน

ประเด็นคำถาม

1. ด้านความรับผิดชอบ

1.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน โดยการประชุมคณะกรรมการที่รับผิดชอบ หรือปัจจุบันคือกระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ ศึกษาบริบทของโรงเรียน ความพร้อมของบุคลากร และนักเรียน แล้วหาวิธีการส่งเสริม โดยจัดกิจกรรม มอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ ครูมีการกำกับ ติดตามดูแล ให้คำแนะนำ อยู่ตลอดเวลา เพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบสูง กล้าแสดงออก

1.2 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด โดยศึกษาผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมา นำมากำหนดเป้าหมาย และวิธีการดำเนินการ พร้อมทั้งแจ้งให้นักเรียนทราบถึงแนวการปฏิบัติในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน

2.1 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด โดยศึกษาผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมา นำมากำหนดเป้าหมาย และวิธีการดำเนินการ พร้อมทั้งแจ้งให้นักเรียนทราบถึงแนวการปฏิบัติในการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

2.2 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน โดยการประชุมคณะกรรมการที่รับผิดชอบ โดยกระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ ศึกษาบริบทของโรงเรียน ความพร้อมของบุคลากร และนักเรียน แล้วหาวิธีการแก้ไข

โดยจัดกิจกรรม มอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ ครูมีการกำกับ ติดตามดูแล ให้คำแนะนำ
อยู่ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีความมุ่งมั่น อดทน

3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

3.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริม
การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนอย่างไร

โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริม
การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน โดยการประชุมคณะกรรมการที่รับผิดชอบ
ด้วยกระบวนการ PLC เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ ศึกษาบริบทของโรงเรียน ความพร้อม
ของบุคลากร และนักเรียน แล้วหาวิธีการแก้ไข โดยจัดอบรม แนะนำ ชี้แนวทางให้นักเรียนปฏิบัติ
ตามระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน โดยมีครูทุกคนคอยกำกับ ติดตามดูแล ให้คำแนะนำ
อยู่ตลอดเวลา เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีระเบียบ
วินัยในตนเอง

3.2 โรงเรียนของท่านมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตาม
ระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนชั้นใหม่ให้เหมาะสมอย่างไร

โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ
ข้อบังคับของนักเรียนชั้นใหม่ให้เหมาะสม โดยใช้กระบวนการของการจัดกิจกรรมลูกเสือ
เข้ามาเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ด้วยกิจกรรมการนำลูกเสือ
เข้าสู่ห้องเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ แก้ปัญหา ด้วยตนเอง ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ
ได้เป็นอย่างดี

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง แนวทางการบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผู้วิจัย นายบุญมา บ่อไทย นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นางสาวณัฐพัชร์ ศรีเมืองแก้ว
โรงเรียนไตรคามสามัคคีวิทยา ตำบลหนองกะทิง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ 25 ตุลาคม 2562
เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา 09.57 น. จบการสัมภาษณ์ เวลา 10.15 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

กรุณาเล่าประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในด้านต่อไปนี้

1. ประวัติการศึกษา ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 25 ปี

3. ความรู้ ความสามารถ และผลงานที่เด่นชัด ได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป
ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวินัยนักเรียน "ได้รับรางวัล

1) รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมภาที่สร้างสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2) Teacher Awards สาขาภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 1

3) รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 3 การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียน

ประเด็นคำถาม

1. ด้านความรับผิดชอบ

1.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน โดยการประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน คณะครูที่รับผิดชอบ ด้วยกระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แล้วหาวิธีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นและส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน

1.2 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด โดยศึกษาผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมา นำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมาย และมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการเป็นภาคเรียน และรายปี

2. ด้านความมุ่งมั่น อดทน

2.1 โรงเรียนของท่านมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างไร

โรงเรียนมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียนกับเป้าหมายที่กำหนด โดยศึกษาผลการดำเนินการในปีที่ผ่านมา นำมากำหนดเป้าหมาย และมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินการเป็นภาคเรียน และรายปี

2.2 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทน ของนักเรียนอย่างไร

มีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน โดยการประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน คณะครูที่รับผิดชอบ ด้วยกระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แล้วหาวิธีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นและส่งเสริมความมุ่งมั่น อดทนของนักเรียน

3. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ

3.1 โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียนอย่างไร

โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ของนักเรียน โดยการประชุมคณะกรรมการสถานักเรียน คณะครูที่รับผิดชอบ ด้วยกระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ ศึกษาพฤติกรรมนักเรียน แล้วหาวิธีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นและ ส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง

3.2 โรงเรียนของท่านมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสมอย่างไร

โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานการส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของนักเรียนขึ้นใหม่ให้เหมาะสม โดยนำผลจากปัญหาในการปฏิบัติมาวิเคราะห์ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ผ่านการประชุมคณะกรรมการหลาย ๆ ฝ่าย ได้แก่ คณะครู ผู้ปกครอง ร่วมกันดำเนินการ ด้วยกิจกรรมการนำลูกเสือเข้าสู่ห้องเรียน กิจกรรมชุมนุม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และกิจกรรมจิตอาสาเพื่อสาธารณประโยชน์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ได้เรียนรู้ แก้ปัญหา ด้วยตนเอง ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ได้เป็นอย่างดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ

การบริหารการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

ข้อที่	คะแนนประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
51	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
52	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
53	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
54	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
55	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
56	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
57	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
58	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
59	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
60	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

คุณภาพของแบบสอบถาม

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

แบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .926

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items	N of Cases
.926	60	30

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	บุญมา บ่อไทย
วัน เดือน ปีเกิด	14 พฤษภาคม 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดบุรีรัมย์
ภูมิลำเนา	บ้านเลขที่ 99 หมู่ 7 บ้านยางพัฒนา ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งหน้าที่	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านยาง “คุรุราษฎร์รังสรรค์” ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2530 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านยาง “คุรุราษฎร์รังสรรค์” ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2535 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผู้ใหญ่หนองเหียง ตำบลนาแก อำเภอแวง จังหวัดลำปาง พ.ศ. 2538 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพุทธ โกศย์วิทยา ตำบลในเวียง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พ.ศ. 2542 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการประถมศึกษา (เกียรตินิยมอันดับ 1) สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์ พ.ศ. 2563 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์